לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ג', ל' באדר א' תשמ"ו, 11 במארס 1986 / שנה מ"ג מס' 12985 / המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

ויינברגר מודאג מהמתיחות בין ישראל לסוריה

מאת כתבנו בארה"ב

וושינגטון. — שר ההגנה קספאר ויינברגר הביע אמש דאגה מהמתיחות המחריפה בין סוריה לישראל.

בהשיבו לשאלות עתונאי ערבי, הסתייג ויינברגר מתקיפותיו ארוכות הטווח של חיל האוויר הישראלי. כן רמז, כי עלות פיתוח ה"לביא" גבוהה מכפי יכולתה של ישראל. הוא אמר: הכל יכול לקרות במזרח התיכון ואנו מודאגים מכל מתיחות.

לאחר 12 שעות של דחייה ואלימות ובאווירה של עוינות ואיבה ללא תקדים החלה ההצבעה על נשיאות ועידת חירות ● התוצאות ייוודעו רק הבוקר

לוי: הוותיקים זורקים עלי בוץ
שמיר: הוא רוצה להשתלט על המפלגה

בהצבעה אמש על נשיאות הוועידה מתמודדים ח"כ בן־אלישר ממחנה לוי־שרון וח"כ קצב ממחנה שמיר ● המאבק הוא למעשה על השלטון בתנועת החירות ועל כך אמר אמש שמיר: אפשר היה להגיע להסכם, אך לוי רוצה להשתלט על התנועה ועל כך אין פשרה ● לוי אמר לפני תומכיו: אני מכבד הוותיקים, אך ככל שאני מרכין ראשי הם זורקים על פני בוץ

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

"היה אפשר להגיע להסכם אלמלא רצונו של דוד לוי להשתלט היום על התנועה, ועל זה אין פשרה — אמר אמש יצחק שמיר לאנשי שרון מחיפה אשר ביקשו ממנו אמש ליצור קשר עם שרון. השר לוי אמר באסיפה עם תומכיו: אני מכבד את הוותיקים, אבל הם זורקים עלי בוץ.

מי ישלוט על תנועת החירות' היה אתמול מאבק שהתנהל בוועידת חירות כאשר את תוצאותיו אין

(סוף בעמוד 16)

יומן הוועידה: הדר בית"רי

הוא (מימין) סיים דבריו באזהרה וקהל אוהדיו (משמאל) החל לנוע לעבר הבימה ולהוצפה (צילום: בועז לניר)

המיקרופון נתלש, הדוכן נופץ ורוני מילוא הועף מהבמה

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

זה היה ב־5 לפנות ערב. בריוק בחמש. גסטון מלכה ציר מפתח־תקווה קיפץ כהרף עין על במת הנשיאות ותלש את המיקרופון והעיף אותו לעבר הקהל. בשורה הראשונה ישב מ"מ ראש הממשלה, יצחק שמיר אשר רק בנס לא נפגע. עוד שניים עלו על הבמה ותוך שניות פירקו אותה כאשר הם מעיפים את כל אשר עליה לכל עבר. 2000 הצירים אשר ישבו באולם נדהמו. האירוע הבלתי שיגרתי הזה קרה דקות מעטות לאחר שיורם ארידור פתח, לאחר למעלה מ־76 שעות של המתנה, את "ישיבת הבוקר" של ועידת חירות. הוא הודיע לצירים כי אין מועמד מוסכם לתפקיד יו"ר הנשיאות ועל כן הוא מבקש הסכמה בכתב של המועמדים שיוצגו לבחירה — השר קצב (ממחנה שמיר) וח"כ בן־אלישר (ממחנה לוי).

(סוף בעמוד 16)

מנסים למנוע פירסום דו"ח "המוסד לחקר התפוקה" הקובע:

פיריון העבודה בתעשייה עלה ב־1985 ב־4 אחוזים

בשלוש השנים האחרונות עלה הפיריון בכ־10% ● עוד מוכיח הדו"ח כי הוצאות העבודה ירדו ב־10% ● לפירסום הדו"ח השפעה אפשרית על המו"מ על הסכמי השכר

מאת צבי טימור, כתב "על המשמר"

פיריון העבודה בתעשייה בשנת 1985 עלה ב־4 אחוזים לשעת עבודה, ובמשך 3 שנים האחרונות בכ־10 אחוזים — זאת על פי דו"ח "המוסד לחקר התפוקה וההכנסות במשק". פרסום הדו"ח נדחה כתוצאה מחילוקי דעות בין מרכיבי המוסד, לו שותפים הממשלה, ההסתדרות

(סוף בעמוד 16)

לגליון היום מצורף "הדף הירוק"

אירוע פצץ בוועידת חירות

בספרו החדש "הכרעות גורליות" מתאר פרופ' יהושפט הרכבי את אסטילה ב' של הפוליטיקה הישראלית כמנותקת מן המציאות ומעדיפה על פניה את הניסוחים והמליצות, שבוחן היא משתכרת. האתוס הזבוטינסקאי־הבגיניסטי נשען, לדעתו, על שימוש מופרז בעיקרון האירוע הסופי. המיוחד והאופייני לתפיסה זו (של תנועת החרות)", כותב פרופ' הרכבי "היא ראייתה את ההישג בדרך של אירוע, כפתרון אחד ולתמיד, כמין פצץ היסטורי".

ואכן, ועידתה השמינית של תנועת החירות התקרבה אתמול, ביום דיוניה הראשון, לאותו פצץ היסטורי המצויין בסיפרו של הרכבי. יותר מ־היא ועידה של פוליטיקאים, אפילו מקומיים ופרובינציאליים, הריהי אירוע מופגן של אלימות רוחנית וכוחנית מפוצצת, שאינה יודעת לא את גבולותיה ולא את ריסונה. לא די לומר כי מתרוצצים בה, בתוך תנועת החירות, שניים, שלושה או חמישה מחנות; צריך לומר, כי מחנות אלו מוכנים להלחם זה בזה באש ובחרב, בשיניים ובמרפקים. תמיד אמרנו, כי סובלנות מתחילה מבית; נעכשיו נאמר, כי היא מתחילה בסניף המפלגה. מי שחושב, כי יוכל להלהיט המונים בכיכרות באמצעות פאנטאזיות דמאגוגיות תוך כדי שליטה מוחלטת עליהם ועל רצונותיהם, אינו יודע מה סודו של ההמון המשולהב. ובמיוחד של ההמון ששולהב ביודעין: היום הוא מפוצץ אסיפה של מפלגה יריבה, ומחרתיים יקרע לגזרים את ועידת מפלגתו־הוא, אם איזה נהל לא ימצא חן בעיניו.

המחרתיים הוא היום, ועידת תנועת החרות תוכיח. שם הביטוי הסוציולוגי "מאבק כוחות" הופך לביטוי פיסי, לתיגרה בין בריונים. הטכנה (והדקתו) של הנוהגים הדמוקרטיים מתקלפת כצבע שיבש ולא נדבק והמראות המתגלים מתחת לה מעוררים צמרמורת קרה מאוד. יום עלם יושבת לה הוועידה על הדשא בבטלה גמורה וממתינה לתוצאות נישולים מאחורי הקלעים, בניגוד לתוכנית, לתקנון ולכל נוהג מקובל. בין אנס מעשה אחד למישנהו זורמים הצירים אל האולם רק על מנת להתחכך ולהתקוטט, ולא על מנת לקבל החלטות, כי אין מי שיציע אותן, ולא על מנת לשמוע נאומים, כי אין מי שידבר אליהם, ובוודאי שלא על מנת להפגין אחדות, כי הפגנה היחידה שנערכת שם אתמול היא של פיצול ופירוד.

אין בנו שימחה לאיד למראות קשים אלו. "חרות" היא המפלגה השנייה בגודלה בארץ, והרס הדמוקרטיה הפנימית שבה, תנחשף עתה בחדות אכזרית קבל עם ועדה, איננו תופעה מלבבת, המבשרת טובות לדמוקרטיה שלנו בכללותה. אולם, לעתים מוטב כי הרגשות האמיתיים יתפרצו בטרם יהיה ניזקם בלתי־ניתן לתיקון, כי המודחק יחזור למודע, בטרם יאמלל את הציבור כולו. והציבור ראה את החושך והקשיב לקולות השבר מן האולם, מן הבמה, מן החצרות; נקווה כי יסיק מכך את המסקנות האמיתיות באשר לדרכה ואופייה של תנועת החרות, ויחרוץ את דינה ההיסטורי.

הגרעון המסחרי גדל ב־36% בחודשים הראשונים של השנה

לעומת הגרעון החודשי הממוצע במחצית השנייה של 85' ● הסתכם ב־423 מיליון דולר לעומת 343 מיליון דולר באותה תקופה אשתקד — עלייה של 23% ● מעריכים אינפלציה של 1.5% בפברואר

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

עלייה חדה נרשמה בגרעון המסחרי של ישראל בחודשיים הראשונים של השנה, לנוכח הירידה במחירי הנפט בחו"ל. מנתונים שפרסמה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה, שהגרעון המסחרי הסתכם בחודשיים הראשונים של השנה ב־343 מיליון דולר באותה תקופה — עלייה של כ־23 אחוז.

מהנתונים עולה, שהגרעון הממוצע בינואר ובפברואר היה גבוה כ־36 אחוז מהגרעון החודשי הממוצע במחצית השנייה של 1985. מאז תחילת השנה הסתכם יבוא המוצרים בכ־1,411 מיליון דולר. היצוא הסתכם ב־999 מיליון דולר. ההרחבה בפער בין יבוא ליצוא באה בעקבות עלייה של 13 אחוז ביבוא לעומת החודשיים הראשונים של 1985. ביבוא נרשמה עלייה של 9 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בפברואר היה הגרעון המסחרי 247 מיליון דולר, לעומת 133 מיליון דולר בפברואר 85'.

יציבות מחירים

בהתאם לנתונים שפרסמה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, נשמרה במחצית השנייה של החודש שעבר היציבות היחסית במחירים. בשבועיים האחרונים של החודש עלו המחירים כרבע אחוז על־פי אומדנים שערכה הלשכה. הנתון הרשמי של האינפלציה לחודש שעבר אמור להתפרסם ביום שישי הקרוב. בממשלה מצפים לשיעור אינפלציה של 1.5־1 אחוזים.

בשבועיים האחרונים של החודש שעבר היו עליות של 0.7 אחוזים במחירי המזון ושל 1.5 אחוזים במחירי הפירות והירקות. עליות אלה קוזזו בחלקן על־ידי [illegible] במחירי ההלבשה וההנעלה, הדלק, אשר הביאו לירידה [illegible] אחזקת הדירה בכ־1 אחוז.

נשים מפגינות מול בניין הטלוויזיה נגד סירטון הפרסומת "אשכוליות" (צילום: אנדרה ברוקן)

עובדי "פוספטים בנגב" חסמו את הכניסה למפעל

למרות צו בית־הדין האוסר נקיטת עיצומים

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

עובדי "פוספטים בנגב" חסמו אתמול את הכניסה למפעל באורון, למרות החלטת בית־הדין האזורי לעבודה בבאר־שבע, שהורה להם שלא לנקוט עיצומים.

העובדים מפרים זה מספר ימים את החלטת בית־המשפט. אתמול קנס בית־הדין לעבודה את חברי ועד העובדים, על שהורו לעובדי המפעל להמשיך בעיצומים למרות החלטת בית־הדין. חברי הוועד הורשעו בביזיון בית־המשפט, ונקנסו ב־1200 ש"ח כל־אחד. השופט אף אסר עליהם לשלם את הסכום מקופת הועד.

מאז יום רביעי בשבוע שעבר משביתה מועצת העובדים את השינוע בכל מפעלי החברה, גם הוצאת התוצרת הגמורה אל [illegible] למפעל הופסקה.

ההחלטה על העיצומים [illegible] לאחר שההנהלה לא [illegible] לתביעת העובדים לקבל [illegible] חלוקת רווחים. ההנהלה [illegible] הדבר כרוך בשינוי חוק [illegible] המדינה.

העובדים הודיעו [illegible] יוסיפו להפר את צו בית־[illegible] וימשיכו בעיצומים.

שחל סירב לתת ארכה נוספת לחב' החשמל המזרח־ירושלמית

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הפגישה בין שר־האנרגיה, משה שחל, לבין ראשי חברת החשמל המזרח־ירושלמית, הסתיימה אמש ללא תוצאות.

השר שחל אמר לראשי החברה המזרח־ירושלמית, שתוך ימים מספר יסתיים התהליך המשפטי, אשר החל בעקבות חוסר יכולתה של החברה לפרוע את חובה לחברת החשמל הישראלית.

חברת החשמל המזרח־ירושלמית חייבת כ־12 מיליון דולר לחברת החשמל הישראלית. בית־המשפט הורה לפני ימים מספר על עיקול נכסיה של החברה המזרח־ירושלמית.

אתמול ביקשו ראשי החברה משר־האנרגיה ארכה של חודשיים להסדרת העניין וכן ערבות ממשלתית להלוואה שתאפשר להם לפרוע את חובם, "כמו במקרה של סולל־בונה".

שחל אמר, שגם סולל־בונה הגי־שה תוכנית הבראה ומתכונת [illegible] עובדים. על כל מקרה, [illegible] המזרח־ירושלמית אינה יכולה [illegible] ארכה נוספת והלוואה לתשלום [illegible] לחברת החשמל.

● תוכנית "דיור 55 [illegible]" מופעלת עתה ע"י עיריית [illegible] ובמסגרתה תשוכן קבוצה [illegible] קשישי העיר בהוסטל חדש [illegible] ע"י העירייה במשותף עם [illegible] הבינוי והשיכון.

מזג־האוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 10־15, רמת הגולן 9־20, נהריה 10־20, צפת 10־14, נמל חיפה [illegible], טבריה 11־23, נצרת 10־15, [illegible] 10־20, השומרון 12־16, תל־אביב 11־20, נתב"ג 12־19, עזה [illegible], באר־שבע, 13־20, אילת 15־26.

הליכוד נגד יישום דו"ח לנדוי על שינויים במוסד השליחות

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

ארבעת נציגי הליכוד בהנהלת הציונית — ראש מחלקת העליה, חיים אנהרון, ראש מחלקת ההתיישבות, מתתיהו דרובלס, ראש מחלקת החינוך, אלי תבין, ואברהם בין — התנגדו אתמול בחריפות לישומו של דו"ח ועדת לנדוי הממליץ על שינויים יסודיים במוסד השליחות.

לעומתם תמכו יו"ד הנהלת הסוכנות, אריה דולצ'ין, גזבר הסוכנות, עקיבא לוינסקי, וראש עליית הנוער, אורי גורדון, באימוץ מסקנות הדו"ח.

"מטרת הקמת ועדת לנדוי היתה ייעול מערכת השליחות, והשיקול בבחינת הדו"ח חייב להיות ציבורי. אסור לנו להתחמק מהנושא ועלינו להשיב על הצעות הדו"ח העוסקות בהקמת משלחת ציונית אחת בחו"ל ובהפיכת השליחים לשליחי ההנהלה כולה ולא רק לשליחי המחלקות" — אמר דולצ'ין.

"השתבשו אמות המידה לאיפיונו של השליח הציוני" — אמר אורי גורדון. "מוטב פחות שליחים עם אמונה ציונית מאשר יותר שליחים הנוסעים להתאוור בחו"ל".

יחד עם זאת מבקש דולצ'ין להקים ועדה של פקידים בכירים, שיבדקו מהן אפשרויות הישום והביצוע של הדו"ח. בוועדה ישתתפו מנכ"ל הסוכנות, שלמה גזית, מ. גלעד וי. השכל, שהאובייקטיביות שלהם ביחס לדו"ח תהיה בוודאי גדולה יותר מזו של חברי ההנהלה, המסרבים לוותר על הכוח הפוליטי שבשליטה על מאגר השליחים — אמרו אתמול בסוכנות.

בסיכומו של הדיון הוחלט, כי ההצבעה על יישום מסקנות הדו"ח תתקיים במליאת ההנהלה הציונית, הכוללת את נציגי יהדות ארה"ב, מה שמעניק לדו"ח סיכוי טוב להתקבל.

נזק של מיליוני דולרים בדליקה בעפולה

מאת כתב "על המשמר" בנצרת

שריפה גדולה פרצה אתמול בבוקר באיזור התעשייה בעפולה עילית, ורק בשעות הצהריים הצליחו הכבאים להשתלט על מוקד האש.

האש פרצה במחסן חומרי הגלם של מפעלי חוגלה וכ־300 טונות חומרי גלם, שערכם נאמד במיליוני דולרים, הושמדו כליל.

למקום הגיעו שמונה מכוניות כיבוי אש מתחנות עפולה, נצרת עילית ובית־שאן והמשטרה סגרה את האיזור מחשש של התפשטות גזים רעילים.

בעיריית עפולה הוכרזה כוננות מחשש שהאש תגיע לבתי המגורים.

מפקד תחנת מכבי האש בעפולה מסר, שאין עדיין הערכה על גודל הנזק וחוקר מקרי השריפות ימסור מסקנותיו תוך ימים ספורים. גם שמאים מחברות הביטוח הגיעו למקום ועמלו שעות רבות להערכת הנזק שנגרם למפעל.

מונה הצוות לריפוי חוליי הטלוויזיה

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

הצוות, שיתכנן את פרוייקט ההבראה של הטלוויזיה, מונה אתמול על ידי מנכ"ל רשות־השידור אורי פורת, שישמש גם כיו"ר הפרוייקט.

מרכז הצוות יהיה אלי ניסן, היועץ המקצועי יהיה ארנון צוקרמן, היועץ המשפטי — נתן כהן, וכן — מנהל הטלוויזיה, יאיר אלוני, מוטי קירשנבאום, נקדימון רוגל ועוד.

בשלב הראשון יכין הצוות תכנית הבראה שתאפשר הבראת הטלוויזיה ללא הפסקת השידורים. תכנית זו תובא לאישור הממשלה והכנסת בכל הנוגע לחקיקה הדרושה להבראה.

התכנית השניה תעסוק בדרכים ובאמצעים הדרושים להבראת הטלוויזיה בשלבים, תוך שהוא מסתמך על דו"ח א. נין, שעסק בחחלואי הטלוויזיה והציע דרכים לריפויים.

כל קבוצה דתית זוכה לתמיכה בבאר־שבע

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

המועצה הדתית בבאר־שבע תומכת בכיתות לימוד תורה, בלא שיהיה בידה נתונים על מספר התלמידים, שעות ההוראה, זהות המורים והסמכתם, וזהות הלימודים ואישורם בידי רשות מוסמכת — כך עולה מדו"ח הביקורת של מבקר עיריית באר־שבע לשנת 1984 שפורסם אתמול.

מהדו"ח, שהוכן על ידי מבקר העירייה אפרים פרויד, עולה, כי המועצה הדתית לא הגדירה מי זכאי לתמיכה ועל סמך אלו אמות מידה. לפיכך זוכה בתמיכה כל קבוצה המודיעה על קיומה, ועל קיום כתות לימוד תורה. "במקום שהזכות תביא לאישור, מוביל האישור לזכאות", נכתב בדו"ח.

עוד אומר בדו"ח, כי הזכאים לא נדרשו להמציא קבלות משלהם, שיאפשרו לעמוד על זהותם ועל מעמדם החוקי. המועצה הסתפקה בכל הותמת שהומצאה על שובר התשלום.

בסעיף אחר בדו"ח צויין, כי המועצה נוהגת לשלם לאנשים שונים עבור ביצוע עבודות מזדמנות ללא אישור על פרטיה של העבודה, מיקומה, מועדה, האחריות עליה והפיקוח.

עוד עולה, כי התקבולים של בית המטבחים ובתי השחיטה מופקדים על ידי הגובה בעבור שבוע, ולעתים בעבור חודש.

יו"ר המועצה הדתית אליהו מרציאנו, אמר בתגובה, כי המועצה מקיימת ביקורת פתע בכיתות שיעורי תורה, כדי לבדוק אם אכן מתקיימים שיעורים. עוד אמר מרציאנו, כי המועצה דורשת קבלות רשמיות מבתי הכנסת המקיימים שיעורי תורה. הוא הדגיש, כי קביעת התקבולים מתבצעת על ידי גובה של העירייה.

שר־הבריאות מינה יועץ להשתלות כבד

מאת יוסף שמי, כתב "על המשמר"

השר גור הורה למנכ"ל משרדו להקים צוות שיבחן איזה מבתי־החולים בארץ מתאים לקבל על עצמו את נושא השתלות כבד, בהתחשב ברמה הכירורגית הכללית והרפואה הבסיסית.

בו־בזמן מינה השר גור את ד"ר יגאל קם, כירורג שחזר מפיטסבורג, ארה"ב, מהשתלמות במרכז השתלות כבד — כיועץ בסוגיות אלה. על היועץ לאסוף נתונים בנוגע להצלחות הנתונים בעולם, לציוד הנחוץ ועוד.

בסיום הבחינה יבואו ארצה ד"ר תומס סטרצ'ל מפיטסבורג ופרופ' קהן מקמברידג' ממרכזי השתלות הכבד הידועים בעולם, כדי להרצות בפני המומחים בארץ. פרופ' מיכאלי מנהל כבר כעת שיחות עם הרבנים בנושא: ההלכה — והשתלות כבד.

שר החקלאות: לא לצמצם את שטחי הכותנה

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

קריאה לגדל כותנה בהיקף דומה לגידול בשנה שעברה, השמיע אתמול שר החקלאות אריק נחמקין בישיבת מינהל התכנון של משרד החקלאות. השר הביע תקווה, כי נושא מדיניות המחירים לכותנה יסוכם עם משרד האוצר כבר בימים הקרובים.

בישיבת מינהל התכנון של משרד החקלאות הועלתה בכל חומרתה ודחיפותה בעיית ענף הכותנה, העומד עתה בפני מחירי־היצף בשוק הבינלאומי, דבר המחייב מדיניות שקולה בטווח הקצר, כדי להתגבר על תקופה זו.

כפי שנמסר, דורשים החקלאים סיוע כספי של 40 מיליון דולר לענף הכותנה, כדי להיחלץ מן הקשיים בהם הוא נתון.

רוצים ללכת ב"ראש גדול" בראש־העין

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

בראש־העין התייצבו שלשום בעשרה קציני צה"ל צעירים, תושבי העיירה, אל מול עשרה בני נוער, תלמידי י"ב, במגמה לקרבם אל צה"ל ולשכנעם לבחור במסלולי קצונה ביחידות קרביות. מארגן האירוע, יורם חתוכה, ביקש להתמודד עם התופעה של "ראש קטן" שלא פסחה גם על השכונות וערי־הפיתוח והביא למפגש, הראשון מסוגו בעיירת פיתוח, את אביטל גבע, איש עין־שמר, רב־סרן במילואים, שיסביר "מה בעצם קורה פה?". אביטל, למוד ניסון מתופעה דומה בקרב בני הקיבוצים, תלה את האשמה בראש ובראשונה בדרגים הבכירים של צה"ל, "שמשקיעים הרבה בטנקים, מטוסים ואויבים ופחות מדי בנשק החשוב ביותר — האדם".

במשך כשעתיים התוודו הקצינים הצעירים של ראש העין על דרכם בצבא ועל התרומה ההדדית של מסלול הקצונה והחליפו הצעות כיצד "להדביק" את קצינים צעירים אל כיתות בתי־הספר בעיירה, על־מנת "ללכת בגדול". המשתתפים הקטנה, יחסית, ביקש סליחה והבטיח לבוא לפורום גדול יותר. אחת מהן מדברת על הבאת פלוגת למפגש אמש הוזמן גם תת־אלוף י'. הוא הגיע למקום, הופתע מכמות "לא מבינים בקצונה הבכירה של צה"ל, שדברים גדולים מתחילים בקטן", אמר אביטל. סגן אלוף (מיל.) יהודה נגגורי, איש קיבוץ המעפיל ופעיל מפ"ם, ציע לנוער לשכנע תחילה בסביבה הקרובה — בני־משפחה, ידידים וחברים כונה. "בשביל הצעירים במקום, שרוצים לחקות אתכם, אתם יותר מאלף ינים בכירים", אמר.

משלחת קרן המטבע ממליצה לאפשר שער חליפין גמיש יותר לשקל

המלצות אחרות שלה: לא להזדרז בהורדת הריבית ולייצב ההישגים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

משלחת קרן המטבע הבינלאומית ממליצה לאפשר לשער החליפין של השקל לנוע מסביב לממוצע מסויים בתנודות גדולות יותר ממה שאיפשרה עד עתה הממשלה.

המשלחת סיימה אתמול את ביקורה בארץ ומסרה את התרשמויותיה הראשונות, אשר ישמשו לכתיבת הדו"ח השנתי של הקרן על המשק הישראלי.

הישגים שבריריים

אנשי הקרן שיבחו את הישגי התוכנית הכלכלית, אך אמרו שהם עדיין שבריריים ותהיה זו טרגדיה אם הישגים אלה יבוזבזו.

לדעת המשלחת, על־מנת לייצב את ההישגים שהשיגה התוכנית הכלכלית, יש למנוע התפתחויות שליליות בתחום התקציב והשכר.

המשלחת ציינה שכבר היום הגרעון התקציבי גדול מדי. הם הוהירו מפני פריצת מסגרת התקציב ועליות שכר.

הורדה טרם זמנה

אנשי הקרן הוסיפו שההורדה האחרונה בשער הריבית באה טרם זמנה והיא עלולה לפרוץ את המדיניות המוניטארית. לדברי אנשי הקרן היה אפשר להמתין עד אשר יתבהר המצב בחזית השכר והתקציב, לפני שמחליטים על הורדת שער הריבית.

„סוריה החליטה לחמם הגולן"

ביירות. — העתון „אל־כפאח אל־ערבי" מוסר כי דמשק החליטה למעשה להפעיל את חזית הגולן בדומה למה שמתרחש עתה בדרום־לבנון. העתון המסתמך על מקורות דיפלומטיים מערביים בדמשק מוסר עוד כי ההחלטה תבוצע ככל הנראה כבר בקרוב.

לדברי מקורות אלה ייתכן שיתוף פעולה בנידון, בין ה„התנגדות הלאומית הלבנונית" לבית ה„התנגדות הלאומית הסורית".

(ע־מ)

ייצור „הלביא" עלול להדחות בשנה

מאת כתבנו בארה"ב

וושינגטון. — ייצור ה„לביא" עלול להדחות בשנה, לדברי פקיד אמריקני ששוחח עם עלון־החדשות „דיפנס וויק" והסתמך על שמועות בדבר קשיים בהערכות ישראל לקו־הייצור של המטוס. תחילת הייצור נועדה לשלהי 1990.

„דיפנס וויק" דיווח אתמול, כי המחלוקת האמריקנית־ישראלית על עלות ה„לביא" מתלהטת וכי במימשל מצפים לדיווח של צוות אמריקני, בראשות עוזר סגן־שר ההגנה דב זקהיים, שביקר בחודש שעבר בארץ ושאומרים גבוהים בוהרה מהאומדנים הישראלים.

בהתייחסו לאחד מנתוני המחלוקת, שעות־העבודה, אמר הפקיד האמריקני כי בארה"ב נהוג לחשב את שיעור ההוצאות העקיפות לעומת הישירות, מתוך עלות העבודה, ביחס של 3 ל־1. „גם אם נמעיט ונחשב יחס של 2.5 ל־1, משמעות הטענה הישראלית ששעת־עבודה (בתעשייה האווירית והטכנולוגית) 24 דולר, ולא 47 דולר (כטענת צוות זקהיים), היא שהמהנדסים בתעשייה האווירית בישראל משתכרים רק שבעה דולר לשעה. בכך אנו מפקפקים".

ראש מינהלת ה„לביא" תא"ל (מיל) מנחם עיני, שוהה עתה בארה"ב לשיחות עם קבלני־המישנה לייצור המטוס. עיני יבקר בשבוע הבא בוושינגטון, אך טרם נקבעו לו שיחות במימשל.

ביקור מרפי — „תקופת הרהורים"

מאת מוטי בסוק,
כתב „על המשמר"

השגריר האמריקני המיוחד ריצ'ארד מרפי אמור להגיע השבוע לישראל לשיחות מדיניות.

במשרד החוץ לא ידעו אתמול לומר באיזה יום בדיוק ינחת מרפי בארץ. צויין כי והוא מסייר באזור, וכי הוא מגדיר את שיחותיו הפעם, „כתקופת הרהורים". מעריכים כי בניגוד לשיחות האחרונות, יתרכזו השיחות הפעם יותר ביחסי מצרים־ישראל ופחות בסיכויים לתזוזה בחזית המזרחית.

ביקור מרק גולדרינג

תת־מזכ"ל האו"ם החדש, מרק גולדרינג, יורשו בתפקיד של בריאן ארקהרדט, יבוא היום לארץ, לביקור היכרות.

גולדרינג ממונה בתוקף תפקידו על כוחות האו"ם במזה"ת, כולל כוח יוניפיל בדרום לבנון. בשל ועידת „חירות" הוא לא יפגש עם מ"מ רה"מ ושר־החוץ יצחק שמיר. ביומיים בהם ישהה בישראל ייפגש עם רה"מ פרס, שר־הבטחון רבין, ומנכ"ל משה"ח דוד קמחי.

במהלך ביקורו במזה"ת ייפגש גולדרינג בדמשק ובבירות עם מנהיגים מקומיים, משם הוא יחזור לסיבוב שיחות נוספות בארץ.

● הנהלת מועצת רמת השרון החלה להקים גשר להולכי רגל מעל לרחוב ראשונים, המשמש לתנועה מהכביש הראשי לכיוון נווה־מגן.

צל על ועידת חרות

שרון בערב הפתיחה (צילום: נרומה)

שר־המשפטים אינו מאמין בשליחות מרפי ובשיחות טאבה

מאת בצלאל עמיקם,
כתב „על המשמר"

שר־המשפטים משה נסים בחר אתמול לתקוף בחריפות את הממשלה שהוא נמנה עם חבריה. בהתייחסו לתהליך השלום האשים את הממשלה בהזנחת היסוד המדיני הריאלי — הסכם קמפ דייוויד ותהליך האוטונומיה.

„יש לחדש מייד את שיחות האוטונומיה. ההסכם הקיים והמחייב הוא טוב ולא יהיה למעלה ממנו לפלשתינים." — אמר.

בפגישה עם מועדון הרוברים שארגן מרכז ההסברה עמד שר־המשפטים על אחריותו של ראש־הממשלה לכבד את הסכם הרוטאציה. „אם חתימת פרס על ההסכם לא תכובד, תהיה זו התכחשות בלתי חינוכית ומסוכנת שהעם לא יקבל אותה".

השר נסים מתח בקורת על אי־קיום החוק במדינה. „לא יתכן ששלטון המכבד את החוק, יתן הוראה לא לכבד צווים" — אמר בקשר להפרת צווי ההריסה על בניה בלתי חוקית בגליל. על המשפט הצפוי לפושע הנאצי דאמיניוק אמר שר־המשפטים כי זו חובתנו לקיימו ברוח החוק לעשיית דין וגם בעזוריהם.

שר־המשפטים משה נסים גם כי כי אין סיכוי למהלכיו של מרפי במזרח התיכון, וכי מצד אין רצון לקיים „שלום ... " מתח ביקורת על אלה ... שאם טאבה היתה נמסרת ... היה הדבר מחולל ... ביחסים עם מצרים. ... היה צריך להתחולל ... קיימנו את התחייבויותינו ... השלום על כל תג שם ... רוצה לשוב לשלום ... תחמם את השלום". ... החלטת הקבינט ללכת ... בנושא טאבה לא העלה ... מיפגש בין ראשי שתי המדינות.

אסד יבקר החודש בירדן

רבת־עמון. — העתון „א־ל שראע" הלבנוני מוסר ... כי הנשיא חאפז אסאד ... לרבת־עמון בשבוע השני של החודש. (מ־ע)

חוענק הפרס ע"ש אידה ויהושע קרינסקי

מאת כתבנו

במעמד רב משתתפים הוענק אמש פרס אידה ויהושע קרינסקי עבור פעולה חברתית ותנועתית מסורה. — מסר דובר מפ"ם. הפרס הוענק לאליהו דניאל איש קיבוץ מעברות, מלכה וייגרטן אחות ציבורית, דבורה רייכרט אחות ראשית וחמדה מכשוביץ' שמחוני מפעילות קליטת הי עליה. הפרסים חולקו בערב ההתייחדות עם אידה ויהושע, שהתקיים במועדון המרכזי של מפ"ם בתל־אביב עם קריאת המועדון על שמם. השתתפו מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, טדי קאופמן, מזכיר מרכז מפ"ם חנן ארז, מזכיר סניף מפ"ם תל־אביב, אברהם מזרחי, יו"ר הסניף חיים שחורי ומאיר פינס. יו"ר ועדת הפרס צבי נתנזון מסר את הנימוקים להענקת הפרס לזוכים.

כנס מפ"ם תובע פירוק ממשלת האחדות

מאת יהודה צור
כתב „על המשמר"

כנס של מפ"ם בגליל המערבי, שהתכנס אמש ב„בית אפרת" בנהריה, קרא לראש הממשלה שמעון פרס לפרק את ממשלת האיחוד הלאומי בעקבות כשלונה הכלכלי ופגיעה בשכבות החלשות. הכנס קבע שזאת ממשלה שמצליחה רק לפגוע בבעלי ההכנסות הנמוכות, כפי שמלמדת עליית מחירי התחבורה הציבורית השבוע. בכנס היו נוכחים נציגים מכל המגזורים.

ניהל את הכנס שלמה קיבריט, רכז הגליל המערבי, ולאדי מורג, רכז מחלקת האירגון ויוסי שחר, רכז המחלקה הרעיונית־פוליטית של הקיבוץ הארצי.

ורשה – כרזות על הופעת להקת המחול הישראלית בת־דור בחוצות הבירה הפולנית. ההופעות בפולין ייערכו היום ומחר (צילום אי. פי)

שיחות המנכ"לים על טאבה יתחדשו מחר במלון אכדיה

32 חברות ישראליות משתתפות ביריד המסחרי בקהיר

מאת מוטי בסוק,
כתב „על המשמר"

משלחת המנכ"לים המצרית לשיחות השלום עם ישראל תבוא הלילה לביקור נוסף בארץ. השיחות עצמן ייפתחו מחר במלון אכדיה בהרצליה.

השיחות בין המשלחת המצרית ומשלחת המנכ"לים הישראלית, בראשותם של מנכ"לי משרד רה"מ והחוץ א. טמיר וד. קמחי, יתמקדו בפרשת טאבה ובנושאים בילטרליים. שני הצדדים ינסו לגבש שטר בוררות לפתרון שאלת טאבה, ונוסחת לקידום תהליך הנורמליזציה. נראה כי יידרשו עוד מספר סיבובי שיחות, עד ששני הצדדים יצליחו להתגבר על הפערים ביניהם.

ביתן ישראלי

שגריר ישראל במצרים משה ששון פתח שלשום את הביתן הישראלי, ביריד הסחר הבי"ל בקהיר. חמישים חברות ישראליות נוטלות חלק ביריד.

ביריד הסחר הבי"ל בקהיר משתתפות 32 מדינות. היריד נפתח בשבת. הביתן הישראלי נפתח חגיגית, רק למחרת היום כדי לא לחלל את השבת.

בביתן הישראלי ביקרו ביומיים האחרונים אורחים רבים וקניינים. צויין, כי בעקבות שיחות המנכ"לים האחרונות, האווירה בנושא הסחר ההדדי הישראלי־מצרי השתפרה. מקווים כי בעקבות הפתיחות היחסית, שמגלים עתה קניינים מצרים לישראל, יתהדקו עיסקות בין שתי המדינות.

„על המשמר"
עתון יומי
على الهمشمار
جريدة يومية

המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 6—224125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: רח' סבונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

„צחצוח חרבות מכיוון דמשק"

האלוף אהוד ברק: סוריה עורכת כוחות ליצירת מצב שיאפשר אכיפת עמדותיה

מאת אבי בניהו,
כתב „על המשמר"

„בימים האחרונים נשמעים צחצוחי חרבות מכיוון דמשק, סוריה בונה ועורכת את כוחותיה תוך חתירה פעילה ליצירת מצב, שיאפשר אכיפת עמדותיה בסוגיית עתיד רמת־הגולן ובדרכי הפתרון לבעיה הפלשתינית מעמדת כוח. ואם יווצרו לכך התנאים המתאימים גם תוך שמוש בכוח" — דברים אלה אמר אמש אלוף פיקוד המרכז, אהוד ברק, בפני העצרת השנתית של מדרשית „נועם", בהיכל התרבות בתל־אביב.

האלוף ברק, שעמד עד לפני כחודש בראש אגף המודיעין, אמר כי ישראל תוכל למנוע זאת, כל עוד תדע לעמוד דרוכה על המשמר. לדבריו, לצה"ל היכולת להשיב תשובה מוחצת לניסיון פעולה סורי כזה. „ולעניות דעתי, מבינים זאת גם הסורים עצמם".

בסקרו את מצב מדינות העימות, אמר ברק כי ירדן נבוכה כיום בין המקמקות של ערפאת לכיוון לפיתת הדוב שמציע לה אסד. הוא ציין, כי למרות זאת מקיימת ירדן בפועל כבר 20 שנה מסכת יחסים שיש בה לא מעט ממרכיבי מציאות של דו־קיום כלפי ערביי יהודה ושומרון ובמובלע גם כלפי ישראל. „הפלשתינים הם אויבי־עצמם היעילים ביותר, והם מקבלים את ה„וטו" של האקרח; הם ממשיכים וימשיכו להיות מקור של גילוי טרור ולצערי הרב, לא אוכל להבטיח שלא נדע עוד מלחמה".

בדבריו קרא ברק לפעול בד בבד עם חיזוק העוצמה הביטחונית גם לחישול החברה והמשק. „יש לפרוס גשרים ולכסות על פערים בין חלקי החברה. אויבינו גורסים ואומרים, שחישוקיה של החברה בישראל הם עקב־אכילס של ישראל; נגד עיניהם עומדת עלייתה ונפילתה של ממלכת הצלבנים. לא נוכל שלא להבחין בטווח הארוך ביחס שבין המעשה הביטחוני לבין עצם קיומנו".

רדיו דמשק הכחיש אתמול את הודעותיה של ישראל בדבר כוונותיה של סוריה לפתוח במיתקפה נגדה.

לחץ כבד מצד החזית העממית על תומכיה של ירדן בשטחים

גורמי ביטחון: האישים שאירגנו משלחות התמיכה בחוסיין מסתגרים בבתיהם

מאת פנחס ענברי,
כתב „על המשמר"

מקורות ביטחוניים מוסרים, כי באחרונה הופעל לחץ כבד מצד החזית העממית על תומכי ירדן בשטחים.

הדבר בא לידי ביטוי באיומים בטלפון על החוגים המרכזיים שאירגנו את משלחות התמיכה במלך חוסיין לאחר נאומו. בכפר דורה ירו אלמונים על אחד האישים האלה, אך למרבה המזל הוא נפצע קלות בידו. האישים המרכזיים שאירגנו את משלחות התמיכה מסתגרים כעת עד יעבור זעם.

נראה, כי הלחץ אינו בהשראת סוריה, משום שזו דווקא מעוניינת לסייע לחוסיין נגד ערפאת. ככל הנראה, מודאגת החזית העממית מהתקרבות ירדן לסוריה, מחשש שהדבר יבוא על חשבונה, כפי שקרה לערפאת ברבת־עמון, ולפיכך היא מנסה לסכל את המהלך.

4 ערבים מתלוננים: שרון בעט באשכים ובצלעות, הלם בפרצוף וכיוון רובה

המשטרה חוקרת ● אריאל שרון: הם עסקו בציד בשטח פרטי וסירבו להתפנות ממנו

מאת יצחק שור,
כתבנו בכנסת

חה"כ יוסי שריד ורן כהן (רצ) מסרו אתמול, כי בעקבות תלונתם, החלה המשטרה, לפני שבועיים, לחקור טענת ארבעה מתושבי ערערה, כי הוכו בידי שרון באוקטובר 1984. המתלוננים מסרו עדויות במשטרה והחקירה נמשכת.

לפי עדותו של פייסל תאופיק יונס, הוא שהה בסביבות קיבוץ גבים, סמוך לחוות השקמים של שרון באוקטובר 1984. איש ביטחון של החווה ביקש ממנו לעזוב שטח שלא היה מגודר. השר שרון הופיע, הנחית על יונס מהלומת אגרוף אדירה על עין שמאל ושבר את משקפיו, גרם לחתך עמוק בגבה ולשטפי־דם. לאחר מכן, בעט בו השר באשכיו ובצלעות הימניות. גם אחד מחבריו של יונס, אבו־הילל סיפר ליונס כי השר תקף אותו במכת אגרוף עזה בלסת התחתית ופצע את שפתו התחתונה עד זוב דם. שרון נטל מהם את רובה הציד וכיוון אליהם רובה טעון.

כאשר ביקשו המוכים להתלונן במשטרת שדרות, סירבו השוטרים לקבל את התלונה בטענה שלשר יש חסינות ועוד מעט יעשו סולחה והשר יירגע. אלה עיקרי עדותו בכתב שמסר יונס.

שרון: סירבו להתפנות

מלשכתו של השר שרון נמסר, כי המתלונן וחבריו עסקו בציד בשטח פרטי אסור בכניסה בתחומי החווה, והם סירבו להתפנות ולמסור את נשקם לאיש הביטחון. כיוון שכך, נאלץ השר עצמו ליטול מהם את הנשק. השר נמנע לפנות למשטרה, נוכח תחינות המתלונן וחבריו.

השר מציין, כי התלונה הוגשה ע"י הציידים יותר משנה לאחר האירוע, ביוזמתם של ח"כים מהשמאל. שרון אמר, כי הוא רואה בחומרה הדלפה של חקירה משטרתית סמוך לאירוע פוליטי, כוועידת חירות.

דובר המשטרה מסר, כי השר לא נחקר במשטרה וכי הוא העביר תגובה בכתב, לבקשת המשטרה, לאחר קבלת התלונה.

<u>בדיון בכנסת על תקציב משרד הדתות:</u>

ח"כ אלוני: הממסד הדתי דבק בנו כעלוקה וצועק: הב, הב

מאת מוטי בסוק,
כתב „על המשמר" בכנסת

משרד הדתות והרבנות הראשית הותקפו אתמול על־ידי דוברי כמעט כל סיעות הכנסת בדיון שקיים חבית על תקציב משרד הדתות לשנה הקרובה.

שר הדתות, ד"ר יוסף בורג, המליץ בפני הדתיים והחילוניים לחדול ממלחמת התרבות והאלימות המילולית, ולעבור להידברות.

לדעת בורג, העימות חילוניים־דתיים מלווה את מדינת ישראל מאז הקמתה. כדי למנוע התמוטטות המדינה יש לשמור על דו־קיום בשלום בין שני הצדדים.

הפתרון שנתנה הרבנות הראשית לבעיית היהודים האתיופים טוב, למרות הביקורת נגדו מחוגים רבניים וחילוניים. בורג סיפר כי היום לומדים בישיבות למיניהן כ־60 אלף תלמידים. מספר הגירושים עלה בשנים האחרונות בשלושים אחוז, ולמרות זאת, נדרשים המוסדות הרבניים לקצץ בכוח האדם שלהם.

ויקטור שם־טוב (מפ"ם) הדגיש כי מול הגזל הנורא והמביש, המתלווה לקבורת אנשים בירושלים, כפי שחשפה לאחרונה הטלוויזיה, ותענוג להיקבר בבית־קברות קיבוצי. לדבריו, חלק מהדיינים גדלו והתחנכו בסביבה שאינה אוהדת למדינה. הרבנות הראשית ובתי הדין הרבניים הוקמו לפי תביעות הציונות הדתית ולמרות ההתנגדות של אגו"י ונטורי קרתא. כיום רוב הדיינים דווקא משתייכים לציבור הדתי הלא ציוני. רובם לא שירתו בצה"ל. אין להם תעודת־בגרות והשכלה כללית. לרבים מהם גם אין מושג במשפט המדינה. בגלל כל אלה, גובר הניכור בין הדיינים לציבור הרחב הנזקק לשירותיהם.

שולמית אלוני (ר"צ), ראשונת הדוברים, טענה כי המימסד הדתי אינו מייצג את היהודי הדתי המאמין, התמים וישר הדרך. מאז הכמורה המושחתת במאה ה־16, שמכרה מחילות לכל חוטא כדי להעשיר עצמה, לא היה מימסד דתי מושחת, טפילי ורודף שררה כמו המימסד הדתי בארץ. משרד התרבות אילו היה משרד ממלכתי ואילו מורשת ישראל היתה יקרה בעיניו — היה דואג לקליטת עליה בלי לחקור ובלי לדרוש בטבילות ובהקזות דם, בלי לעקור מתים מקברם. בשום עניין בתחום חיי המדינה, המימסד הדתי על כל חלקיו, לא גילה אחריות וריסון עצמי. „הם דבקים עלינו כמו עלוקה, וצועקים כל הזמן הב, הב".

בני שליטא (ליכוד־ליבראלים) הביע תמיהה על שגם בשנות השמונים למדינת ישראל יש שני רבנים ראשיים, במקום אחד. גרשון שפט (התחיה), טען כי שר הדתות אינו הודף את ההתקפות החילוניות כנגד הציבור הדתי. דוד דניאל (מפד"ל) העיר כי שתי המפלגות הגדולות־המערך והליכוד לא מקיימות את התחייבותן והסטטוס קוו בנושא דת נפגע.

אושר ייקור האגרה

מאת מוטי בסוק,
כתב „על המשמר" בכנסת

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול את העלאת תעריף אגרת הטלוויזיה מ־52.4 שקל ל־125.

ח"כ יאיר צבן מפ"ם דרש כי האגרה תעלה פי־שתיים כלבד. הוא נימק זאת בשחיקת הקשה בשכרם של השכירים בשנה האחרונה. שיעור העלאת האגרה קטן מירידת ערך הכסף בשנה האחרונה.

11.3.86

85% מהתלמידים הערבים ביפו — נושרים

80 אחוז מבני הנוער הערביים ביפו נושרים מבתי־הספר התיכוניים — אמר אתמול איברהים שינדי, עובד בקרב נוער ערבי ביפו. לדבריו, מתחילים להשתמש בסמים קשים ילדים בגילאי 12—13. השר וייצמן אמר בוועדת העבודה והרווחה, שעד אשר הממשלה לא תבין שיש כאן פצצת זמן שיש לטפל בה באורח ממלכתי, יש הבדל בהקצאת כספים למגזר הערבי והיהודי. הקבינט דן בנושא הערבים בישראל, אך לא גמר. אום אל־פחם הוכרזה עיר, ועתה זורם הביוב ברחובות עיר ולא ברחובות כפר — אמר וייצמן.

ח"כ מ. וחד אמר, שהפער ההיסטורי בין רמת השירותים במגזר הערבי והיהודי הוחרף עוד יותר בעקבות ההתפתחויות הכלכליות האחרונות. ראש מועצת ב'ת, אבו־עסבה, אמר שבמגזר הערבי יש 130 תקנים לעובדים סוציאליים במקום אלף, כפי שמתחייב ממספר התושבים.

שילנסקי מבטיח עוד סיור בהר־הבית

עוד לפני יציאת הכנסת לחופשת הפסח תסייר ועדת הפנים בהר הבית, בהדרכת מומחים יהודיים. תחדש את דיוניה ותשמע עדויות — אמר אתמול יו"ר הוועדה דב שילנסקי (ליכוד).

כן הודיע שהוועדה תסייר במג'דל שאמס וביישובים יהודיים ודרוזיים אחרים ברמת הגולן.

בן מאיר: חוק נגד גזענות לכנסת – גם בלי דתיים

דב בן־מאיר (מערך) פנה אתמול להנהלת סיעתו ותבע להחליט ולהעלות בכנסת את הצעת החוק נגד גזענות, בקריאה השנייה והשלישית, בין אם יסכימו לכך הדתיים ובין אם לא יסכימו. לדעת בן מאיר, תרגילי ההשהייה הנעשים בידי גורמים שונים בכנסת מושיטים אצבע מאשימה גם כלפי סיעת המערך, שאין היא עושה די כדי להביא את הנושא לאישורה הסופי של הכנסת.

ארצי נגד הקמת מלון בטאבה

יצחק ארצי (מערך) תבע אתמול בכנסת לקיים דיון דחוף בהקמת מלון בעל 120 חדרים בטאבה. טיפול ואישור תוכניות להרחבת המלון בזמן שמתנהלים דיונים מדיניים, משמע פרובוקציה אווילית — טען ארצי בהנמקת הדחיפות של הצעתו.

דורון: אשלול זכות הדיבור מכהן־אבידב ושליטא

יו"ר הנהלת הליכוד, שרה דורון, הודיעה אתמול כי תשלול את זכות הדיבור בדיונים סיעתיים במליאת הכנסת ואת הזכות להגיש הצעות חוק פרטיות מידי ח"כ מאיר כהן־אבידב ובני שליטא. סנקציות אלה יבוצעו בשל הצבעתם יחד עם „התחיה", בניגוד לעמדת הליכוד. כזכור, הגישה גאולה כהן הצעת חוק פרטית, התומכת בסיפוח השטחים והחלת החוק הישראלי עליהם.

"על היום" חובות לוהטים בשער קפוא

הפתרון: רֶבֶּרס מונטארי

האשראי החופשי במשק הישראלי: למטה ולמעלה

תאריך	יתרה במיליוני דולרים	מדד יתרה דולרית	מדד יתרת ריאלית
12.82	2,750	144	120
3.83	2,650	139	112
6.83	2,560	135	105
9.83	2,360	124	104
10.83	2,070	109	99
12.83	1,780	94	86
3.84	1,860	98	90
6.84	1,830	96	87
9.84	1,850	97	94
12.84	1,900	100	100
3.85	1,990	105	105
6.85	2,070	109	110
7.85	2,000	105	
9.85	2,480	130	113
12.85	2,750	144	119

הגדרות ומקורות:

אשראי חופשי לפי הגדרות מחלקת המחקר של בנק ישראל, זהו סך כל האשראי החופשי במטבע ישראלי ומטבע חוץ ממערכת הבנקאות, למעט המימון של תוכניות חסכון,

ריבית של עשרות אחוזים, במונחים דולריים. כאן באה לידי ביטוי במלואה מרִיניות ריסון הביקושים החריפה שהונהגה במרוצת השנה שעברה, גם בתחום המוניטארי וגם בכיווץ תקציבי.

התפתחות החובות לבנקים על־פי דו"ח גדיש

התפתחות החובות לבנקים במשך התקופה הנבחנת על בסיס רבעוני (יתרה מצטברת):

	הלוואות לזמן ארוך ובינוני (מיליוני דולרים)	משיכות יתר והלוואות לזמן קצר	סה"כ
31.3.84	159	(16)	143
30.6.84	149	3	152
30.9.84	147	23	170
31.12.84	135	73	208
31.3.85	164	76	240
30.6.85	140	128	268
30.9.85	166	189	355
31.12.85	164	243	407

ניתוח התפתחות החוב של קופת־חולים בתקופה אפריל 84' עד דצמבר 85' והרכבו מבליט מספר מאפיינים עיקריים:
א. החובות לזמן ארוך ובינוני נשארו פחות או יותר בסדרי גודל דומים במשך השנתיים האחרונות.
ב. החל מאוגוסט 1984 החל לצמוח החוב לזמן קצר, בעיקר הלוואות קצרות־מועד ומשיכות־יתר בשקלים ובמטבע־חוץ.
ג. חובות לספקים נשארו ברמה יחסית קבועה במשך התקופה הנדונה (בסביבות 100 מיליון דולר).

ריבית חריגה, נימוק חלקי

מאת צבי טימור

מצבת חובות של קופת־חולים (במיליוני דולר)

הלוואות לזמן קצר	243
ספקים בניכוי חייבים	98
הלוואות לזמן ארוך	164
ריבית נוספת ליום 28.2.86	20
	525

כלומר, מי שקיבל אשראי בשקלים בסכום שהיה שווה ל־100 דולר ב־1984 חייב 346 דולר בסוף 1985 או כ־400 דולר כיום.

נבדוק איך השפיעו שיעורי ריבית אלה

איך יוצאים מזה?

אם כוונותיו של פרס רציניות, הוא יכול לעשות קואליציה עם קיסר, משק העובדים, התעשיינים ולשכת המסחר — ולהוריד את הריבית ■ אולי נרוויח גם את ביטול הרוטאציה

מאת לוי מורב

או תיקון או פירות

לפי חישובים המצויים בדו"ח גדיש למשל, גבו אשתקד הבנקים מלקוחות בעייתיים ריבית של 530 אחוז לשנה, מול אינפלציה של 185 אחוז וייקור הדולר (מול השקל) של 135 אחוז. הבנקים גייסו מקורות לאשראי במחיר שנתי של 290 אחוז, ושילמו לבנק ישראל,

שתי השוואה של הריביות ששררו במשק ב־1985

	ריבית פריים (%)	מדד (%)	עלות ריבית מרבית *(%)	הלוואה מוניטרית **(%)	ריבית ממוצעת*** על חשבונות דביטוריים (%)
[illegible] 85	10	5.3	13.2	16.0	19.75
[illegible] 85	10	13.5	13.76	16.0	17.75
[illegible] 85	20	12.0	13.9	13.0	18.05
[illegible] 85	12	19.3	14.4	18.0	20.75
[illegible] 85	12	6.8	17.0	18.5	21.40
[illegible] 85	14	14.9	19.75	28.0	22.25
[illegible] 85	14	27.5	18.90	18.42	22.25
[illegible] 85	10	5.9	11.88	12.5	17.55
[illegible] 85	8	3.0	9.075	10.26	14.41
[illegible] 85	6	4.7	6.85	7.5	11.10
[illegible] 85	4	0.5	3.78	6.0	8.25
[illegible] 85	3	1.9	3.49	5.0	6.25
ריבית שנתית אפקטיבית	192.7	185.1	289.48	360.3	524.96
ריבית שנתית מעבר לעליית המדד —	2.7	0.0	36.6	61.5	119.2

* עלות ריבית מרבית — עלות הריבית במרבית עבור גיוס מקורות בשוק, כולל חובת נזילות (נתונים נמסרו ע"י אחד הבנקים).
** הלוואה מוניטרית — לווה בנדיר ב' מבנק ישראל — המחיר המקסימלי לבנקים של מימון מבנק ישראל.
*** הבנקים המסחריים ריבית ממוצעת כולל עמלות, הקצאה וכו'.

מקור: דו"ח ועדת גדיש

בשכונת התקווה, במעמד מזכ"ל מפ"ם ומזכיר הקבה"א

450 צירים פותחים הבוקר המועצה הע"ח של השוה"צ

2 ימי דיונים יוקדשו למאבק השומר־הצעיר לדמוקרטיה

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

בהשתתפות 450 צירים נפתחת הבוקר בשכונת התקווה בתל־אביב המועצה הע"ח של תנועת השומר־הצעיר.

המועצה תיפתח במעמד של ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, מזכ"ל מפ"ם, אליעזר גרנות, ומזכיר הקיבוץ הארצי חיים (ג'ומס) אורנן.

קדמו למועצה הע"ח שורה של מועצות אזוריות ברחבי הארץ, שהוקדשו לדיון מקיף בנושאי המועצה ולגיבוש הצעות החלטה.

מרכז חניכים ארצי ליד ההנהגה הראשית, שיקבע את סדר היום של השומר־הצעיר ויהיה שותף פעיל להפעלת התנועה.

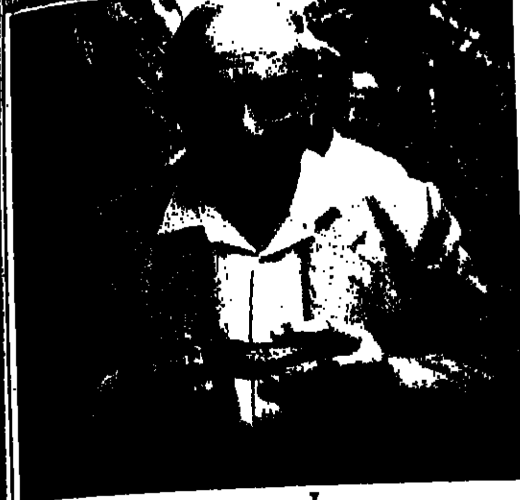
דובר השומר הצעיר, חגי חלוי, אמר אתמול כי יש משמעות מיוחדת לכינוס המועצה הע"ח בשכונת התקווה: "אנו עובדים בשכונות בהיקף רחב, זו עבודה מסוג אחר, סובלנית יותר שנעשית סביב

מחיר המים לחקלאות – להכרעת ועדת המים של הכנסת

מחיר המים לחקלאות יוכרע על־ידי ועדת המים של הכנסת. לאחר ש"ועדת ההתנגדויות", שהיא ועדת־מישנה של מועצת המים הארצית, דנה אתמול בהתנגדויות שהגישו נציגי

בער ד"ר נגרו. הצעתו של יחיאל כהנא, ראש עיריית חדרה, "לבטל את הסובסידיות ולקבוע את המחיר המירבי לפי העלות בפועל" נדחתה גם היא באותו יחס של קולות. גם הצעתו של נציב המים לקבוע 9 סנט (14 ש"ח) למטר מעוקב מים לא קיבלה רוב. (עתי"ם)

אנשים ואירועים

מלפפון גבון

כיום גדלים במקום מלפפונים, מלונים, וורדים ברמה של גידולי יצוא. הצלחת הניסוי שנערך כחלק מבחינות הבגרות עוררה התפעלות והתלמידים אומצו ע"י הפקולטה לחקלאות באוניברסיטה העברית ומכון וולקני.

התעניינו גם תעשיינים המבקשים לפתח על בסיס מסחרי את הגידול בחממה הסולרית זול בהרבה משיטות אחרות. משרד החינוך העניק את פרס החינוך לבי"ס "מבואות עירון" על הצלחתו החינוכית. (צילום: יונתן סלינה)

ועדה תבדוק: למה מנת המישכל של הבנים גבוהה יותר?

ראש הממשלה, שמעון פרס, החליט למנות ועדה לבחינת הגורמים לחוסר סימטריה במימצאי המישכל של בנות ובנים בישראל. הוועדה תגיש המלצות כיצד להתמודד עם הגורמים שמקורם באפליה מסוג מין. החלטה זו נכללה בדברים שנשא אתמול ראש הממשלה, בישיבה של המועצה הלאומית לקידום מעמד האשה, שהתכנסה לדון במימצאים האמורים.

ממחקרים שנעשו עד כה עולה, כי לבנות ולבנים רמת מישכל שווה בעת הכניסה לבית־הספר, אולם כבר בשנת הלימודים הראשונה מתחיל להיווצר פער ההולך ומתרחב בהדרגה עד הגיעו לכלל נקודה מובהק בבחינות הפסיכומטריות של הכניסה לאוניברסיטאות. בין היתר הובעה ההערכה, כי הפער הנדון אינו מולד, אלא נרכש מתהליך החיברות (סוציאליזציה) המעניק לבנות פחות עידוד וציפיות מאשר לבנים. (עש"ח)

תפוצת המפד"ל

כ־130 אלף איש ואשה התפקדו במיפקד האישי במפד"ל וישתתפו בבחירות שייערכו ב־3 ביוני השנה, לוועידה הקרובה ולמוסדות הסניפים. על־כך מסר יו"ר ועדת המיפקד והבחירות, עו"ד ישעיהו פריבס, בישיבת חברי הוועד־הפועל המאוחד ונשיאות המרכז של הפועל המזרחי והמפד"ל, שנערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב.

עו"ד פריבס אמר, כי היחס המקובל בין ההשתתפות בבחירות פנימיות ובחירות לכנסת הוא 3:1 (על כל מצביע בבחירות הפנימיות

211 כבר הגיעו. את פנקס הבוחרים יציגו בפני... אפשר כבר לדבר על כ־130 אלף מתפקדים... מאות פוקרים מכל הסקטורים והשכבות. ה... הכולל יש כ־40 אחוז מצטרפים חדשים וכ... מהם כ־80 אחוז בישובים העירוניים כולל... במושבים ו־2,500 בקיבוץ הדתי.

"אני יהודי" – טוען תושב כפר יונה שמשרד הפנים שלל ממנו את אזרחותו

מרדכי קוך בעתירה לבג"ץ: נולדתי להורים יהודים בבריה"מ, למדתי בבית־ספר יהודי, סבלתי מאנטישמיות, התגייסתי לצה"ל והלאום היהודי נמחק ממרשם האוכלוסין

"אני יהודי", טוען תושב כפר יונה בעתירה לבג"ץ, לאחר שנשללה אזרחותו הישראלית, ומשרד הפנים הודיע לו כי נרשם כבן הדת הנוצרית.

"זכיתי לעיטור במלחמת יום הכיפורים ושירתתי במלחמת לבנון. למה נשללו ממני זכויות האזרח?"

— שואל העותר, בעתירה שהגיש לבג"ץ נגד בית־הדין הרבני בתל־אביב ונגד שר הפנים. אתמול הוציא שופט בית־המשפט העליון צו על־תנאי, המורה לשר הפנים ולבית הדין הרבני להשיב על הטענות שהועלו בעתירה.

מרדכי קוך ובת זוגו רחל (נגר), טוענים בעתירה שהוגשה באמצעות עו"ד בני שטיימן ועו"ד יעקב אמסטר, כי העותר נולד לפני 33 שנים בברית־המועצות לאב ואם יהודיים. בהיותו בן 3 עברה המשפחה להתגורר בעיר וורוצלב בפולין, שם למד בבית־ספר יסודי יהודי. בני המשפחה סבלו בפולין מגילויי אנטישמיות ומהתנכלויות פיזיות.

בהיות העותר בן 12 עלו בני־המשפחה ארצה. הם נרשמו כיהודים וקיבלו אזרחות ישראלית. בן 18 התגייס העותר לצה"ל, ובעת שירותו הצבאי קיבל הודעה ממשרד

הנסיבות שנוצרו, וביקש להתגייר, אך בקשתו נדחתה. נימוקי ההחלטה לא ניתנו למרות פניותיו.

בג"ץ ידון בעתירה לאחר קבלת תשובה ממשרד הפנים ומבית הדין האזורי בתל־אביב. (עתי"ם)

מח' אף־אוזן־גרון בביה"ח בצפת תיסגר בגלל 4 כלבים ותוכי?

2 רופאים שבאו "מטעמים ציוניים" נוטשים את העיר בגלל שכן חדש חובב חיות, המסרב לפנותן מחדר המדרגות

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

שני רופאים ממחלקת אף אוזן וגרון בבית־החולים בצפת, ד"ר אבישי גולד ושבתאי אברהם, מתכוונים לעזוב את צפת ולגרום בכך לסגירת המחלקה, לאחר שלא הצליחו לשכנע את אחד מתושבי בית המגורים שלהם

ארבעה כלבים גדולים, חמור ותוכי, מחוסר מקום בדירתו, שיכן הדייר החדש את בעלי החיים שלו בחדר המדרגות, ליד המעליות.

ד"ר גולד וד"ר אברהם, ורופא נוסף, המאיימים לנטוש את המחלקה אותה הקימו מחדש, טוענים כי "הגיעו מים עד נפש". לדבריהם, אל בית הדירות שלהם, ברחוב צה"ל 10, הגיע לפני כחודשיים דייר חדש, עולה חדש אנגלו־סכסי, אשר הביא עימו

עתה הודיעו שני הרופאים כי ברצונם לעזוב את צפת, שלטובתה נטשו — כך הם מספרים — את עבודתם בבית־החולים דמג"ם בחיפה, מטעמים ציוניים.

כאן צומחות רק תרנגולות...

מאת ישראל זמיר

שמים קודרים מאיימים על גבול הצפון. משני צידי גדר המערכת האביב בעיצומו. מדי פעם חולף חקלאי על טרקטור, בקושי מנענע ראשו לשלום. הפנים מיוסרות. עיני ראגה בלב. הגבול משמאל והצרות מימין; עין אחת בבטחון והשניה בלוי-העומות. קשה לישובי העימות בימים אלה, כשהשערים בישוביהם מוגפים, אין יוצא ואין בא — כך היו הדברים עד יום אתמול.

לאחר הפצרות פותח לפנינו מקס השומר את השער ואנו מגיעים לביתו של משה ממן, מנהל מפעל הפלאסטיק איי.אמ.פי. במושב אבן-מנחם. היישוב נאה ומטופח. הבתים הדורים ולרגע נדמה כי הגעת ל"סביון" של הגליל. הקירות ספונים עץ והנוחיות והרווחה מושלות בכיפה. כלום אלה השוכתים? הללו הן טובים במשמני ארץ — עולה בך הרהור. משה ממן המוזקן חש בהתפעמותנו מן הבית ויודע כי לא קל יהיה להוכיח לבא לרגע. כי המושב על וילותיו ניצב על סף התמוטטות.

למושב הוא הגיע כ-1960, במסגרת "מן העיר אל הכפר". הוא עצמו מן הקיבוץ, מעין-גב. הוא, ורבים כמוהו, באו לבצר את הגבול, לזכות באיכות חיים, מתוך אמונה כי יוציאו בכבוד לחם מן הארץ. במושב אבן-מנחם, על-שם מנחם הנטקה, ראש המגבית היהודית בבריטניה וחבר הנהלת-הסוכנות היהודית, 75 משפחות, כ-400 נפש. למושב לול משותף, חלקת מטעים של 125 דונם משותפת והבטחה לאדמות שלחין.

ליד כל בית ממוקם לול פרטי בן 2500 מטילות. הלול המשותף ומרבית הלולים הפרטיים משותקים חלקית, בשל צמצום במיכסות הביצים. בשנה שעברה חרגו מן המיכסה והשנה לא יגיעו ככל הניראה למיכסות הקצוצות בשל מחסור בהון חוזר והעדר יכולת לקנות תערובת. רובם עובדים בחוץ, מנהריה ועד שלומי.

נשק לא מחזירים

ארבעה ישובים נתארגנו לעמותת מאבק: אבן-מנחם, נטועה, שומרה ואלקוש. השערים שם ננעלו, לא יוצאים לעבודה. הילדים, שעד כה למדו "עממי" בשומרה ותיכון בקיבוץ כברי — נשארו בבית. כל ערב מתאספים המושבניקים בבית-העם ושומעים ריווח "מן השטח". נשק החליטו שלא להחזיר. "רק חסר שמחבל יגיע לכאן ואנו ללא נשק", מהרהר בקול משה ממן.

מצטרף לשיחה מאיר אלימלך, חבר הוועד שלא נסע לתל-אביב, לפגישה עם שר החקלאות. מאיר הגיע לכאן בשנת 1954, לקריאתו של לוי אשכול במבצע "סוס" — סוף-סוף. הוא זהיר בלשונו, אינו מוכן לפרט מדוע מושב זרעית הפסיק את השביתה ואילו הם עדיין ממשיכים. המושג "סולידריות" בין כל המושבים באיזור הוא ככל הנראה בערבון מוגבל. הוא מקווה בכל ליבו שלא יגיעו לרגע שיאלצו להיפרד מן הנשים והילדים ולשלחם למרכז הארץ. עם זאת, הוא רומז כי מצויים במושב אנשים בעלי השקפות קיצוניות, שלא יהססו לנקוט בצעדים פזיזים ומזיקים.

הבנים יואלצו ללכת

"אנו מבקשים לחיות כחקלאים ואילו בארץ חושבים אותנו ל...סחטנים", קובל מאיר אלימלך. צחוק הגורל. שר החקלאות בכבודו ובעצמו הוא מושבניק. שר שלנו! והנה, מכה בלב: איש שלך, שאינו מבין את בעייתך. תראה אני איש קטן, לא מבין הרבה בפוליטיקה, גם לא מבקש הרבה. המושב שלנו, על פי ההחלטות, צריך לגדול ל-100 יחידות משק. כרגע מצויים 60. באבן-מנחם חי כבר דור שני וניצני דור שלישי. ממוצע הבנים למשפחה הוא חמישה. תקנון המושב נגדבר על בן אחד, יורש וכן אחר ל"הרחבה".

וכל שאר הבנים — ייאלצו לרדת מן הגליל לשפלה, וזה כאשר מדברים על "יהוד הגליל" והבאת אנשים לכאן. הבנים שלנו רוצים לחיות כאן; יש לנו כיום כ-30 בנים בצה"ל ועתידם באבן-מנחם אינו מובטח. מיכסת הקרקע והלול שיש לכל משפחה אינה מספיקה"

הפנים מיוסרות. אתה חש שהם אובדי עצות, כועסים על המדינה, חשים עצמם נבגדים. עדיין אין נטישות, אך אם תרנגולות חלילה יתפגרו — אין הם יודעים מה יילד יום.

"אני חש שאתה מסתכל בהתפעלות על הבית", אומר מאיר אלימלך. יש לו שישה ילדים ואב זקן בן 86 שעליו פרנסתם. הוא עובד בחברת-בת של "אגודת-המים". לאחר חום העבודה במשקו: "טוענים שאנו מיליונרים, בעלי וילות, בעלי רכב. אתה יודע שמעולם לא יצאתי להבראה? אינני יודע מהו חופש שנתי. כל בורג, כל אריח של חרסינה — הכל הכל אנו בונים כמו דיינו. תיאטרון אינו אלא מילה. לא יודע איך זה נראה מבפנים. מעולם לא נסעתי לחו"ל וכל פרוטה שחסכנו השקענו כבתים, באיכות חיינו. מה נותר לעשות לבד מטיפוח הבית והמשק?"

הקיבוצניקים לא היו

לטענתם, המושב נתפקד חברתית כהלכה. "אנו חצי מושב שיתופי" מסביר משה ממן, "כאן אין 'קונים' מיכסות. כל אמצעי-הייצור שווים. לא נותנים אצלנו לחלשים ליפול. העזרה ההדדית היא מעל ומעבר. זה לא מקרה שהמוסדות המליצו שנקים מפעל תעשייתי".

הם מדברים, מספרים, שופכים את מר ליבם. לרגע האמינו ואולי השתעשעו בתקווה כי לא יוותרו לבדם במאבק. בניהם לומדים בקיבוץ כברי וזה נותרה דומם. אף קיבוץ איילון השכן לא חש לעזרתם, אך אין להם טענות. "הקיבוצניקים נחמדים מאוד. אנו נפגשים עימם במילואים, בהגנה המרחבית, אך בתת-ההכרה קיוויתי שהם יציעו את עזרתם". אומר בעצב מאיר אלימלך.

מפעל הפלסטיק שהוקם נועד לתת פרנסה ל-16 משפחות מן ה"הרחבה". הללו בנים שניים, מסיימי צבא, שרוצים להמשיך את חייהם במושב. לפני כשלוש שנים נמצא סוף סוף המוצר הגואל: מיכלי פלאסטיק בשיטת ההזרקה. הם מייצרים מיכלי פרי מיוחדים לבתי-אריזה ומיכלים לפי הזמנה. בשנה שעברה מכרו ב-900,000 דולר. עד כה השקיעו 3.5 מיליון דולר, כאשר 800,000 דולר כאו מן הרזרבות של המושב. בירם הזמנות לשנה תמימה, אך בשל העדר הון חוזר, המפעל, לטענתם, משותק חלקית. עד אז עברו בשלוש משמרות.

אבן-מנחם הוא מקום יפה. נוף מרהיב. תחושת פסגות. רק לאחר סיור אתה מבין כי מכונית עבורם אינה מותרות. אם רצונם להסתפר, לגשת לרופא, לקנות לילדה ספרי לימוד, מחברות, לגשת לסופרמרקט — יש לרדת לנהריה. ללא רכב — לא יוכלו לשוב הביתה באותו יום.

מושב אבן-מנחם עדיין רואה עצמו "ילד טוב": לא מחזירים נשק, אין מאיימים בנטישת המקום, וכאשר המשטרה התעקשה לפתוח את שער המושב, כך שאוטובוס יוכל לעבור — השער נפתח ונמנע עימות. בשבוע שעבר, עם השתתפו בהפגנה עם שאר המושבים, שנערכה ב"גדר הטובה" ויצאו מבויישים. "המשטרה חיפשה אותנו" — רומז מאיר אלימלך ליחסם של השוטרים ומסרב לפרט. הם מאמינים עדיין כי המוסדות לא יפקירו אותם לכלבים, לא יתנו להם לקרוס.

הם חשים אחריות כבדה כלפי הגבול, למרות שהם מרוחקים קימעה ממנו. אם תרצה, הללו חיילים לעת מצוא, הקו הראשון הבולם. כאשר היתה חדירת מחבלים — הם מיהרו לגרה, כדבר המובן מאליו.

הם תקעו יתר על ארמה סידית שלא תצמיח הרבה. האפרסקים באיזור מניבים שלוש טונות לדונם, בעוד שבאיזורים במרכז הארץ היבולים מגיעים ל-8 ול-10 טונות לדונם. שר החקלאות הורה, כי אי-אפשר להתקיים מן החקלאות במושבי ההר, שליד קו העימות. צריך להתבסס שם על הכנסה משלימה, על עבודה שכירה, אולם גם זו מיצרך יקר בימי מיתון ואבטלה.

עיוות היסטורי

כשני שליש ממושבי מדינת-ישראל נמנים עם "התיישבות צעירה". מאיר אלימלך מתקומם נגד הביטוי. שיער ראשו כבר האפיר מזמן. השליש הנותר המושבים הוותיקים והמבוססים, שלרשותם שני שליש (!) מאמצעי הייצור — אדמה, מים, מיכסות חלב, ביצים וכו'. "מדוע אי-אפשר להגריל לנו את מיכסת הביצים ולצמצמה בעמק, בשרון, בעמק-חפר, באותם מקומות שהאדמה שם מניבה יבולים בשפע", שואלים אנשי אבן-מנחם והכל מושכים בכתפיהם.

תחושות של עוול וקיפוח — אין נולדים עימן. הן צומחות, מתפתחות. ביישובי העימות בצפון הקרקע היא זיבורית לעיוותים היסטוריים, לתיסכולים צורבים. שר הנמנה עם הסקטור המושבי הוותיק — ספק אם בכוחו לשנות סדרי עדיפויות, ליטול מיכסות מעמיתיו המבוססים ולמסרם להללו שאינם מסוגלים להצמיח אלא תרנגולות וביצים.

השערים אומנם נפתחו, השביתה בסתיימה, הפשרה הגואלת נמצאה, אולם כל אלה לטווח קצר, עד יעבור זעם. הבעיות האמיתיות נותרו פעורות, ללא פתרון.

התל'במויות גורבצ'וב:

איך לתקן בלי לזעזע

מאת יהודה להב

הצרפתים אומרים: ככל שהדבר משתנה, כן הוא נשאר אותו דבר. במותחו ביקורת על ההנהגה הסובייטית הקודמת בראשות ברז'נייב, ביטא מיכאיל גורבצ'וב רעיון דומה, באומרו שהיא "ניסתה לתקן, בלי לשנות דבר".

בכך ביטא גורבצ'וב את הביקורת על קיפאון המוושבה וקיפאון המעש של הנהגת ברז'נייב. זו היתה הנימה השלטת בוועידה ה-27 של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, שהסתיימה בסוף השבוע. כל הנואמים בוועידה, שנגעו בנושא, נהגו כגורבצ'וב: כ-שם שהוא לא הזכיר את ברז'נייב בשמו, כן עשו גם הם; כ-שם שגורבצ'וב לא הותיר ספק למי הכוונה, כן גם הם; אפילו מיבחר הביטויים והנוסחאות היה דומה. אם לא זהה. היה זה חזיון מוכר, די נדכא: אותם צירים, אשר בוועידה הקודמת לפני חמש שנים לא חסכו ביטויי הערצה לברז'נייב, שהוכירו את פולחן אישיותו של סטאלין, היו עתה כולם תמימי-דעים, ששנות שלטונו של ברז'נייב — "שנות ה-70 וראשית שנות ה-80", כביטוי השגור בפי הנואמים — היו תקופה של קיפאון ופיגור בפתרון בעיותיה הדחופות והחמורות של החברה הסובייטית.

תוכן הביקורת (שהיתה, דרך אגב, מוצדקת לחלוטין) השתנה, אך הנוהג נשאר בעינו. גם על המישגים של חרושצ'וב נמתחה ביקורת רק אחרי הרחתו (אך משנמתחה, הכל היו שותפים לה), וכן גם על תקופת סטאלין אחרי מותו.

ילצין גנב את ההצגה

על רקע הנוסח הכללי, הסטנדרטי, של הביקורת על תקופת ברז'נייב בלט לטובה נאומו של בוריס ילצין בן ה-55, המנהיג החדש של הסניף המוסקבאי של המפלגה, שלפני שבועות מספר בלבד החליף את ויקטור גרישין הוותיק. גרישין איבד עתה את מקומו לא רק בפוליטביורו, אלא גם בוועד המרכזי. ילצין תבע בנאומו באומץ-לב לבטל את זכויות היתר "הבלתי-מוצדקות" של אנשי הצמרת והמנגנון, כגון מכוניות-פאר צמודות, מעונות כפריים ("דאצ'ות"), חנויות מיוחדות וכרומה. הוא גילה אומץ לב רב כאשר הוסיף: "צירי הוועידה יכולים לשאול אותי, מדוע לא אמרתי דברים אלה בנאומי בוועידה הקודמת. אני יכול לענות להם, ואני יכול לעשות זאת בגילוי-לב: אז לא היה לי עדיין אומץ-לב הדרוש והנסיון הפוליטי הנחוץ".

איש מ-5000 צירי הוועידה לא יכול לזכור ששמע אי-פעם דברים מסוג זה מפי איש-צמרת במפלגה. ילצין הוא עתה מועמד לחברות בפוליטביורו. משקיפים רבים סבורים, כי ילצין "גנב את ההצגה" מגורבצ'וב. שכן הציפייה הכללית היתה, שדווקא גורבצ'וב ישמיע דברים נוטים מסוג זה. אך גורבצ'וב נהג ביתר זהירות ונזהר מדברים שעלולים לקומם עליו את אנשי המנגנון. נגיעה בזכויות-היתר של אנשי-המנגנון הבכירים היא בוודאי מן הדברים המ-קוממים ביותר את אנשי-המנגנון הללו וכבר חרושצ'וב למד לדעת, כי כל עימות עם המנגנון רב-העוצמה עלול להתגלות כמתכון בדוק לכשלון. גורבצ'וב הוא אדם חכם: הוא לומד מנסיון קודמיו.

פנים חדשות

למעשה, אין זה מדוייק לומר כי אותם צירים, אשר לפני חמש שנים שיבחו וקילסו את ברז'נייב, מתחו עליו הפעם ביקורת. במידה רבה, אלה לא היו אותם צירים. כמעט 50 אחוז של צירי הוועידה נבחרו זו הפעם הראשונה. זהו בערך גם שיעור ההתרעננות והשינויים בוועדים המרכזיים ברפובליקות-הברית [illegible]. הגיע חלקם של חברי הוועד המרכזי החדשים [illegible] לגבי הוועד המרכזי החדש, שנבחר בוועידה ה-27, [illegible] חברים ולעומת 319 חברי הוועד המרכזי הקודם [illegible] הוותיקים נשארו בו, וגם אלה — כגון ראש הממשלה ניקולאי טיכונוב בן ה-80 — הורחקו מן הצמרת העליונה.

בפוליטביורו, מבין 12 חבריו, רק שניים נמנים עם [illegible] תקופת ברז'נייב. וגם הם לא נחשבו מעולם לאנשי [illegible] מובהקים: שבעה הועלו לצמרת על-ידי גורבצ'וב [illegible] לשלטון לפני שנה. מזכירות המפלגה, שיש לה [illegible] בהוצאתן לפועל של ההנחיות המדיניות, חידשה את [illegible] לקצה. גורבצ'וב עשה, איפוא, מה שהכל ניבאו [illegible] ה-27 שינה מן היסוד את הרכב המוסדות העליונים של [illegible] ואפשר לומר, כי עיצב אותם כדמותו וכצלמו. [illegible] החדשים, ברובם הגדול, הם צעירים יותר, נמרצים יותר [illegible] יותר מקודמיהם. קרוב לוודאי, שהם שותפים לרעיונות [illegible] גורבצ'וב או קרובים להם וגורבצ'וב יכול לסמוך על [illegible]

"רפורמות" במקום "שיכלולים"

עתה נותר לראות, מה הוא מתכוון לעשות בעזרת [illegible] המחודשים הללו, הנאמנים לו. לאחר שמתח ביקורת על [illegible] שביקש "לתקן בלי לשנות דבר", האם גורבצ'וב עצמו [illegible] לתקן) ועד לאן ירחיק לכת בשינויים? האם די יהיה [illegible] לתקן?

בנאומו בוועידה קרא גורבצ'וב לביצוע רפורמות מהותיות בכלכלה הסובייטית. זו הפעם הראשונה השתמש בנאום [illegible] — עד כה היה נהוג לדבר רק על "שיכלולים" [illegible] למינוח מסוג זה נודעת בבריה"מ חשיבות רבה [illegible] במשטרים פחות סמכותיים. סיסמה חדשה מפי המנהיג [illegible] מלה בודדת יחידה, כישרה בעבר לא פעם אחת שינויים [illegible] על כן אין להמעיט מערך קריאתו של גורבצ'וב לרפורמות, [illegible] תיתן לפחות לגיטימציה לכלכלנים סובייטיים שביקרו [illegible] לעמוד על דעתם בגלוי, לפתח את רעיונותיהם ולהוסיף [illegible]

גורבצ'וב והסובבים אותו יודעים, כי השאיפה של [illegible] "לתקן בלי לשנות דבר" לא היתה שרירותית [illegible] התגלמות הדילמה שההנהגה הסובייטית ניצבת בפניה [illegible] רבות. מצד אחד, רפורמות כלכליות ראדיקליות [illegible] דחופות, כדי להגביר את קצב התפתחותו של המשק הסובייטי [illegible] שהוא יוכל לעמוד במעמסה הכרוכה במעמדה של בריה"מ [illegible] עולמית — וההנהגה הסובייטית, כל הנהגה סובייטית, [illegible] בכך; מצד אחר, אי-אפשר להוציא לפועל ביעילות [illegible] כלכליות יסודיות, בלי שיהיו כרוכות בשינויים [illegible] וחברתיים, אם לא מייד, הרי כעבור זמן לא רב.

משינויים חברתיים בלתי-נמנעים אלה חוששת [illegible] הסובייטית. עד כה, כל הנהגה סובייטית חששה [illegible] רתיעה כמעט טראומטית מפניהם. ועוד יותר מן ההנהגה [illegible] השינויים ונרתע מהם המנגנון המפלגתי והממלכתי [illegible] שבורים ילצין דיבר בוועידה בגנות זכויות-היתר שלו.

אחרי הוועידה ה-27, כלפניה, נשארה בעינה השאלה [illegible] כיצד יצליח — והאם בכלל ינסה — גורבצ'וב לנווט את [illegible] של בריה"מ בין סקילה והאריבדה אלה.

איך יוצאים מזה?

(המשך מעמוד 5)

כמועמד לשר-האוצר על פניו של יעקב לווינסון ויש עוד הוכחות.

הצרה עם העבר היא שאי-אפשר לשנות אותו. אפשר לשכתב את ההסטוריה, אבל תוצאות המדיניות שננקטה לא ניתנות לשינוי קל. מה אפשר לעשות כיום כדי להיחלץ מהקושי? קודם כל חייבים למנוע כל נסיון לחדש את הפיחותים. הדרך היעילה ביותר למנוע זאת היא לחדד את מכשיר תופסת היוקר כך שיפצה את העובדים על כל חידוש של האצת המחירים.

לגבי שאר הדברים, אני משוכנע שאפשר להקים קואליציה כלכלית על שתיים-שלוש דרישות, שיטלו בה חלק משק העובדים, התעשיינים, לשכת המסחר, התנועות הקיבוציות ותנועת המושבים וההסתדרות. אני יכול לתאר לעצמי שניתן להקים "שולחן" כלכלי אד-הוק לחידוש הצמיחה, שיכלול את הדרישות הבאות:

1. הורדת הריבית השקלית לרמת האינפלציה — חצי אחוז לחודש ומחילת ריבית על התקופה בה הגיעה הריבית הריאלית ל-80% ויותר.

2. הורדת הריבית הדולרית על הלוואות במט"ח לצורכי השקעה, או לחילופין מתן היתר לרכישת הלוואות ואשראי ספקים בתנאים המקובלים כיום בעולם.

3. חידוש מיידי של ההשקעות.

4. תרגום מלא של ירידת מחירי הדלק, האנרגיה וחומרי הגלם לחקלאות, לתעשייה ולסקטור העסקי.

5. ביטול הפיקוח על המחירים, הפועל כיום בכיוון הפוך ומנציח מחירים גבוהים במקום לעזור להורדתם בעקבות ההוזלות.

6. הטלת מס על רווחי הון.

אני יכול להניח שעל הסעיף האחרון יהיה ויכוח. בלית-ברירה אפשר יהיה לוותר עליו. אני משוכנע שלגבי הסעיפים האחרים ניתן להשיג הסכמה של הגורמים הכלכליים-חברתיים שמניתי: התאחדות התעשיינים, לשכת המסחר, חברת העובדים, ההסתדרות והמרכז החקלאי.

קואליציה כזאת, שתבוא לראש הממשלה עם הסעיפים האלה או דומים להם, יכולה לתת לשמעון פרס את הכוח הציבורי שיאלץ את שר-האוצר ובנק ישראל לשנות את מדיניותו. גוף כזה יוכל גם לתת לראש-הממשלה גיבוי מוסרי, פוליטי וכלכלי במקרה ששר-האוצר יעמוד במריו. כידוע, למרות ההסכם הקואליציוני יכול ראש-הממשלה, על סמך חוק יסוד הממשלה, לפטר את שר-האוצר בלי טענות ומענות.

אם הכוונות של פרס [illegible] רציניות, יש לו הזדמנות [illegible] מודעי יסרב לשנות את המדיניות [illegible] יפטר אותו פרס. אם הליכוד [illegible] לפרוק הממשלה, לא תתקיים [illegible] ודאי לא רע). אם הליכוד ימלא [illegible] ויציג מועמד אחר ואולי יותר [illegible] מוכן לבצע את השינויים במדיניות [illegible] אז אולי נאלץ לבלוע את [illegible] אבל לפחות נציל את המשק [illegible] משהו.

מאת אלכס פישמן

השתיקה מקרבת את המלחמה

מעניין, כמה זמן ימשיכו עוד הסורים להונות את כולנו וליהנות מן הספק. מטבע הדברים, אותות המלחמה המגיעים מסוריה, יוצרים, הן בישראל והן אצל משקיפים מערביים, תגובה טבעית של רצון למנוע מלחמה כזו בכל מחיר. כתוצאה מכך, גם ישראל וגם מדינות מערביות המעורבות באזור נוטות לתת פרשנויות מסובכות לתהליכים בסיסיים. הכל רק כדי למצוא רמז מלמד לכך שסוריה אינה מתכוונת למה שהיא אומרת. הסורים, מצידם, נהנים מן המצב ולוחצים על דוושת ההסלמה בקצב הנראה להם.

המשקיפים המערביים ממשיכים לרוות, גם לאחר שני נאומיו האגרסיביים של הנשיא אסד, במועצה הלאומית ובוועידת הבעת', כי סוריה עדיין לא קיבלה החלטה לצאת למלחמה עם ישראל. התייחסותו של אסד לרמת-הגולן — בנאום שנשא בפני המועצה הלאומית לפני כשבועיים — כה הגדיר את הרמה, לאחר שנים ארוכות, כ"לב סוריה", משמע שאין בכוונתו להסתפק אך ורק בחזרתה — זכתה לפרשנות מערבית שלא היתה מביישת את חכמי הפילפול [illegible] העתיקה.

המשקיפים נאחזו בפרשנויות בתיקשורת הסורית, שלא עסקו בפירוש דבריו של הנשיא אסד בנושא רמת-הגולן אלא הרחיבו דווקא בחלקים אחרים של נאומו, שעסקו בנושאים סוריים פנימיים. מכאן הסיקו הפרשנים כי אסד הרגיש את עניין רמת-הגולן נוכח ההפגנות הפרו-סוריות שנערכו ימים ספורים קודם לכן במג'דל-שמאס.

שיחות חוסיין-אסד היו מוקד נוסף לפרשנויות מתונות. בשיחות אלו, שהתקיימו בראשית השבוע, הודיע אסד להפתעת הכל, כי הוא אינו מתנגד לוועידה בינלאומית לפתרון בעיית [illegible] התיכון. יתרה מזאת, הוא אף הסכים שהצד הערבי לא יופיע כבלוק, אלא ישראל תוכל לנהל מו"מ עם כל אחד מהמדינות והגורמים הערביים בנפרד.

אכן, פריצת דרך כמעט היסטורית. לדעתם של משקיפים מערביים מרגיעים. רק שכחו להוסיף להסכמה זו של אסד, את הסכמתו להופעתן של משלחות ערביות נפרדות היתנה בכך, שיישום כל אחת מן ההחלטות שתתקבלנה במו"מ ישראלי-ערבי כלשהו, יהיה תלוי בסיכומים שיתקבלו עם כל המדינות הערביות יחדיו. פירושו של דבר — אסד חוזר למצב של בלוק ערבי, [illegible] אותו מן הברירות בעמדותיו הקיצוניות באזורנו והופך אותו לסמן הימני של העולם הערבי.

בישראל, עד לאחרונה, נהגו שלא לתת לסוריה את הקרדיט על שרשרת נסיונות הפיגוע [illegible] בימים אלו ברצועת הבטחון בלבנון. רק בשבועות האחרונים ממש לא היתה ברירה אלא להודות במעורבותה של סוריה בהסלמה ברצועת הבטחון (אם כי באמצעות שליחים).

ייתכן שסוריה אינה מעוניינת היום לצאת למלחמה נגד ישראל. ייתכן מאוד שעדיין, בתוך [illegible], המנהיג הסורי והמטכ"ל שלו מאמינים כי אין ביכולתם להשיג כלשהו בעימות צבאי עם ישראל. אבל השתיקה הפייסנית של גורמים מערביים באזור ושל ישראל, נוכח ההתבטאויות [illegible] הסוריים, תיצור מצב הפוך מזה שמתכוונת לזכות בו הדרך הפייסנית. הפייסנות [illegible] את סוריה ללחוץ על הדוושה. לנאומים תוקפניים יש דינאמיקה משלהם בעולם הערבי. השתיקה כמעט וכמלל מקרבת את המלחמה.

האלוף אמיר דרורי, ראש מיפקדת חילות השדה.
(צילום: מיכאל צרפתי, דובר צה"ל)

24 בחוץ

החל מן האחד במאי 1985 ועד סוף ינואר 1986, השתחררו מן הצבא 18 קצינים שנשאו דרגת תת-אלוף. החל מן האחד בפברואר 1986 ועד סוף אפריל 1986 — ישתחררו עוד [illegible] קצינים בדרגת תת-אלוף. בסך הכל, [illegible] מאי 1985 ועד אפריל 1986 יעזבו את הצבא 24 תת-אלופים. אלו הם נתונים של אגף כוח-אדם במטה הכללי.

תהליך הדילול בתקני תת-אלוף בצבא בא בעקבות הרצון להכניס שינוי כלשהוא בפירמידה הפיקודית של הצבא ובנסיון להחזירה למצב של בסיס רחב עם קודקוד צר, ולא להיפך.

אחד מאחרוני תת-האלופים שהשתחררו השנה עשה היסטוריה. הוא היה הצעיר ביותר שהוענקה לו דרגת תת-אלוף מאז קיימת דרגה זו בצה"ל. את הדרגה קיבל בראשית שנות השלושים לחייו. לאחר [illegible] פיקודי רצוף וממושך בשדה: פיקוד על חטיבת גולני, פיקוד על כוח גולני בקרב על הבופור, ראש לשכת הרמטכ"ל, פיקוד על עוצבות מילואים. לאחר [illegible] לימודים אקדמאיים ותפקיד מטה ממושך בהנהלת ההדרכה.

עוד בטרם מלאו לו 38, דוד כץ הוא כבר תת-אלוף ותיק מאוד, שנדחק לתפקידי הכשרה בצבא. הוא החליט לעזוב את השירות, לפנות לקאריירה שניה, והצבא איבד קצין [illegible] למטאור אמיתי.

קרבות בין כוכבים

ממשלת ישראל עוד לא הודיעה רשמית על הצטרפותה לפרוייקט מלחמת הכוכבים. מישרד האוצר עוד לא דיווח על אגורה שחוקה אחת שנכנסה לקופת המדינה כתוצאה מן הפרוייקט הזה. אך סביב מלחמת הכוכבים יש כבר מלחמות במשרד הבטחון, שמהן טסים כוכבים כניצוצות לכל עבר.

כאשר מדובר ב"מלחמת הכוכבים כמשרד הבטחון", הכוונה היא עד כה לשתי מערכות. המערכה הראשונה — היא הקרב הקטן בין משרד הבטחון לתעשייה האווירית. הרקע לעימות הוא ביקורו בישראל, לפני שבועות אחדים, של הגנרל אברמסון, ראש פרוייקט האס.די.אי. (מלחמת הכוכבים). הנסיונות של התעשיה האווירית לאמץ את אברמסון אל ליבה, היו לדעת משרד הבטחון, בלתי הוגנים. הרושם שיכול היה להיווצר הוא, כי המפעל העיקרי בארץ שיש לו נגיעה לפרוייקט היא התעשיה האווירית. בקרב הקטן הזה הכריע משרד הבטחון את התעשיה האווירית, על היו"ר הנמרץ שלה — דוד עברי — בקלות. הובהר להם היטב מי כאן "בעל-הבית" של מלחמת הכוכבים.

המערכה השנייה — הנמצאת כרגע בעיצומה והיא למעשה המערכה האמיתית — היא ד"ר מוס בקרב סימולטאני נגד כולם. זהו קרב הנערך בתוך משרד הבטחון. ד"ר מוס, מבכירים המדענים של מערכת הבטחון, היה, כזכור לקוראי מדור זה, מועמד לתפקיד ראש מפא"ת (מחקר פיתוח ארגון ותכנון) במשרד הבטחון. הוא הוריד את מועמדותו למינוי, כאשר יצחק רבין ביקש את ד"ר עילם לתפקיד זה. אך בתמורה הועמד ד"ר מוס בתוך היחידה למחקר ופיתוח, כראש צוות אוטונומי, המרכז את נושא מלחמת הכוכבים. ואם צוות אוטונומי — יש צורך גם באנשים. אם יש צורך באנשים — צריך גם תקנים. אם אין מספיק אורחים שיאיישו תקנים אלו — יש, ברוך השם, לובשי מדים המוכנים להצטרף לפרוייקט. כל הסלט הזה הוא היום עילה למלחמה. משרד הבטחון לא משתגע על הגדלת תקנים. ועד העובדים לא משתגע על העובדה שאנשי צבא יכניסו עוד רגל למשרד הבטחון, בקיצור — מלחמה. מה ייצא בסוף? לא ברור. מה שברור הוא, שכך לא מתארגנים כרצינות למהפך טכנולוגי בעל השלכות לאומיות.

עמדת גורן

במאמר שפורסם כאן כשבוע שעבר, תחת הכותרת: "השיקול הלאומי של שר הבטחון", נאמר כי מתאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן, התנגד לעיתוי מינויו של זאפר אל-מצרי כראש עיריית שכם. כן נאמר שם כי גורן התנגד לתוכנית למנות באופן סימולטאני ראשי ערים מקומיים בשטחים, כתגובה לנאום חוסיין לפני שבועות אחדים.

כתגובה למאמר ביקש שמואל גורן להבהיר כי עמדתו הבסיסית היתה ונשארה כי יש למנות ראשי ערים מקומיים בנדה במקומם של ראשי הערים הישראליים, במסגרת מדיניות זו נמשך התהליך של צמצום מספר הישראלים בעיריות בשטחים. "אני נגד החזרת באסם שקעה ואברהים טאוויל לעיריות, כי הם יחזירו לנו את הוועדה להכוונה לאומית". לדברי גורן, הוא זה שיזם פנייה אל זאפר אל-מצרי, שנה לפני שהתמנה לראש עיריית שכם. כאשר החליט אל-מצרי לקבל את ראשות העיר הוא נפגש עם גורן וזה, לפי עדותו, חיבק אותו ואמר כי הוא עושה את הדבר הנכון.

אגב, באותה פגישה בין שמואל גורן לזאפר אל-מצרי אמרה אשתו של אל-מצרי כי לדעתה בעלה יירצח.

התסריט של אל"מ בסאם אסח'יטה

בכתב-העת הכוויתי "אלקבס" מן ה-9 בינואר 1986 פירסם אלוף משנה בסאם אסח'יטה, קצין בצבא הסורי, העוסק בתורת הלחימה, תסריט של המלחמה הבאה במזרח התיכון, שתפרוץ ב-9 בספטמבר. להלן תמצית סיפורו, אשר הדגשים בו הם: קואליציה ירדנית-סורית נגד ישראל, הקלות בה ניתן לפרוץ את הקווים הישראליים והשימוש הבלתי-נמנע בנשק גרעיני טאקטי — המצוי, לדבריו בידי ישראל. כותב אסח'יטה:

לפני השעה 04.00 לפנות בוקר של התשעה בספטמבר 1986, צילצל הטלפון בביתם של שלושה אנשים בתל-אביב: ראש מחלקת המודיעין הצבאי בצה"ל, גנרל יהושע, היועץ הצבאי של שר הבטחון, חגי רגיב והיועץ הצבאי לראש הממשלה. המסר שקיבלו השלושה היה קצר ומאוד: סוריה וירדן מתכוננות לפתוח במתקפת-פתע נגד ישראל ולשחרר את אדמותיהן הכבושות. שעת הש' היא השעה 15.00...

הרמטכ"ל התקשר אל מפקד חיל-האוויר עמוס לפידות ושאל אותו מתי חיל-האוויר יהיה מוכן להתקפה. לפידות ענה, כי עד השעה 13.00 יהיה חיל האוויר מוכן במלואו. בשעה 05.00 [illegible] להגיע אל לשכת הרמטכ"ל קצינים בכירים, כשהם חושבים על שאירע במלחמת אוקטובר 1973...

הכוחות הערביים המשתתפים בהתקפה זו אומנו היטב והם מוכנים לקרב. מערכת הטילים המגינה על האזורים הרגישים הסוריים נחשבת למערכת הטובה בעולם. בכביש היבשתי בין [illegible] הוקמו ביצורים נגד שריון, אשר לשם הבקעתם יש צורך במאמץ הנדסי [illegible]. באזורים ההרריים של ירדן חולשים כוחות. על הכבישים הראשיים מאזורי [illegible] הוצבו כלי ארטילריה ארוכת טווח. הצבא הירדני ערוך באזורי המגע בינו [illegible] בגבעות, דבר שהופך את הכוחות הישראליים לטרף קל.

נשאלת השאלה, מה תעשה ישראל אם מצרים תחליט להפר את הסכמי קמפ-דיוויד [illegible] אל סוריה וירדן למלחמה. ובמלחמה עתידית עם מצרים יכולה ישראל אך ורק להגיע [illegible] המעברים. לאחר החזרת סיני הקימה מצרים ביצורים קשים להבקעה, מזרחית למעברי [illegible] והנילוס, והבטיחה שהמעברים יהיו סגורים לחלוטין בצידם המזרחי...

[illegible] הניעו את יצחק רבין לכנס ישיבה דחופה עם הרמטכ"ל וקצינים בכירים. אותן [illegible] אולי גם את שגריר ארה"ב בישראל, תומס פיקרינג, אשר סקר יחד עם ראש [illegible] שמעון פרס את התמונה שקלטה ישראל מהלוויינים האמריקניים. לדבריו, אין ספק כי סוריה תפתח במלחמה.

בנמל התעופה דמשק התנהלה פעילות בלתי-שיגרתית. שגרירות בריה"מ מפנה זה יומיים את משפחות. היועצים הסובייטיים העובדים בסוריה. המודיעין האמריקני תיאר זאת כמשבר חדש ביחסים בין מוסקבה לדמשק. אולם דו"ח שקיבל משרד החוץ האמריקני על תוצאות השיחות בין השתיים שם קץ לכל הניחושים. שר החוץ ג'ורג' שולץ העביר את הדו"ח לאלתר אל רייגן. בלישכתו אמר שר הבטחון לקציני המטה שהתכנסו שם, כי בראש ובראשונה יש לפנות מייד את תושבי הגולן, עמק הירדן וצפון פלשתין. הוא הביע את אמונו כי זו לא תהיה מלחמה כוללת אלא עימות מוגבל. לכן, הוא הציע להעביר את התושבים לתחומי ישראל ואם העניינים לא יתפתחו הם יוחזרו ליישוביהם.

שר הבטחון הציע לגייס מיד אנשי מילואים ולהכריז על גיוס כללי. הוא הציע להטיל לחזית הגולן ארבע חטיבות צנחנים, דוויזיה משוריינת לגבול עם מצרים, שתעמוד בכוננות במקרה שזו תחליט להפר את הסכמי קמפ-דיוויד ולהשתתף במלחמה.

שרות התעופה בנגב יתוגברו בשמונה טייסות של מטוסי "פאנטום" ו-"אפ-16". כל מטוסי ה-"אפ-15" הושארו בשדות התעופה ובבסיסי חיל-האוויר הישראלי בצפון. מטוסי "כפיר" ו-"סקייהוק" הועברו אל שדות-התעופה והבסיסים בעמק הירדן וכגבעות החולשות עליהם.

בחזית הגולן ריכזה סוריה לאורך קווי המגע הישיר עם ישראל 800 טנקים ו-1000 תותחים בקטרים שונים. בקו ההגנה השני, בקירבת דמשק, רוכזו 1700 טנקים ו-1500 תותחים, לעומת 500 טנקים ו-440 תותחים ישראליים.

הסורים החלו את התקפתם באמצעות שלוש דוויזיות. על הדוויזיות הממוכנות הוטל להבקיע את החזית ולהגיע לעומק של עשרה ק"מ לפחות, ולפתוח את הדרך לשתי דוויזיות משוריינות. הבקעת החזית בוצעה בשני צירים: בקירבת קונייטרה ביצעו יותר ממאתיים טנקים את פעולת ההסתערות הראשונה. בגיזרה המרכזית השתתפו 600 טנקים בהסתערות בקירבות רפיד. שבוצעה בשני צירים; האחד — לכיוון מחנה נפח וגשר בנות-יעקב והשני — דרומה.

הסורים הפעילו בהתקפה הראשונה 150 מטוסים וכמה מסוקים, שהעבירו את החיילים אל מעבר לקווי הכוחות הישראליים, במטרה להשתלט על צמתי הכבישים ולתקוף את הישראלים הנעים לעבר החזית. החת"מ הסורי ירה לעבר עמדות ישראליות בפיסגת ג'בל אל-שייך. כאשר הפצצות הוטלו על העמדה ומרבית החיילים הישראליים הסתתרו בבונקר. נחתו מסוק סורי ושני מטוסים נוספים בקירבת העמדה. משלושת המטוסים ירדו חיילים. במקביל יצא מעמדה סורית קרובה כוח קומאנדו בסדר גודל של גדוד ושני הכוחות ביצעו התקפה מתואמת.

תוך זמן קצר השתלטו אנשי הקומאנדו הסוריים על העמדה הישראלית ובחיפוי אש ורימונים הצליח הכוח להשמיד את מערכות המכ"מ הישראליות. (המשך בשבוע הבא)

התבוללות שאינה תלויה במשטר

אני מסכים עם רוב דבריו של ישראל זמיר במאמרו "לנצח בקרב ולהפסיד במלחמה" ("על המשמר", 13.2.86). אולם אינני שלם עם הסיפא של כותרת המשנה: "מיליוני יהודים נטמעים ונפרדים מן העם היהודי תחת מכבש הדיכוי הסובייטי" (הדגש שלי). האם הטמיעה הנוגסת בעם היהודי בימינו היא רק נחלת משטר מסויים? האם במדינות הדמוקרטיות ההינתקות מהעם היהודי, נישואי תערובת, אי-ידיעת עברית או יידיש, פחותה מאשר במשטר דיקטטורי סובייטי?

ביקרתי בברית-המועצות בשנת 1966, כחבר משלחת חקלאית, והתרשמתי קשות מרמת החקלאות שם אבל עוד יותר קשה התרשמתי מעיסוקיהם של היהודים שם. אין הם שונים מעיסוקיהם של יהודים בכל תפוצה ופזורה אחרת.

ההיבט היהודי על המהפכה הרוסית — מאורע שמטביע חותמו על המאה העשרים — מאשר את דברי הפסוק מחריביך ומהרסיך ממך יצאו. וכבר הגיב על כך בזמנו קומיסר התרבות לונצ'ארסקי. מלחמת חרמה בשפה העברית נוהלה ע"י אחינו בני ישראל. שפה זו היתה עם הדת. היה לכך סימוכין — העברית היתה ה"סידור" וספרי הקודש. ביאליק וטשרניחובסקי היו נחלת מעטים. יתר על כן, ליהודים היתה גם לשון חילונית — היידיש. שפה זו, היידיש, טפחה ושגשגה בבריה"מ שנים לא מעטות. הא"ב העברי (יידיש) אף "הופלה לטובה" לעומת הא"ב של מיעוטים ועמים אחרים. בהם הוחלף הכתיב לאותיות קיריליות. ההסבר הרשמי לצמצום כמעט מוחלט של פרסומים ביידיש בברית המועצות הוא שאין יותר "צרכנים". היהודים העדיפו לשלוח ילדיהם לבתי-ספר רוסים, על מנת להקל את כניסתם לאוניברסיטות. באוקראינה התרוקנו במהירות בתי הספר היהודיים (ביידיש).

זמיר מרגיש, שבין מקבלי פניו של אנטולי שצ'רנסקי לא נראו חברי קיבוצים. כבר בשנת 1934 פורסם בעתון הווארשאי "היינט" משאל רחוב שנערך בקרב יהודים בקשר להכרזת בירובידז'אן כאיזור אוטונומי יהודי, מעין מדינה יהודית שבדרך. אחד הנשאלים אמר שהדבר לא יצליח, כי יהודים לא יילכו למקום שקיימים רק קולחוזים, סובחוזים וקואופרטיבים, ואפילו לארץ-ישראל לא היו נוסעים אם היו מחוייבים לחיות בקבוצות ובקיבוצים...

כשאני מטייל בחוצות ירושלים בשבתות, ברחביה, טלביה או גילה, אני פוגש משפחות עולים בדרכם לבית-כנסת, כשהם משוחחים ביניהם אנגלית (אמריקנית) או רוסית. התופעה המופלאה של הסירובניקים היא קודם כל נגד המשטר, ומשום כך מקבלת את ביטויה בלימוד עברית (ולא יידיש) והזדהות עם המסורת הדתית. גם כאן ישנה "אפליה לטובה", כי סירובניק רוסי אינו מצליח לקבל רשיון הגירה.

"הבעיה היהודית" של יהודי בריה"מ, להבדיל בין המשטרים האחרים בהם חיים יהודים, הוא איסור אמצעי ביטוי בשפה הרוסית ליהודים ובענייני יהודים — דבר הניתן ליהודי ארה"ב בשפה האנגלית, או בכל ארץ דמוקרטית אחרת בשפה הנפוצה בין היהודים, אם הם רוצים בכך. החוקה הסובייטית מגדירה את המושג מיעוט לאומי כאזרחים סובייטים שיש להם מדינה משלהם במקום אחר. לא מצויין היכן "המקום האחר" של המיעוט היהודי. היו נסיונות ליצור מרכז טריטוריאלי יהודי-סובייטי. כולם נכשלו. הרבה סיבות לכך, ולא כולן מחמיאות לנו. מכל מקום, הכישלון לא היה קשור עם הרעיון הציוני או עם ארץ-ישראל. יהודים רבים מאד הזדהו עם המשטר, פעלו למענו, גדלו והתחנכו בו. הם לא רצו בפתרון טריטוריאלי מיוחד ליהודים: הם העדיפו לחיות במוסקבה, בקייב וכד'.

הטמיעה וההינתקות בימינו, איננה בהכרח תוצאה של המשטר בו חיים היהודים. היא חמורה לא פחות במדינה דמוקרטית מאשר במשטר סובייטי. המאבק הוא, איפוא, הזכות לקיים חיים יהודיים לרוצים בכך. ואת המלחמה יש לנהל במקום שקרב כזה קיים, במקום שקיימים חיילים ומפקדים המוכנים ללחום. אין לזה כל קשר עם הרצון להגר מבריה"מ של אלה אשר יש להם לאן להגר, ואין לזה קשר עם הנאבקים קשות על זכותם לעלות לישראל כציונים.

אליהו בנימיני, ירושלים

כדורגל בינ"ל בטלוויזיה

בעקבות ביקורת שפורסמה כיום 5.3.86, במדורה של רוזית גפן "רדיו טלוויזיה" כי הטלוויזיה הישראלית מכירה בחשיבות השידור הישיר של משחקי כדורגל בינלאומיים הנערכים בארץ, ואין כל ספק אשר לנכונותנו לשדרם.

הבעיה כולה נעוצה בהחלטת ההתאחדות לכדורגל, המסרבת לאפשר שידור ישיר של משחקים כנ"ל. את הטענות, אם כן, יש להפנות אך ורק אל ההתאחדות לכדורגל.

ירדנה הראל,
דוברת רשות השידור

מאת שלי ירושמוביץ'

שפוך חמתך על הקשישים

משהו. במועדון התעסוקה לקשישים ולעיוורי בשכונה ג' בבאר־שבע, מושך אליו את עבריינים הצעירים של השכונה. המועדון הקטן והשקט סובל בתדירות מדהימה מנחת זרועי של הבריונים הקטנים הללו.

פעם אחת נותצה במהלומות פטיש המרפסת שבקומת הקרקע; בפעם אחרת נשברו החלונות ונגנבו כל עבודות היד של הקשישים והעיוורים. לפני שבועיים חדרו הפורצים דרך הגג, שברו את התקרה, וגם הפעם גנבו את עבודות היד. מספר הפריצות למקום מגיע לעשרות.

לא ברור מה הדבר שמושך אליו כל־כך את הפורצים. וידיאו במועדון הדל הזה, לא ימצאו, אפילו לא טלוויזיה שחור־לבן. אל המקום הביאה אותי קשישה המתגוררת בשכונות, בת־שבע כץ־אליהו. כמו בת־שבע, האוספת בקביעות נרים ובגדים למען המועדון, יש עוד כמה נאמנים קבועים למקום.

כאן אין תקציבי שיקום מנופחים, אלא רק חבורה של כמה עשרות קשישים ועיוורים הרואים נמקום את ביתם. כל פריצה למקום, עם ההרס שמגלים באי המועדון בבוקר שלמחרת, משאירה כאן עצב ויאוש, וקשה שלא לתעב את האחראים למעשים הללו.

שאלתי את דובר משטרת מרחב הנגב, פקד עמירם אזולאי, מדוע אין מגינים על המועדון, ומה מקור המשיכה העזה של העבריינים אליו. עמירם אזולאי אומר, שקטינים נוטים לפרוץ לבתי־ספר, למוסדות־ציבור, למועדונים. המלאכה פשוט יותר קלה במקומות כאלה.

אי־אפשר, הוא אומר, להציב ליד המקום שוטר באופן קבוע. יש סיורים, אז הם מחכים בין גיחה לגיחה. לגבי המקרה הזה יש לעמירם בשורה: השניים האחראים להתפרצות האחרונה נתפסו. מדובר בשני ילדים בני 12 ו־13, שנלכדו על־ידי חוליית הנוער. אני מקווה — הוא אומר — שלא יבוא „שבאב" אחרי במקומם.

לא כבוד גדול — ולא בושה מי־יודע־מה

סיעת „עומר שלנו" במועצה המקומית עומר, תובעת לפסול את כהונתו של ראש המועצה, הגנ־אלוף (מיל.) ז'אק ארז. בסיעה אומרים שארז הורשע בדין משמעתי בעת שירותו בצה"ל.

הממונה על המחוז מטעם משרד הפנים, שלום רניגו, קיבל באחרונה מכתב מעו"ד צבי גבה, המייצג את „עומר שלנו". במכתב הוא מתבקש לפסול את ארז מלכהן בתפקידו. גבר כותב במכתב, כי „באחרונה נודע שבתחילת שנת 80, בעת שירותו של ז'אק ארז בצה"ל, הוא הורשע בדין – בגין עבירות שיש עימן קלון".

העבירה, „שיש עימה קלון", כדאי להבהיר כאן, היא שימוש ברכב צבאי שלא למטרות הצבא. עבירה שאפשר להעז לומר שכל איש קבע חטא בה. גם אם לא הגיעו הדברים לידי משפט צבאי. ז'אק ארז עצמו מאשר, כי עבר את העבירה ההיא, אבל מכחיש כי זו עבירה שיש עימה קלון.

בכל שירותי הצבאי, הוא אומר, זו העבירה היחידה שעברתי. ארז גם אמר כי הוא שוקל להגיש תלונה במשטרה נגד עו"ד גבה, שלדבריו, תבע ממנו להתפטר תוך איומים. בסיפור הזה, על כל פנים, קשה שלא לראות היטפלות מיוחדת לאיש ציבור. בקרוב, אולי, צפויות תביעות־התפטרות מאישי ציבור שהלכו בלי כומתה.

דיסקו „ליכוד"

גם בבאר־שבע, נחנך, במזל־טוב, „מועדון היקב", מיסודו של ח"כ מיכה רייסר. היקב, כידוע, הוא פיסגת הישגי התרבות של הליכוד, אולי למעט צביקה סיק.

מישהו אמר שחזותו של היקב הבאר־שבעי מזכירה משהו שבין היכל אצטקי לבין אולם חתונות נובורישי. תאורת דיסקו מנצנצת מתוך הרצפה, שפעת חביות נוצצות־יחישוקים (להזכירך, שמדובר ביקב), שולחנות שהם אקווריונים עם דגי נוי, מילות השיר „חיילים אלמונים" חרותות על לוח עץ, סמל בית"ר במהופך (שמא יש כאן סמליות מרדנית?), שמות עולי הגרדום, קיוסק מעוצב כחבית, חוליו איגלסיאס ברקע.

דוד לוי, אורח הכבוד בחנוכת המקום (שאגב, עדיין אין רשיון עירוני להפעלתו), אמר שזו תהיה פנינת התרבות של באר־שבע.

הסינפוניטה, תיאטרון באר־שבע, האוני־ברסיטה — גורו לכם.

נס פח הנפט

המקומון „כל־בי" מביא בגליונו האחרון את הסיפור הבא, שיסופר כאן תוך קיצוצים:

יהושע פרידמן (61), שחקן הפועל באר־שבע בצעירותו, הופתע לגלות בחצר ביתו פח שהכיל 500 ליטר נפט. אביה של רעיית בנו, רמז לפרידמן שזהותו של הנדיב ידועה לו, והוא פרידמן, נבחר לשמש שליח מצווה.

פרידמן הפיץ את דברי־קיום הנפט בקרב קשישי השכונה, ואלה באו ליטול לעצמם נפט לתסקה. כשהתרוקן המיכל, מצא פרידמן כי הנדיב עלום־השם מילא אותו שוב עד תומו.

הסיפור ממשיך לחזור על עצמו, ופרידמן, שפרש לגימלאות לפני חודשים ספורים — ממלא בשמחה את השליחות.

אביב הגיע לסניף הדרומי

סניף מפ"ם בבאר־שבע עובר בימים אלה שינויים מהסכניים במעט, הכובשי־רים בכו את מה שעשוי להיקרא „בוא האביב".

אליעזר גרינשפון, מזכיר מפ"ם בעיר הדרומית, התפטר מתפקידו. במקום גרינשפון נבחרה ועדה מארגנת ברשות מוריס כלפון, נציג מפ"ם במועצת הפועלים. חברים אחרים בוועדה: יוסי נרגל, ראש מדור הנוער בעיריה, ויהודית פרטקין, עובדת משרד הקליטה. ההרכב החדש הזה, הכולל בתוכו אנשים העובדים בבאר־שבע ומאיישים מישרות־מפתח בעיר, מבטיח יתר־פעלתנות.

מוריס כלפון אומר: „הבעיה המרכזית היתה מוסדות שלא תיפקדו. עם אנשים שלא הקדישו את הזמן שצריך היה להקדיש. המטרה כעת היא להרחיב את אוכלוסיית הסניף, ולהגיע, במקום לכמה מאות רשומים, לכמה מאות פעילים. קהל היעד הוא בית־החולים, אוניברסיטה, ובעיקר מקומות העבודה — שם נמצא הציבור הטבעי, הטוב, החשוב, של מפ"ם.

בבחירות העצמאיות למועצת העיריה, היתה למפ"ם הפתעה טובה: 1800 איש (יותר מהרשומים בסניף) הצביעו בעד מפ"ם. ג'קי עזרן, חסרו רק מעט קולות עבור המנדט השני. כעת מתחילים בסניף בהחתמת עצומה בנגב לטובת חוק שכר־מינימום.

כוח נוסף שעתיד להתווסף, הוא נחום סיוון, מזכיר קיבוץ דליה, שיגיע לבאר־שבע כשליח. סיוון יגיע בקרוב עם משפחתו.

מאת יצחק שור

איך לחנך להומאניזם

מסמך

יו"ר המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך, דוד פור, ביקש מצוות בית־הכט לעובדי הוראה בבירים להכין מסמך על החינוך להומאניזם. צוות המורים מינה ועדה, בראשות ד"ר אברהם כהן. וזו הגישה כמסמך המהווה אלטרנטיבה לקיים. המסמך טרם נדון בגוף מוסמך כלשהו של משרד החינוך, ויש לראות בו הצעה בלבד.

ואלה עיקריו:

בחינוך להומאניזם יחתור המוסד החינוכי למימוש האפשרויות הטמונות בתלמיד, ויטפח התחשבות בזולת, ההכרה שכל בני־האדם שווים בפני החוק, הזכות להיות שונה, יצירת זיקה, המשמרת ומחדשת, למכחר יצירות תרבות של ישראל ושל אומות העולם.

המסמך מפרט תכנים ודרכי פעולה בשלו־שה תחומים: הוראת המקצועות ההומאניס־טיים, טיפוח הפרט ופעילות חברתית.

עצם הוראת המקצועות ההומאניסטיים אינה מבטיחה חינוך להומאניזם. כדי שהפוטנ־ציאל ההומאניסטי הטמון במקצועות אלה ינוצל במידה מירבית, מן הדין להתאים את תוכנית הלימודים לתלמידים. פרקי הלימוד בתוכניות הקיימות ובספרי הלימוד נרחבים מדי. העומס המוטל על תלמיד שאינו מסוגל לקולטו בא על חשבון מיומנויות היסוד בחשבון, לשון, שפה זרה ומדעים — ברמה סבירה. המורה חייב „להרביץ" את כל החומר בתנ"ך, ספרות תורה שבע"פ הסטוריה וכיוצא באלה, ואינו מתפנה לדאוג לכך, שכל אחד מתלמידיו החלשים והבינוניים ירכוש את מיומנויות היסוד הלשוניות. כישלון תלמידים רבים במיומנויות הלשון מצמצם את יכולתם להבנת הנקרא ולהפקת תועלת ממשית מן הטקסטים ההומאניסטיים הנלמדים. הוראה בלתי־מאובחנת של כמות חומר גדולה לתלמידים חלשים ובינוניים מולידה כישלון, תסכול ויחס שלילי למקצועות. במקצועות ההומאניסטיים אין כישלון לימודי בלבד, אלא גם כישלון בחינוך לערכים ההומאניים. קיים פרדוקס דווקא בתחום ההומאניסטי, כאשר המורים מעמיסים העמסת־יתר בלתי־הומאנית של תכנים הומאניים.

כדי שההומאניסטיקה תהיה משמעותית בעבור כל אחד מן התלמידים, יש לבחון את תוכנית הלימודים בכל אחד המקצועות, ולקבוע בכל מקצוע מסגרת יותר מצומצמת מן הנוכחית. תהיה זו תוכנית חובה. כל תלמידי הכיתה — חזקים בינוניים וחלשים — ישותפו בפעילויות כמו קריאה, דיון, עבודה עצמית, המחזה, המחשה, פעילות יצירתית ועוד — הקשורות בתוכנית החובה. אך המורה ידאג שכל אחד ישתתף לפי יכולתו וכישוריו. כל מה שלא ייכלל בתוכנית החובה של המקצוע יהווה „רשות" או חומר העשרה.

כדי למנוע תסכול, ניכור, התנגדות ואלימות מצד תת־משיגים, דרושה פעולה מיוחדת לקידום תלמידים אלה על חשבון פרקי דעת במקצועות שונים. מורי כל המקצועות צריכים לתת דעתם לקיצור הבנת הנקרא. הכשרת המורים למשימה זאת קשה, אך ניתנת לביצוע.

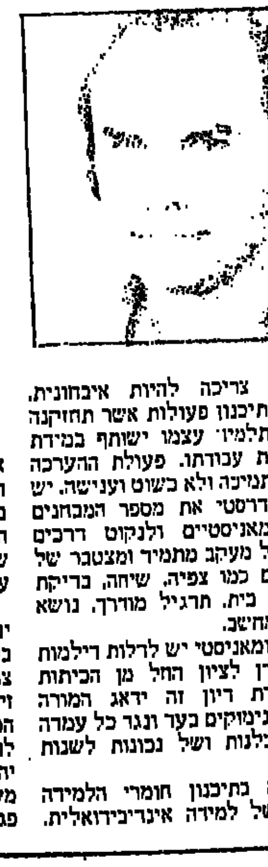
ועדת כהן ממליצה למזכירות הפדגוגית להעניק זכות בחירה של מקצועות הומא־ניסטיים. כמו גם של מדעי הטבע והאמנויות. כפיית כל התלמידים ללמוד אותם תכנים בכמות ובעיתוי כפויים על־פי מערכת נוקשה, פוגעת קשה בפוטנציאל החינוכי של מקצו־עות אלה. לימוד פרקי בחירה, במסגרת טרימ־סטריאלית, לא יבוא כתוספת אלא במקום הלימודים הקיימים. החל מכיתה ז' יש לאפשר לתלמידים לבחור מדי שנה מספר מסוים של מקצועות הומאניסטיים תוך ויתור על אחרים. לא יהיה מקצוע שתלמיד לא יורשה לוותר עליו בשנה מסוימת, ובלבד שבסופו של דבר, ילמד את כל „תוכנית החובה". יש לאפשר לתלמידים לבחור מקצועות נוספים כמו פסיכולוגיה, סוציולוגיה, מחשבת ישראל, פילוסופיה, מזרחנות, מדעי הדתות, תקשורת פולקלור ועוד.

הגדלת אפשרויות הבחירה אינה מצריכה תקציב נוסף. אפשר להשתמש בידע ומומחיות של אנשים בתוך בית־הספר או מחוצה לו. יש מקום לשיתוף פעולה בין בתי־ספר סמוכים ובין מוסדות מסוגים שונים כמו אוניברסיטה, סמינר למורים ישיבה, בית־ספר שדה, בית־חרושת, קיבוץ, מחנה צבאי ומשרד ממשלתי. יש לעודד כל תלמיד לעסוק — לפחות אחת לשנה — בנושא אישי, על חשבון צמצום קורסי החובה. את מערכת השעות יש לארגן כך שתלמידים מכיתות ובגילאים שונים יתקבצו לפי בחירתם.

לבחינות הבגרות יש השפעה הרסנית על לימוד ההומאניסטיקה. כבר בית־הספר היסודי מכוון מאמצים „להספיק". המבחן הפך לשוט הסוגע קשות באופיים המיוחד של המקצועות ההומאניסטיים ובתכליתם. החרדה לפני הבחינה והציונים הנלווים אליה מעמידים תלמידים בעלי יכולת שונה בפני התחרות. לימוד המקצועות ההומאניסטיים הופך להיות לא־נעים בעבור אחוז ניכר מן התלמידים שתמיד „זוכים" בציונים נמוכים. כך נפגע הפוטנציאל ההומאניסטי של ההומאניסטיקה. למידה מנוכרת, שאינה למידה לשמה, מהווה מכשול קשה בדרך החינוך להומאניזם.

במוסד הבחינה יש לחולל רביזיה מפליגה:

הוראה בלתי־מאובחנת של כמות חומר גדולה לתלמידים חלשים מולידה לא רק תסכול וכישלון לימודי אלא גם כישלון בחינוך לערכים ההומאניים

דוד פור

מטרת הבחינה צריכה להיות איבחונית, כנקודת מוצא לתיכנון פעולות אשר תחזקנה את התלמיד. התלמיד עצמו ישותף במידת האפשר, בהערכת עבודתו. פעולת ההערכה תשמש כמשוב ותמיכה ולא כשוט ועגישה. יש לצמצם באורח דרסטי את מספר המבחנים במקצועות ההומאניסטיים ולנקוט דרכים אלטרנטיביות של מעקב מתמיד ומצטבר של הישגי התלמידים כמו צפיה, שיחה, בדיקת מחברות, בחינות בית, תרגיל מודרך, נושא אישי ושימוש במחשב.

בכל מקצוע הומאניסטי יש לדלות דילמות ערכיות ולהעמידן לציון החל מן הכיתות הנמוכות. במסגרת דיון זה ידאג המורה שיישמעו מירב הנימוקים בעד ונגד כל עמדה באווירה של סובלנות ושל נכונות לשנות עמדה.

שיתוף המורה בתיכנון חומרי הלמידה יקודם אפשרות של למידה אינדיבידואלית.

הכנת חומרי למידה בידי צוותי [...] את האוטונומיה של המורה [...] החינוכי. השתלמות קבועה היא [...] המסגרות המתאימות להכנת חומרי [...] לגיוון דרכי ההוראה, ולשילוב [...] ולאמנויות בהוראה היוצרת [...] הומאניסטיקה ומדע.

שיעור מכריע של המקצועות [...] ניסטיים נלמדים כיום בדרך [...] ותשובות. במקום שילמדו [...] כמו: אמצעים אורקוליים, יציאה [...] לבית־הספר, אל הקהילה, הטבע, [...] טורי, התיאטרון והמוזיאון, [...] הבנייה והחקלאות. שימוש [...] מגוונים יגביר את מידת ה[...] המקצועות ההומאניסטיים [...] יש לשלב אמנויות שונות [...] פנטומימה ומחול, שירה [...] ומוסיקה. תפקיד המפקחים [...] נמדד המורה לפי איכות [...] החינוך שהספיק.

כדי להגדיל את מידת הרלוונטיות [...] הספר לחיי הילדים, צריכים [...] באירועי יום־יום כמו [...] התארגנותם בקבוצות [...] משפחתיים כמו לידה, מוות [...] מקום לדיון על בעיות השכונה [...] המדינה והעולם. תוך כדי [...] יטפח המורה הקשבה לזולת [...] ויכוח הוגן, כושר שיפוט [...] מקומה המרכזי של התקשורת [...] המורה להקדיש זמן לחינוך [...] האזנה וקריאה ביקורתיים [...] ובעיתון. בית־הספר צריך [...] מיומנויות מעשיות כמו עזרה [...] רכיבה זהירה על אופניים, [...] הפעלת מחשב, צרכנות ועוד.

יש להפחית עד למינימום [...] אווירת התחרות השלטת [...] של הבחינות והציונים, [...] הזדמנויות מגוונות של שיתוף [...] הדדית. יש להפחית עד למינימום [...] הענישה בבית־הספר. [...] הלימודים לחיי הילד, [...] והאינדיבידואליזציה של [...] המוטיבציה הפנימית — כל [...] קיום מידה סבירה של [...] הציונים או הענישה. כן יש [...] שיעורי הבית.

בית־הספר יטפח גישה [...] אבל ילמד שאין אדם [...] ההומאניזם רק על־ידי [...] בית, תוך התעלמות מן [...] הוא. לפיכך, ממליצה ועדת כהן [...] של עזרה הדדית, סיוע [...] עולים, קשישים, מפגרים ועוד.

ועדת כהן ממליצה לקיים [...] יבוא הילד במגע עם ילדים [...] כלאומיותם, תרבותם, דתם, [...] צורות חייהם, בעיותיהם [...] זיקתם לדת. הצורך להגיע [...] המדינות השכנות, מחייבים [...] להקדיש תשומת־לב מיוחדת [...] יהודים לערבים, בין דתיים [...] משכונות ושכבות שונות. [...] פגישה מוקדמת בין המחנכים [...]

הטעות הפוליטית של שר החינוך

יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, נחמן רז, שיגר בסוף החודש שעבר [...] לשר החינוך והתרבות וביקש לשקול מחדש את ההחלטה לסגור את [...] להכשרת אקדמאים להוראה.

בדיון שנערך בנושא זה בוועדת החינוך, אמר ח"כ רז, כי מצד אחד [...] ועדה רצינית, שהמליצה לסגור עשרה סמינרים ולחסוך כ־1.5 מיליון דולר, אך [...] אינה מתקבלת. מצד אחר, מתכוון השר לסגור סמינר מצליח, אשר דווקא אותו [...] ועדת יהודה שרלין להרחיב.

חברי ועדת שרלין ידעו מראש שהמלצתם עשויה לא להתקבל על דעת [...] המשרד. השאלה אינה אם ההמלצה התקבלה או לאו. השאלה המרכזית היא [...] מדיניות משרד החינוך בתחום הכשרת עובדי ההוראה. הרי בצדק העיר [...] להכשרת עובדי הוראה, רב אייזן, בדיוני ועדת החינוך, כי הממשלה לא [...] מספר תלמידי האוניברסיטאות, ואיש לא טוען שהממשלה חייבת להבטיח [...] הבוגרים. כלל זה נכון גם ביחס לבוגרי הסמינרים. יתירה מכך: בישראל [...] כוח האדם שלה ולהגדלת משך ההשכלה ולא לצמצומו. מי שמעוניין רק את [...] הסמינרים ביחס לצרכי בתי־הספר, לוקה בעיוורון חלקי. נוסף על המוסדות [...] פועלים בישראל מאות מוסדות בלתי־פורמליים כמו מתנ"סים, חוגים, השכלה [...] ועוד. שמירה על מספרם הנוכחי של בוגרי הסמינרים תשפר את איכות [...] החינוכית במוסדות החינוך הבלתי־פורמליים.

דומה שמשרד החינוך לא בוחן אלטרנטיבה לסגירת שתי המכללות — [...] אקדמאים ומלאכה — שתיהן בגבעתיים. המחלקה להכשרת עובדי הוראה [...] מיליון דולר בהלוואות מותנות, 75 אחוז מסכום זה מיועד לתלמידים [...] הדתיים. אף כי הללו מהווים פחות מרבע מכלל התלמידים. מה שהניע [...] שיקול הדעת הפוליטי המוטעה של אדם פוליטי כמו השר. [...] היתה לסגור סמינרים קטנים. הכל יודעים כי הקטנים הם דתיים. ועדת שרלין [...] מדיניות זהירה והמליצה לסגור 5 ממלכתיים ו־5 דתיים, לא [...] שר, שהוא איש תנועת העבודה יסגור שני מוסדות ממלכתיים [...] עשרות מוסדות דתיים קטנים.

לפי מידע שבידיי, מוסדות רבים להכשרת עובדי הוראה [...] מדויקים על מספר התלמידים שלהם. מבקר משרד החינוך או מבקר [...] לבחון את טענתו זאת ולהביא לחיסכון ניכר בתקציב ה[...]

עצם הכוונה להקטין את מספר המוסדות נכונה, מה שאיננו נכון [...] מספר התלמידים, ומכל מקום, כאשר סוגרים — יש לסגור קטנים [...]

בעריכת צביה בן־שלום

משפחה חד־הורית (ב')

לילד עדיף שהאם תעבוד

ד"ר יוחנן פרס, המתמקד במחקר בנושא התנהגות הצאצאים במשפחות חד־הוריות, מצא כי מניחים מראש, שילדים במשפחה חד־הורית מסתגלים פחות טוב. צודקים [...] הסיבה היא מיעוט מבוגרים [...] במשפחה חד־הורית וכן בגלל [...] דגם תפקודי דו־מיני והעדר הזדמנות [...] על יחסים נכונים בין גבר ואשה. הוא [...] כי בכלל שהגירושין מאופיינים פחות [...] ואליפות מילולית ופיסית [...] לפני הפירוד ואחריה. הסתגלות [...] יותר. המסר להורים וחייב להיות: [...] האפשר בדרכי שלום.

[...] בהסתגלות הילד הוא רווחת [...] שלה נמוך, היא הופכת [...] גורם שלישי הוא היחסים עם [...] יש מחלוקת בשאלה אם נוכחותו [...] במקרה שהמשמורת (custody) [...] על האם, יש אבות השואלים. אם נוכח [...] הגיאוגרפי והתקציב. יש תוחלת [...] הקשר עם הילד. התשובה היא: יש [...] על אף הפתח בין האב והאם, זקוק ילד [...] ידים שאיכפת להם. לדעת החוקר גם [...] בבית משפיעים על הסתגלות [...] יותר על ילדי אלמנות אך לא על ילדי [...] נכלל תלויה רווחתה של הישראלית. [...] בין אלמנה, במידה רבה באבזרי [...] החיים בבית משפיעה על הסתגלות [...]

[...] פרס, סוציולוג סיכם את המחקר [...] עם ד"ר רות כץ בנושא משפחות [...] בישראל (שבראשן אלמנות [...] ביום עיון שנערך בירושלים. [...] גורם נוסף המשפיע על הסתגלות [...] הוא יחסו עם האם. לעבודת [...] לבית אין השפעה שלילית על [...] הילד בלימודים ועל התפתחות [...] שלה לעבודה מעניינת וגומלת [...] יש השפעה חיובית על הילד ואין [...] יציאה לעבודה. בסיכום אומר פרס [...] הילדים במשפחות חד־הוריות [...] אוכלוסיה בסיכון, אולם ההסתגלות [...] ועל המחנכים לסייע בידי [...] ולא להציע קפיצת דרך וטיפול [...] אם קיימים כל התנאים [...] — רווחת האם, פירוד בשלום וכו' — [...] מעט הבדל בין ילד חד־הורי לדו־הורי.

[...] על המחקר נשמעו בדיון מפיה של [...] הנדלמן, מן החוג לסוציולוגיה [...] העברית, שהדגישה שהמציאות החברתית קבעה סטיגמות שאיתן צריכות אימהות חד־הוריות להתמודד. שהן חיות במציאות שבה מצפים כל הזמן שמשהו יהיה לא בסדר בחיי משפחה חד־הורית והחוקרים צריכים היו להתייחס לסטיגמה זו ולהביאה בחשבון. אולם — היא הודתה — המחקר מעלה דברים חשובים. למשל חוסר השיוויון בין משפחות חד־הוריות: יש משפחות חלשות שלא יסתדרו ויש חזקות. המסר האומר שהאשה הישראלית אינה מוכנה לחיים עצמאיים הוא חשוב ונכון וחד־משמעי, וצריך לאמצו. הישראלית הממוצעת אינה יכולה לנבא את עתידה ולכן חייבת להיות מצויידת בכלים כמו הסדר ממון (שמציעה נעמת), ואף כי הסדרים כאלה מעלים בעיות אמוציונליות, הרי יש להרגיש שחלק מהתנהגות אחראית היא הבטחת בן הזוג למקרה של חד־הוריות. והעדר הסכמים כלכליים גורם לעוני.

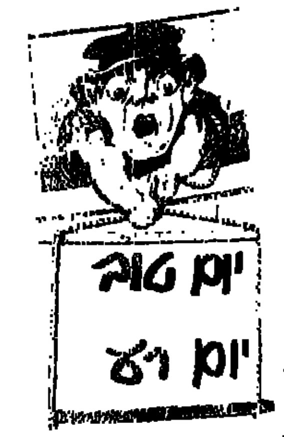
נירה שמאי, סמנכ"ל למחקר ותכנון בביטוח הלאומי, עמדה על כך ששליש מן המשפחות החד־הוריות כלל אינו מוכר למערכות התמיכה הפורמלית, כלומר הוא מסתדר בכוחות עצמו, אינו מופיע כדורש אכיפת פסקי דין לגבי מזונות (1200 איש) אימהות הן אימהות לא־נשואות. המצב הכלכלי הנמוך של משפחות חד־הוריות לעומת דו־הוריות נובע מכך שבמשפחה ישראלית יש בממוצע מפרנס וחצי, ולא כך בחד־הוריות. לדעתה של שמאי יש לעודד יציאה לעבודה של אימהות חד־הוריות גם בעונות השכלה ולדאוג להשלמת השכלתן כתרומה לשיפור הדימוי העצמי שלהן, לשיפור ההכנסה ולטובת הילדים. היא אינה מסכימה לגישה הדורשת ממערכת התמיכה הפורמלית לתת תמיכה שונה בהתאם לרמת ההשכלה ומיבחנים סוציולוגיים שונים. יש לתת מינימום קיום מעל קו העוני ונידות העוני של משפחות חד־הוריות דומה, לדבריה, למשפחות דו־הוריות מרובות ילדים. השחיקה בהכנסה בשמונה השנים האחרונות, שהגיעה ל־30%, גרמה מצוקה לשני סוגי אוכלוסיה אלה, ורק בשנה האחרונה שופר המצב.

אלמנה, אם לשניים, קיבלה בחודשים אוקטובר ונובמבר אשתקד 44% מן השכר הממוצע במשק. יש לתקן את העיוות בקצבאות ילדים בכלל, אך אין מקום לתמיכה שונה לרמת נזקקות שווה של חד־הורי ודו־הורי.

ד"ר דן שניט, משפטן מבית־הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת ת"א, סבור שהממצא החשוב ביותר במחקר הוא, שאם משתלטים על רמת הקונפליקט בין ההורים ומגיעים למערכת יחסים סבירה אחרי הגט ומכאן — למשאבים אישיים טובים של האשה בעקבות הגירושים — אין הבדל ברמת ההסתגלות ילד במשפחה חד־הורית לעומת דו־הורית. לפיכך יש לעשות לצמצום המשבר בין הורים עד כמה שניתן, אלא שהמכשולים העומדים כיום בפני זוגות מסוכסכים נעוצים בטיב ההליכים המשפטיים ואלה, כפי שהם, מאיצים ומנפחים ומחמירים סכסוכים ומעוררים תופעות של יציאת האב מן התמונה. הצעת הרפורמה של ועדת שיינבאום, המדברת על הקמת בתי־משפט לענייני משפחה, יכולה לעזור. מדובר למעשה בשתי הצעות: בית־דין אחד לכל ענייני המשפחה, או השיטה המקובלת בארה"ב, של חיוב צדדים מסוכסכים על תיווך פישור וייעוץ מוקדם. דבר שיכול אולי למנוע חלק מן הנזק הנגרם בתקופת הסכסוך לילדים הנמשך בממוצע שלוש שנים על פי הנסיון.

מרים גורן

חוזרים ללימודים

הזוקא היום, כשאני צריך לצלם כמה עמודים מהספר לפני השיעור. האוטובוס זחל כמו צב. במהירות הבזק אני רץ לספריה, עומד בתור להפקיד את התיק, רץ לאולם ההשאלה ועומד בתור לקבל את הספר, יורד לאולם הצילום ועומד בתור לצלם, עולה לאולם ההשאלה ועומד בתור להחזיר את הספר, יוצא משם כדי לעמוד בתור לקבל את התיק, ורץ במלוא כוחי לעבר הכיתה. תמו ימי ההפש. כלומר הבחינות, עם התורים והמבקשים שלהם. סמסטר חדש ותורים חדשים. כמו שנאמר: „הנה אביב הגיע קול התור נשמע בארצנו".

איחרתי, אבל רק בשתי דקות. באמת לא נורא. אבל שפרופסור אברמוביץ חושב אחרת: „מה זה לא מתביישת? אתה מפריע לכיתה שלמה". אף אחד לא הרגיש כי קודם, עכשיו כולם מסתכלים עלי, ואני ממהר להתיישב. לידי רושם חגי במחברתו „20 שניות". חגי מנסה למדוד כמה זמן מתוך 90 הדקות של השיעור יקדיש פרופסור אברמוביץ למסע תוכחה כלו נגד המאחרים. המרצה חוזר להרצאתו על תולדות ארץ־ישראל בימי הבית השני, אבל רוב השומעים נראים כאילו נולדו עוד בימי הבית הראשון. פרסומו של הפרופסור מושך לכאן שומעים חופשיים רבים, שהנסיון לחשב את גילם הממוצע עלה לי בקלקול מחשב הכיס שלי. הם מגיעים מוקדם ומתיישבים על הכיסאות. אחריהם באים הסטודנטים ומתיישבים על המדרגות, על הרצפה, על החלונות, על המנורות וגם זה על זה, דוחף זה על זו. חגי אומר שלמי ששילם שכר לימוד יש זכות לשבת על כיסא. אני מציע שכל כיסא יינעל במוט ברזל, שייפתח רק לאחר העברת כרטיס מגנטי דרך החריץ.

הנה עוד מישהו נכנס. הפעם הפרופסור לא מוותר. הוא שולף את אקדחו ומגרש אותו ביריות. אחר־כך הוא מסביר לנו שזה היה אקדח קפצונים ושאין טעם להתלונן עליו, כי יש לו קביעות. וחגי רושם „שתי דקות".

פרופסור אברמוביץ חוזר להרצאתו. הוא מספר מה דעתו של מורו ורבו הרגול, פרופסור סטון, על התקופה. כדי להבין זאת חשוב לדעת, שאברמוביץ היה תלמידו הטוב ביותר של פרופסור סטון, וכדי להבין זאת חשוב לדעת מרוע למד אברמוביץ באוקספורד, מה היו חוויותיו שם, מי היו חבריו ומה הגישו שם לצהריים. חשוב גם לדעת מרוע פנה פרופסור אברמוביץ ללימודי ההיסטוריה, מה חשב על כך אביו ומרוע התנגדה אימו. חגי אומר שהשם „תולדות פרופסור אברמוביץ" היה בוודאי הולם יותר את הקורס מאשר השם המזור והבלתי רלוואנטי שהדביקו לו. אבל אני מסביר לו ש„הבית השני" הכוונה היא לאוקספורד, שהיתה ביתו השני של פרופסור אברמוביץ.

כנראה זה שנכנס עכשיו לשיעור באמת הגדיש את הסאה. „אחרי כל מה שאמרתי למאחרים הקודמים אתה עוד מעז לאחר?" „אבל לא שמעתי מה אמרת להם," מנסה הסטודנט להצטדק, „הרי באתי רק עכשיו". תירוציו הצולעים אינם מתקבלים על דעת הפרופסור. שקם ונושא נאום מהיר נגד החטא המוסרי הנורא של האיחור. אין ספק שנאום זה ייזכר לדורות ויילמד בבתי־הספר, וחגי רושם בהערצה „20 דקות".

עכשיו יש שינוי חד במהלך השיעור. מפרופסור סטון הוא עובר לדבר על פרופסור ברנשטיין, שגם הוא, לגמרי במקרה, ידידו הוותיק של פרופסור אברמוביץ. הוא מספר מה אמר לו ברנשטיין על יהודה המכבי כשישבו פעם בפאב (ברנשטיין ואברמוביץ לא יהודה המכבי). מכאן הוא ממשיך גם לשאר בני כיתתו. וכשאוזלת רשימת החברים, וגם הבדיחות הפוליטיות מתחילות לחזור על עצמן בפעם השלישית, מגיע השיעור לקיצו, והאסיסטנט מחלק את הרשימה הביבליוגרפית. רוב המרצים מצרפים לשמות הספרים ברשימה את מספרי העמודים שיש לקרוא. פרופסור אברמוביץ לא מאמין בזה. הוא מאמין בקריאת ספרים שלמים, אם אפשר בכמה כרכים.

אחרי השיעור אני רץ לספריה, להתחיל לקרוא לפחות באחד משלושה־עשר הספרים. אבל בשיעור זה משתתפים 200 סטודנטים, ו־150 מהם הגיעו לספריה לפני. כל הספרים נלקחו, מלבד אחד, הפחות חשוב מכולם, שמתוכו צריך לקרוא רק את עמודים 72־128. אני מתיישב ומתחיל לקרוא, ואז מתברר לי שאחרי עמוד 71 בא בספר זה עמוד 129.

אני יוצא מהספריה ופוגש את חגי. הוא עוסק בחישובים מסובכים של הרכב השיעור של פרופסור אברמוביץ.

טיפול במאחרים — 40 דק'; סיפורי החבר'ה מאוקספורד — 28 דק'; בדיחות פוליטיות — 16 דק'; הסברים על הרשימה הביבליוגרפית — 5 דקות, תולדות ארץ־ישראל בימי הבית השני — 2 דקות, סך הכל: 90 דקות.

אתם רוצים לדעת משהו על תולדות ארץ־ישראל בימי הבית השני? אל תשאלו אותי. תשאלו את פרופסור אברמוביץ. אולי הוא יודע.

חן צורף

הגברת השרירית ביותר בעולם

כגברת השרירית ביותר בעולם הוכרזה — זו הפעם השנייה — גבי סיוורס מקלן. בתחרות של השנה היא גברה על מתחרה רצינית במיוחד, מארי־לורה מאהביר. כהת העור, ממאוראליוס. במקומות יותר מרוחקים זכו נציגות הולנד, אוסטרליה וסקוטלנד — וכולן הציגו שרירים מפותחים ששום סוור נגמל לא היה מתבייש בהם.

גבי סיוורס, בת ה־24, היתה עד לפני שנים אחדות פקידה־כתבנית במשרד של עורך־דין ומן הסתם לא היתה מתלבטת אלמלא החליטה להתמסר לפיתוח שרירים. הזכייה באליפות העולם עלתה לה בשנים של אימונים וויתורים על תענוגות החיים, העלולים להעלות על גופה גרמים בודדים של שומן. לפני התחרויות ניזונה גבי במשך שבועיים מבשר עוף מבושל, מלפפונים כבושים ועגבניות.

אלופת העולם היא עתה אשה עשירה. היא מנהלת בקלן מכון ספורטיבי לגברים ולגברות ומופיעה באירועים שונים. תמורת 2000 מארקים להופעה. אינה דוחה גם פניות של חברות פרסום. אבל חוץ מזה — היא טוענת — היא אשה נורמלית ואפילו יש לה ארוס, השומר עליה שתקפיד בדיאטה ותמשיך להתאמן.

בתצלום: אלופת העולם בין עמיתיה מפותחי השרירים.

טבעי שלובשים עלה כחול

מה עשתה תוכנית ההבראה לצרכני הלבשה תחתונה? דב לאוטנר, מנכ"ל „דלתא", אומר. שער ינואר השנה לא היתה ירידה משמעותית בצריכת מוצרי הטקסטיל. רק הרגלי הקניה השתנו: אנשים החלו לחפש מציאות. פנו לשווקים, לעודפי יצוא, לחנויות המפעל. ארבו למיבצעים והוזלות. התשובה של היצרן היא סידרת מוצרים חסכונית בסימן העלה הכחול.

בימים אלה חוגגת „דלתא" עשור למפעליה. המצב שפיר, תודה. ב־85' גדל המחזור בכ־20 אחוז בערכים דולריים: השווקים מתרחבים — הגדול ביותר הוא באנגליה (כ־40 אחוז מהמכירות, שני שלישים מזה במרקס אנד ספנסר). לשוק המקומי (בישראל) מופנים כ־15 אחוז מהמכירות, עוד 12־13 לצרפת, כ־10 להולנד, כ־10 לשוק החדש יחסית בארה"ב... לא נפרט יותר כדי לא לעבור את ה־100 אחוז...

כ־86' מצפים לעליה, אומר לאוטנר באופטימיות. המפעלים (בכרמיאל, בנהריה, בעכו, מתפרות בגליל) לא פיטרו עובדים. להיפך — הצליחו אפילו לקלוט כמה מפוטרי „אתא". בסך הכל מייצרים 4.2 מיליון יחידות (את הגרביים סופרים בזוגות) בחודש. כ־50 מיליון בשנה... 6־8 מעצבות עוסקות רק בתיכנון תחתונים וגרביים: כשליש מכוח האדם מועסק בביקורת...

אבל — אומר לאוטנר — הלקוח רוצה יותר זול. אז ניתן לו יותר זול. מכאן רעיון סידרת העלה הכחול, לצד העלה הירוק, היותר יוקרתי. מבטיחים שאין ירידה בטיב, רק קצת פחות גינרור ותחתוני נשים של העלה הירוק עשויים כותנה פלוס חוטי לורקס או תחרה. בעלה כחול — כותנה בלבד, קצת פחות סריג (בתחתוני גברים — של העלה הכחול אין שכבה כפולה מלפנים; בגרביים — רק ה„סוליה" מפרוטה, לא כל כף הרגל), פחות הדפסים ותולצות, פחות ניקל וכמגבות עדר)... כל זה, פלוס אריזה הסכונית של נייר צלופן, הניכילה שני פריטים. מאפשר הוזלה של 15 עד 22 אחוז, לפי המוצר. לעומת זאת — מבטיחים היצרנים — אין הפתעות בלתי נעימות של סוג ב', או מידות מוזרות של עודפי יצוא.

סדרת העלה הכחול נמכרת ברשתות שיווק לצד המזון, כי ההנחה היא שבן־אדם בכלל, ועקרת בית בפרט, אינו יוצא למסע קניות כדי לרכוש זוג תחתונים או גרביים. הוא נכנס לכלבו עם רשימת קניות סטנדרטית. רואה „סטנד" עם תחתונים ונזכר שלא יזיק עוד זוג. ואם יש שניים באריזה אחת — שיהיה...

אגב — באחרונה מורגש מעבר של הנוער הקונים מחנויות פרטיות לרשתות. בהנחה שאלה שומרים על הקפאת המחירים...

(צב"ש)

אופנה שאינה מסתכנת

לפחות חברה אחת אינה מזעזעת אותנו פעמיים בשנה בפריטי אופנה שקשה להחליט אם הם משהו לבישה. אופנת עילית, קירקס, סתם ניסיון לשגע את הבריות או חיקוי של בית אופנה יוקרתי בחוץ לארץ. זה לא פאטנט ישראלי, בכל העולם נכנסים מעצבי האופנה למתח אחרי שהם מציגים את פאר חידושיהם לפני קהל הסקרנים והקניינים. ושואלים את עצמם — ילך או לא ילך?. ורק אופנת ברוך אינה מסכנת לא את עצמה, ולא את קהל לובשי ההולצות גברים ונשים. אצלם אין הרבה חידושים. אך הכל לבישה. גימור מצויין. מישנים פה ושם צווארון, שרוול, כתף או שילובי צבעים. אין כמעט חולצה שלא תמצא לה מקום נכבד במלתחת המשפחה.

השנה יש חידוש נוסף: לכל היותר המיגוון גדל, ולא חשוב שמשהו משותף לכל הדגמים. בקולקציות אביב־קיץ 1986 העלו על מסלול התצוגה כמה פריטי לבוש שעד עכשיו לא עוצבו בבית האופנה של ברוך: מכנסי גברים, שמלות ומקטורני נשים. שמלות ומקטורני נשים. השמלות אמנם נכנסות להיות „מרוכשלות" אך הן מאוד לבישות ומתאימות לאביב, גם לבוקר, גם לעבודה במקום שבו לא זקוקים לבגדי עבודה מיוחדים ואפילו לפגישות אחרי הצהריים. השמלות — שהן יותר חולצות מאורכות — בעלות שסע המאפשר הליכה חופשית, מכופתרות, בצבעי פאסטל עדינים וכסיות. מכנסי הגברים מאוד ספורטיביים, בגיזרה קלאסית, עם או בלי קפלים ליד החגורה, חלק ונקי. מקטורני נשים אפשר למצוא בעלי שרוולים ארוכים או קצרים, בצבעי בסיס כנון אדום, שחור, כחול, ירוק ולבן. את קולקציות האביב והקיץ עיצבה מעצבת הבית חנה קידר והמחירים להיום. חולצות גברים — 59 עד 78 ש"ח; מכנסי גברים — 56 עד 99 ש"ח; חולצות נשים — 59 עד 65 ש"ח; בלוזונים לנשים: 75 עד 85 ש"ח; ז'אקטים לנשים: 87 עד 95 ש"ח שמלות — 87 — עד 95 ש"ח.

לכותונות קוראים „נאווה", למכנסיים – „עטרה" – שמות עבריים טובים. בלי פנטאזיה.

חיה יוסף

מאת נתן גרוס

עדות מטרבלינקה

שמואל ווילנברג: מרד בטרבלינקה, הוצאת משרד הבטחון 1986

פניתי במשאל־בזק לכל המזדמן לי בדרך: „האם אתה יודע מה עשה לך עמלק?" למרבה האכזבה איש לא ידע להשיב לי תשובה נכונה. אחד זכר כי המן הוא העמלק, אחר סיפר מה שמעון ולוי עשו לאנשי שכם. שלישי חשב שהפסוק הידוע נמצא בספר עמוס. את הפסוק זכרו כולם, אבל למה עלינו לזכור את מעשי עמלק — שכחו. עמלק הפך להיות מושג, סמל שמדביקים אותו מחדש לכל צרה הבאה על ישראל — אבל מקורו אצל הדיוטות נשכח מזמן.

מאחר — איוון האיום: „... במחנה המוות פועלים כעת 13 תאי־גז. איוון הזקיף האוקראיני מבתר בחרב־הפרשים שלו את אלה המנסים להתנגד בכניסה. הוא כורת ידיים והותך גופם של האנשים העירומים, חוטף תינוקות מחיק אמותיהם וקורע אותם לשניים. לפעמים יתפוס ברגליהם כדי לנפץ ראשם בקיר. הזקיפים משסים כלבים, שאומנו במיוחד, להתנפל על האנשים חסרי־המגן העירומים, נושכים וקורעים נתחים מבשרם. בשיטה זו דוחסים כ־400 קורבנות לתוך כל אחד מתאי הגזים. מנוע־דיזל, שפורק מטנק סובייטי, פועל ומייצר גז שריפה המועבר בצינורות לתוך התאים. משרת אותו איוון האכזר. אותו איוון שקודם דחף את האנשים לתוך תאי הגזים"

תיאור זה הוא סיפורו של אסיר ה„טויט לאגר", חלק ההשמדה של טרבלינקה, שם ...

בעריכת צבי טימור

עיוותים במדידת פריון העבודה (2)

מספרים כמו בלוטו

המכון לפריון העבודה קובע בדו"ח האחרון, כי אחד האינדיקטורים החשובים ביותר למדידת כושר ההתחרות של המשק הישראלי הוא השוואת עלות העבודה ליצרן הישראלי, לעומת מדינות אחרות.

בלוח המוקדש לנושא זה מגיעים ראשי המכון למסקנה, כי הוצאות העבודה לישראל עלו ב־7% לעומת חמש מדינות הכלולות בסל המטבעות וארה"ב, בריטניה, מערב־גרמניה, צרפת והולנד). כלומר, כושר ההתחרות של המשק הישראלי נפגם קשות. אינג'ינר יוסף דוריאל מדגיש זאת בסיכומו הפוליטי של הדו"ח.

לא „מדעית מדוייקת"

הלוח החשוב ביותר שנועד להוכיח טענה זו, אינו תואם הערכת גופים כלכליים אחרים והוא גם רצוף בשגיאות על גבי שגיאות. בהן שגיאות אלמנטריות. ראשי המכון טענו באוזנינו, כי כוונתם היתה להוציא חוברת פופולארית, שאיננה „מדעית מדוייקת". אך מכאן ועד לשגיאות בכפל ובחילוק המרחק רב. הפשטות אינה צריכה לבוא על חשבון הדיוק, במיוחד כאשר הנתונים נועדו להשפיע על קובעי המדיניות הן ישירות והן באמצעות העיתונות. ...

הנתמטיקה הנהוגה במכון לפריון העבודה ...

לולא הנתמטיקה המיוחדת הנהוגה במכון, השינוי ... בישראל לעומת חמש המדינות היה גדל ב־1.2% בלבד ... כמעט ללא שינוי. נתון זה היה מורה כי כושר ההתחרות ... לא נפגם כלל בשנת 1984 מצד עלויות העבודה, ולכן ... של המכון היה יכול לחסוך דאגות רבות מלבו. ... המסקנה לא היתה נוחה לו, נוכח השקפותיו הפוליטיות ... הקבועות מראש.

קשה מאוד לבדוק אלפי נתוני הנצברים במשק ... במכון לפריון העבודה, אך די בעבודה אחת כזאת כדי ... את מהימנות הנתונים, ובמיוחד את מהימנות המסקנות.

מן הפרט אל הכלל

ראשי המכון הודו בפנינו כי אין לייחס חשיבות ... הפריון הענפיים על פני שנה בודדת. טיעון זה בא ... כיצד קיבלו בשנת 1984 עלייה חסרת תקדים של ... ומוצריו. עלייה של 18.2% בכרייה וחציבה, ... בסיסית, לעומת ירידה של 10.2% בדפוס והוצאה ...

...

לסיכום, הנתונים בחוברת המכון דומים למספרי ... לבחור באופן שרירותי בין 10 אחוז, 7 אחוזים, 6.8 אחוזים ... הנוסף — 1.2 אחוזים.

צבי ...
אוריאל ...

הוגשו מסקנות ועדת גולדנברג

יש למכור עוד 500 אלף דונם קרקע עירונית

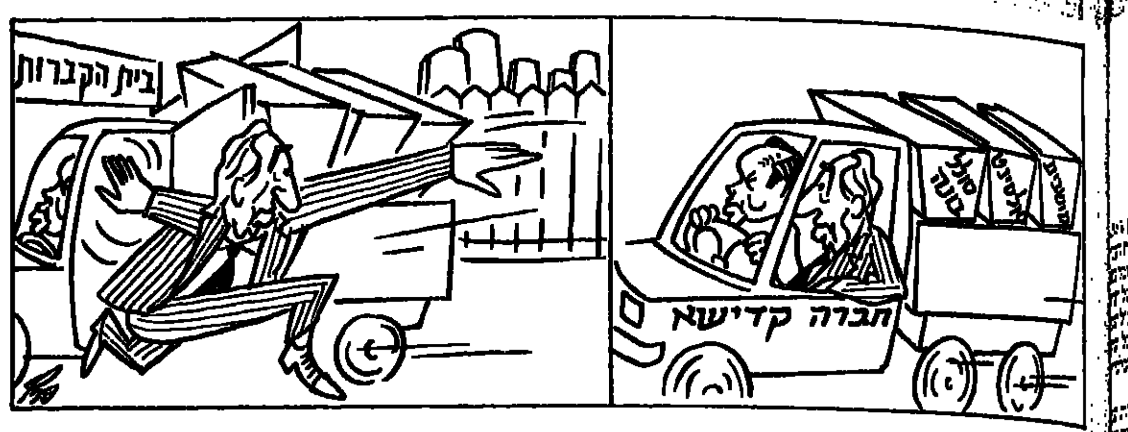
ועדת גולדנברג ממליצה שחוק מינהל מקרקעי ישראל יתוקן כך, שאפשר יהיה למכור עד 100 אלף דונם קרקע עירונית נוספים על אלה הקבועים בחוק. המלצות אלה פורסמו אתמול בדו"ח ועדת גולדנברג, שמונתה לפני ארבע שנים על־ידי שר החקלאות דאז, ...

הועדה ממליצה לשמור בדרך כלל על אי־מכירת קרקע הלאום, אלא במקרים מיוחדים. כן היא מצאה שקיים חוסר איזון בין המחיר הנדרש מהחוכר, מחיר המתקרב למחיר רכישת בעלות מלאה, לבין הזכויות המוענקות לחוכר, שהן שונות במהותן מזכויות הרוכש בעלות מלאה.

הקרקע הלאומית תבוצע ... השמאי הממשלתי, וכי לא תהיה ... להתערב בהכרעותיו. יש להכנס ... קרקע על־ידי שמאים פרטיים. ... הקרקע צריכה מלהיות בסופה ... מתן אפשרות לערער על השומה ... ציבורית קבועה שבראשה ...

מבזקים כלכליים

...

מכתבים לעורך הכלכלי

אגף התקציבים

ניתן לייעל את „מקורות"

באיחור מסויים קראתי את כתבתו של צבי טימור „קביעת כדאיות — לא על בסיס מחיר כוס מים באמצע המדבר" („הכלכלה והכסף", 15.1.86) ואבקש להגיב עליה במספר תחומים כמפורט להלן, שיש בהם כדי להציג תיאור מקיף יותר של הנושא.

א. קביעת מחיר הון בשיעור 10% צריכה להוות הבסיס לקביעת העלויות, שכן הקצאת הון יעילה שתכטיח אופטימיזציה של ההשקעות במשק תיעשה בשיעור ריבית זה.

ב. מנגה המחיר הנוכחי, הכולל החזר הון ... מעוות את העלויות הריאליות של ... אף בשיעורי ריבית ריאלית נמוכה, ... (4% אחוזים), למותר לציין את ...

מאזן משק המים — משק המים נתון במשבר חמור ביותר. הנובע מצריכה מתמשכת של מים הגדולה מהיצע המים המתחדשים. תהליך זה הביא לירידה בעתודות המים הצריכות לגשר בין שנים שחונות לשנים ברוכות. התהליך גרם המלחת מקורות המים ויביא להשחתתם בסופו של דבר. התהליך השלילי יחייב את המערכת להשקיע השקעות ניכרות בפיתוח מקורות מים חליפיים, כגון התפלה, השבחת מי הכנרת כדי שישמשו מקור מי שתיה של ישראל וכיו"ב.

עלות המים — עלות המים כפי שהופיעה במסמך שלי משקפת עלות ממוצעת של מפעלי המים באזורי ארץ שונים. עלויות ...

לפי קנה מידה זה של 10%, יש לסגור את כלל המשק.

בתקציב „מקורות" הוקצו ל־1985/86, 19.5 מיליון דולר לאחזקה בגין חומרים ועבודות חוץ, וסכום נוסף בגין עבודה עצמית. יש לבדוק האם בסכום זה אין משום תרומה להשבחת המערכת, ואם כן, יש להוון אותו חלק.

המחסור במים היה מחייב לא להרחיב את השימושים במים כגון להיאחזויות והתנחלויות, ויתכן גם לגידולים עתירי־מים אחרים, לא רק לכותנה. הנושא חייב להיבחן במסגרת תכנון לאומי כולל ולא רק ביחס למוצר בודד.

...

... שיעור ריבית זה גבוה למדידת כל השקעה במשק ולבטח למדידת השקעה בתשתית. על־פי דו"ח המכון לחקר ההכנסות, התשואה להון במגזר העסקי כולו ב־1985 הסתכמה ב־5.2 אחוזים.

... מחיר המים. סבורני שגישתך ... עקב החרדה לשמור משק המים ... כשעל ישיר מצריכת מים מוגברת ... חקלאיים שוליים, המביאה לגרעון ... במאזן המים הלאומי.

... על הטיעונים שהוצגו בכתבה באופן ... רציתי להתייחס למספר נקודות ... שלא הודגשו בה.

ישככר בן־חיים, אגף התקציבים באוצר

חיים ...

מה שויקטור מדינה לא הבין

...

לוי מורב

נגיד בנק ישראל

הגיע הזמן ללכת

„בשם אלוהים, ד"ר מנדלבאום — לך" — כתב שלמה מעוז במאמר תחת הכותרת Governor, its time to go ב„ג'רוזלם פוסט" מיום 7.3.86. המאמר מצטט גם את הגילוי של „על המשמר" ... יו"ר הדירקטוריון ... ארה"ב, פול וולקר, ... מנדלבאום על ... בישראל.

At the beginning of last October. Mandelbaum sought support for his interest policy. The Bank of Israel put out a press release saying the U.S. Federal Reserve Board Chairman Paul Volcker – who met Mandelbaum at the International Monetary Fund meeting in Seoul – believed that high interest rates were needed to bring down demand. But this week the *Al Hamishmar* newspaper revealed that Volcker did not express an opinion on interest rates in this country.

In the name of God, Dr. Mandelbaum – Go!

And if you don't know the way, maybe Mr. Peres can show you.

מ.פ.

טור החדשות

אייזנברג שוב מעונין בבינלאומי

בנק ישראל יפרסם, תוך 10 ימים, מעין מיכרז פנימי למכירת חברת „פי.בי", החברה־האם של הבנק הבינלאומי. חברה זו נמצאת בבעלותה של „רנות", הנמצאת בהליכי פירוק מרצון.

בעבר הוגשו מספר הצעות לרכישת החברה, שהנכס העיקרי שלה הוא הבנק הבינלאומי. ההצעות העיקריות שהוגשו עד כה לרכישת פי.בי הן של הקבוצה הקנדית, בראשותו של המשקיע הקנדי ברונפמן, השותפה גם כיום בחברה, ושלה זכות סירוב ראשונית לרכישה: הקבוצה האוסטרלית, בראשותו של יוסף ברנדר: איש העסקים רוד עוריאלי (המשקיע העיקרי בקניון), ובאחרונה הצטרפה למירוץ גם קבוצת אייזנברג, שהגישה את ההצעה הגבוהה ביותר.

כאמור, תוך 10 ימים יפורסם כנראה מיכרז למכירת החברה לכל המרבה במחיר. ככל הידוע עד כה, קבוצת אייזנברג מציעה 20 מיליון דולר (כ־30 מיליון ש"ח) תמורת החברה, לעומת 18־15 מיליון שקל בהצעות האחרונות.

על הזוכה במיכרז יהיה לעמוד גם בתנאים שיכתיב בנק ישראל לבעלי השליטה בבנק.

א.ש.

עם הורדת שיעורי הריבית

הבנקים ירוויחו פחות

המירווחים של הבנקים מריבית יצטמצמו בשנת 1986 וינועו סביב 0.75% לחודש בלבד, לעומת 1.5% אחוזים במוצע לחודש ב־1985. מנכ"ל ... צריך אמר ... יכולה להתקיים עם מירווחים אלה, אם לא תהיה „בריחה" של מודרים.

הוא ציין, כי שחיקת המירווחים של הבנק החלה כבר בחודשים האחרונים של שנת 1985. ... לחודש.

א.ש.

קרנות הפועלים והבינלאומי הגדילו חלקן בפברואר

קרנות הנאמנות של בנק הפועלים והבנק הבינלאומי הגדילו בחודש פברואר את חלקן בכלל תעשיית קרנות הנאמנות, לעומת ירידה קלה בחלקן של קרנות כל"ל ודיסקונט.

נכסי הקרנות הסתכמו בסוף פברואר ב־1.76 מיליון ש"ח לעומת 1,697,700 ש"ח בסוף ינואר, עלייה של 3.66 אחוז.

להלן התפלגות נכסי קרנות הנאמנות (באחוזים) בחודשים ינואר ופברואר 1986:

מנהל הקרנות	סוף ינואר	סוף פברואר	שינוי
קרנות כל"ל (פיא)	48.6%	48.3%	−0.3%
קבוצת פועלים	22.0%	22.3%	+0.3%
קבוצת דיסקונט	16.3%	16.1%	−0.2%
מזרחי	4.4%	4.2%	−0.2%
בינלאומי	3.1%	3.2%	+0.1%
אחרים	5.6%	5.9%	+0.3%
סה"כ	100.0%	100.0%	
סה"כ נכסים	1,697,700 ש"ח	1,760,000 ש"ח	

גלגלי הבורסה

מיפנה בביקושים לבנקאיות

אתמול חל מיפנה בשוק המניות — עודף ההיצע במניות ההסדר הגיע ל־2.3 מיליון ש"ח. במניות החופשיות היה מספר הירידות כפול מהעליות. השינוי הוסבר במימוש רווחים של ספקולנטים לפרקי זמן קצרים מאד. בשוק איגרות ...

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נעו השערים לשני הכיוונים. עלו (ב־%): אוה"ה — 12.2; ספנות 0.5 — 6.6. לעומתן ירדו: ספנות 0.1 — 4.4; פי בי — 0.6. במניות הבנק הבינלאומי — ביום המסחר הראשון אחרי פרסום מאזנו השנתי — נרשם היצע, שנקלט ללא שינוי בשערן.

...

אלחנן הורוי

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

קולנוע

תיאטרון

רדיו

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

תורנות בתי־חולים

עזרה ראשונה

משטרה

מוקד קופ"ח כללית

מד"א

רכבות

חדשות

פעוט זכה ללכת לגן הודות לשיטת טיפול חדישה

מאת אריה מאיר, כתב עתי"ם

פעוט בן 3 מכפר תמרה בגליל המערבי, נידאל דיאב, החולה במחלת עצמות נדירה הגורמת לליקוי בצמיחתו, זכה השבוע לראשונה בחייו ללכת לגן ילדים, כדי להיות בחברת בני גילו. זאת הודות לשיטת טיפול חדישה שפותחה בצרפת ויושמה על־ידי היחידה להמשך טיפול ומעקב של קופת־חולים בגליל המערבי.

נידל סובל מרככת מסוג נדיר, הנובעת מחוסר בסידן בגופו, דבר שגרם לכך שעצמותיו עקומות וצמיחתו מתעכבת.

שיטת הטיפול החדשה מבוססת על עירויי תמיסות עם סידן במשך כל שעות היממה. הטיפול ניתן לילד ב־9 החודשים האחרונים בבית־החולים רוטשילד בחיפה.

הודות לשיתוף פעולה בין קופ"ח של ההסתדרות ובין בית־החולים רוטשילד, הודרכו ההורים במתן עירויים לבנם והם לקחו אותו חזרה לביתם. בבית הוא מחובר לאינפוזיה במשך כל שעות היממה ומכשיר אוטומטי מפקח על כמויות הסידן שהוא שמקבל גופו דרך שתל מיוחד שהותקן באחד מוורידיו. הוא מנותק מהאינפוזיה למשך 4 שעות ביממה בלבד, כדי שיוכל ללכת לגן ולשהות עם ילדים בני גילו.

(עתי"ם)

מפוף ומשם

מה חדש?

„וואם", סופה של הצלחה?

מאת עופר ניר

יש איתנו ידיעה שעלולה להעציב רבים מן הקוראים הצעירים ואולי, לשמח כמה מן האנינים יותר... שמועות שנמוצו בלונדון, טוענות כי ג'ורג' מאיקל ואנדרו רידג'לי, הצמד המצליח „וואם", הגיע למעשה לקץ דרכו המשותפת ויתפרק בעתיד הקרוב.

בשלב זה אין אישור רשמי לכך, אולם ג'ורג' מייקל כבר עשה צעד ראשון בניתוק מידידו ועמיתו רידג'לי, כאשר הודיע כי לא יחודש את החוזה עם מנהלם מאז ראשית הדרך, סיימון נאפייר — בל. אנדרו רידג'לי, לעומתו, כבר חידש את החוזה. לדברי המנהל, נתקבלה החלטתו של ג'ורג' מייקל ברוח טובה. הוא הבטיח כי הזמר יוציא בקרוב תקליטון סולו ואחר־כך, צפוי תקליטון של „וואם". ג'ורג' מבקש להקדיש את עיקר זמנו לקאריירה הסולנית שלו, לכתוב שירים ולהקליט תקליט ארוך — נגן. יחד עם זאת, הבהירה חברת התקליטים של הצמד, „וואם" עדיין חייבים אלבום משותף והם יעמדו בהתחייבות זאת.

למעשה, אומרים עיתונאים באנגליה, היתה ההודעה על פירוק השותפות בין ג'ורג' ואנדרו רק עניין של זמן. מאז ראשית הדרך, ג'ורג' מייקל הוא — הוא הכוח המניע של „וואם", הוא אשר אחראי להצלחה העצומה של הצמד בבריטניה, בארצות — הברית ובכל העולם. בעצם, ג'ורג' מייקל כותב את השירים ושר אותם. הדבר בא לידי ביטוי כאשר הקליט תקליטון סולו, ללא אנדרו, והשיר שלו „לחישה פזיזה", שנשמע ממש כמו להיט של „וואם" מצא גם הוא את מקומו הטבעי בראש המצעדים בבריטניה וארצות — הברית. מייקל, אומרים בלונדון, הגיע למסקנה כשהיה צריך להגיע אליה כבר לפני זמן רב: אנדרו הוא נטל על כתפיו! גם אנדרו עצמו יודע שאיננו תורם תרומה משמעותית להצלחת הצמד. הוא מעדיף להסתובב במועדונים יוקרתיים, לתחר בתחרויות מכוניות מירוץ ומקווה להתחיל בקאריירה חדשה, כשחקן קולנוע. בקרוב יופיע בסרטו הראשון, שיצולם בהוליווד. ייתכן כי החלטתו של ג'ורג' מייקל תשפיע על המיזוג בין חברת הניהול של נאפייר־בל לחברה גדולה אחרת מתחום הבידור, בראשותו של האמרגן הארווי גולדסמית. זה נכנס לשותפות כאשר „וואם" היו עדיין חתומים בחברה. כעת, ייתכן שירצה לשקול מחדש את החלטתו. אגב, סבורים שלהחלטה על המיזוג בין החברות היה קשר לרצונו של הזמר לנתק את קשריו העסקיים עם מנהלו, משום שנפגע קשות מאי — שיתופו במשא —ומתן העסקי. לדעתו של מייקל, היות ו„וואם" הם הנכס העיקרי של החברה, מן הראוי היה לשתפו בקבלת ההחלטות. כך או כך, ג'ורג' מייקל עוזב את האיש שאיתו עשה כברת־דרך ארוכה מאוד ומוצלחת מאוד. השאלה, אם זה סופו המעשי, עדיין לא הרשמי, של „וואם" — תקבל בקרוב את התשובה.

ממתינים ל„אבנים"

הציפיה לתקליט החדש של להקת „האבנים המתגלגלות", הולכת ומתארכת. תחילה, ציפו שייצא בחודש פברואר. אחר־כך, נודע כי הוצאתו נדחתה בחודש אחד וכי הלהקה החליטה להקדיש את התקליט לזכרו של איאן סטיוארט, מי שהיה חבר בהרכבה בראשית הדרך ואחר־כך נספח קבוע, על הקלידים. הוא מת לפני חודשים אחדים. חודש מארס הגיע ועתה מדברים על אפריל כתאריך־יעד. התקליט, כאשר ייצא סוף־סוף, נקרא „גס מרי" (או קשוח מרי") . הפיק אותו סטיב ליליוויט, אחד המפיקים האנגלים הצעירים המבוקשים ביותר (פיטר גבריאל „מוחות פשוטים" ועוד) והוא הוקלט, אומרות הידיעות, בצורה „חיה" באולפן בפאריס. עוד לפני שיצא התקליט לשוק, יזכו המעריצים לשמוע תקליטון מתוכו, גירסה חדשה ללהיט „ריקוד הארלם".

ובינתיים הופיעו „האבנים" ב„קלאב 100" המפורסם בלונדון, מרתף לא גדול ברחוב אוקספורד. הופעה בת שעה. גם הופעה זו, כמו ההקדשה של התקליט, היתה מחווה לזכרו של איאן סטיוארט. נוסף לחברי הלהקה, היו על הבמה גם פיט טאונסנד, ג'ף בק ואריק קלפטון וכקהל נכחו אמנים נוספים, כמו דיוויד גילמור, קרט סמית מ„דמעות במקום פחדים" ועוד.

אגב, ייתכן שהופעה זו שמה קץ לשמועות בדבר קרע בין מיק ג'אגר וקית ריצ'רדס, על רקע סירובות של ג'אגר לצאת למסע — הופעות. ג'אגר, אומרים, הודיע שכבר נמאס לו לתופיע והוא לא צריך את זה בגילו (שלא לומר, מצבו הפינאנסי...) ייתכן שלאחר ההופעה במועדון בלונדון, יתעורר בו החשק לעלות על במות נוספות. נראה.

ג'ורג' מייקל (עם ברוק שילדס) – צעד ראשון לניתוק

ד"ש מניו־יורק

סטיב רייך — העקשנות משתלמת

מאת יוסי ונונו, ניו־יורק

פיליפ גלאס, ג'ון אדמס ובמיוחד סטיב רייך קוטפים את פירות העקשנות שלהם. המוסיקה המינימליסטית הולכת ותופשת מקום מכובד ברפטואר של תזמורות מהטובות בארה"ב ובאירופה. התקופה שבה הקים רייך את „המוסי־קאים", כדי שמישהו יסכים לנגן את היצירות שכתב, נגמרה בבריאה.

חלק נכבד מהקרדיט צריך לזקוף לזכותו של גלאס, אמן לא קטן ביחסי ציבור, שהמו־סיקה שכתב לסרטים כמו „הנבואה" (ככה זה לפחות תורגם בארץ) או „מושמה" הכניסה לתודעת הקהל יותר את קיומה של המוסיקה המינימליסטית. גלאס, לטעמי, מלחין חשוב פחות מרייך, מייצג את החוליה המקשרת בין המוסיקה המאקסימליסטית לבין מה שהייתי מגדיר „הרוק המתקדם", שהמייצגים שלו הם אמנים כמו לורי אנדרסון, בריאן אינו, רוברט פרופ, דיוויד בריאן ואחרים. זו גם הסיבה שקהל המאזינים מגוון יותר מהקהל המסורתי של המוסיקה הקלאסית.

השימוש בסינתיסייזרים, הקלטות ושימו־שים אחרים של המוסיקה האלקטרונית הופ־כו המוסיקה המינימליסטית לאטרקטי־בית יותר לקהל שהרוק „והגל החדש" הם

החינוך המוסיקאלי שלו. כך לפחות הרושם שמתקבל מהנסיון לנתח את אופי הקהל שהגיע לקונצרט. אך ספק אם הקהל הזה מבין עד הסוף את התיאוריות שעומדות מאחורי המוסיקה של רייך, שהיא מוסיקה מורכבת וקשה להאזנה. היצירה הראשונה נקראת new york counterpoint לטכניקה שהשתמש בה בעבר ביצירות כמו violin phase או piano phase, הסולן מנגן כנגד קטעים שהוא הקליט על גבי טייפ. שינוי מהירות, חזרה על מיקצב ויחסי גומלין בין המוקלט למנוגן חי יצרו לפחות ביצירה האחד רונה קטע רך, ג'אזי. הרבה הודות לביצועו של ריצ'ארד שולצמן, נגן קלרנית מצוין.

הקטע השני sextet, לארבעה נגני כלי הקשה ושני נגני קלידים. הכוונה של רייך היא לנסות להציג דרך כלי ההקשה המקבלים ליווי וסיוע מהסינתיסייזרים טונים חדשים ושפה הרמונית. שרייך עשה מה שימוש ביצירות מוקדמות שלו. הפעם הוא מנסה ואריאציה אחרת, שכלי ההקשה אמורים ליצור.

רייך מנסה לבנות מערכת יחסים בין כלים שונים המנגנים את אותם קטעים בכל פעם כשינוי מהירות ובליווי שונה של כלי־ההקשה. היוצרים עיבוי של המיקצב הבסיסי, שכאמור לא משתנה. בקטע הזה עושה רייך שימוש במיקצבים של מוסיקה אפריקנית. קטע

שמציב אתגר לנגנים, בגלל ריבוי הכלים שהם מנגנים בהם.

היצירה האחרונה והמרכזית נקראת „מוסי־קת המדבר" — יצירה שנכתבה במקור ל־89 כלים ו־27 זמרים, היתה נסיון של רייך לכתוב יצירה שתכלול את כל הכלים האפשריים. בואריאציה הפעם 30 נגנים ו־10 זמרים. את החסר — בעיקר קבוצת כלי הנשיפה — משלימים הסינתיסיזרים. כלי הנשיפה היחי־דים שנמצאים על הבמה הם חליל ופיקולו. הטקסט שבו משתמש רייך הוא קטעים משירתו של ויליאם קרלוס ויליאמס, שהשי־מוש בהם הופך אותם למעין מאניפסט של המוסיקה המינימליסטית. דרך אגב, השימוש במגברים וסינתיסייזרים כדי לעבות את הצליל ולהגביר את עוצמת הווליום הוא שימוש שפיליפ גלאס מרבה לעשות.

„מוסיקת המדבר" נשמעת כמו המצות העקרוניות המוסיקאלים שמנחים את רייך בהלחנה הביצוע, ובמיוחד זה של כלי המיתר. בהנהגת המנצח ג'ורג' מנהן מצוין. למרות הבעיות שיש בחיבור בין הקטעים המושרים לקטעי הנגינה והבעייתיות בכתיבת מוסיקה מינימליסטית לאנסבל מלא, נראה שרייך מצא את הפתרון המוסיקאלי הנכון דרך אגב, את „מוסיקת המדבר" אפשר לשמוע על גבי תקליט בניצוחו של מייקל תילסון תומאס, Nonesuch Digital 79101.

תקליט

רוק כבד משיכון ותיקין

„סקורפיונס" – עודף תנועה

מאת אפי שפריר

מכירים את האימרה „מוטב מאוחר מאשר אף פעם?" ובכן, סי.בי.אס. מכירה את האימרה הזאת טוב מאוד, מאחר שלאחרונה הוציאה שלושה אלבומים ישנים של להקת „סקורפיונס". זהו כבוד בלתי רגיל, בהתחשב בכך שהלהקה היא להקת רוק כבד.

כידוע, בארץ הסגנון הזה אינו מן הסגנונות המובילים, אבל לגבי הסקורפיונס הדבר שונה. הם פשוט להקה המשלבת את סגנון הכאסח עם רוק מלודי נעים לשמיעה. שירים שקטים קצת, בלוויים אפשר לומר, שירים שבעצם מגיעים למכנה משותף גדול יותר מקהל הרוק הכבד. לכן, כך לפחות חשבה חברת התקליטים, כדאי להוציא את שלושת התקליטים של הלהקה, כדי שאולי סוף סוף יתפוס סגנון הרוק הכבד את מקומו שאבד לו אי שם בתחילת שנות החמישים.

מי הם הסקורפיונס?

ובכן, זוהי להקת רוק כבד גרמנית, שהחלה את פעילותה לפני 26 שנה ומאז 1972 הוציאה תקליטים בתדירות של אחד לשנה. בקיצור, להקה ותיקה מאוד.

סקורפיונס היו הלהקה הראשונה שיצאה את תחומי גרמניה והוכיחה כי גם לגרמנים ולאירופים יש מה להציע בכל הקשור לרוק

כבד. הלהקה מורכבת מחמישה חברים. שלושה מהם היוו את הגרעין וחלו שינויים רבים והלו בהרכב הלהקה מתופפים וגיטאריסטים. אך כיום היא מיוצבת ואינה משתנה.

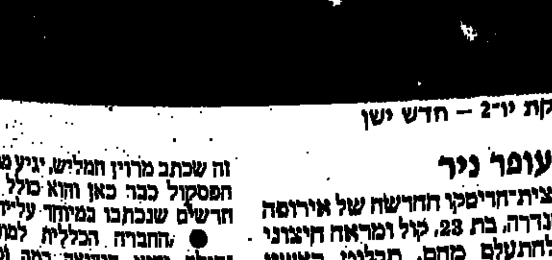
הופעותיהם של הסקורפיונס ביחסי ציבור ענקיים, וכמובן, האולמות מלאים והכרטיסים נמכרים. שיאה של הלהקה בהופעות הרוק בריו, בראזיל, בה הופיעו צופים נלהבים. אין אפשרות לראות את הלהקה עומדים במנוחה בעת ההופעה: אנרגיה (בתוספת תמריצים להם לרוץ, לקפוץ, לטפס על הבמה המיוחד לשם כך והעיקר, נהדרת, כיף של ממש במשך כשעתיים.

סקורפיונס יודעים איך לאזן את שלהם. בדיוק כאשר אתה מהכאסח שבמוסיקה, ועוד לפני נמרטים, הם פותחים בשיר שקט המוסיקה ומשחרר את העצבים רגוע ומוכן למתקפה הבאה.

בארץ יצאו האלבומים „בלאוות „משיכה חייתית" ו„אהבת נפשה" האחרונים והם האלבומים הראשונים הגיטאריסט מתיאס ג'אבס שהצטרף וצעירה ללהקה. אלו הם תקליטים ביותר וכדאי לכל אחד שיהיה לו

מה יצא?

מסנדרה ועד טאונסנד

להקת יו"2 – חדש ישן

מאת עופר ניר

סנסאצית־הדיסקו החדשה של אירופה נקראת סנדרה, בת 23, קול ומראה חיצוני שקשה להתעלם מהם. תקליט ראשון שלה בהדפסה מקומית, לאחר שלהיטה „מריה מגדלנה" כבר ראה־אור בתקליטי־אוסף, לפני חודשים אחדים. חוץ מלהיט זה קטע דיסקו מוכר נוסף, „בחום הלילה" רב־מכר על־בטוח. (סי.בי.אס.).

באותה חברה, שני תקליטי רוק־כבד של להקה שמוצאה, כמו סנדרה, מגרמניה והיא מצליחה, בעצם, בכל העולם. „סקורפיונס", זו הלהקה, חזקה מאוד בארצות־הברית. שני תקליטים ישנים שלה, „תמריץ האהבה" (או „נהיגת אהבה", או איך שתרצו לתרגם את Love drive) ו„מאגנטיזם חייתי", שניהם מצטיינים בעטיפות פרובוקטיביות להפליא. אשר למוסיקה, דומני שגם „סקורפיונס" לא יצליחו לשנות את דעתם של שונאי הרוק־הכבד על הסגנון הזה...

● בחברת „פונוקול" יצא לאחרונה פסקול הסרט „שורת הלהקה". הסרט, אותו ביים ריצ'רד אטנבורו בעקבות מחזמר מצליח בשם

זה שכתב מרוין המליש, יגיע מתי שהוא לארץ. הפסקול כבר כאן והוא כולל גם שני שירים חדשים שנכתבו במיוחד על־ידי המליש.

● החברה הכללית למוסיקה, הגדולה והיא הוציאה כמה וכמה תקליטים מעניינים: שתי להקות אנגליות חדשות „אקרמויות החלומות" ו„משום אחת", זו שונה נוטה לסוף מתוחכם נוסח שנות ה־... האחרת הולכת על מוסיקת נשמה אמריקנית מגע של ג'אז, הכל בטעם פישאריסטי כדאי להאזין, לשני התקליטים, ולהן החברה על היוזמה.

● תקליט ישן, שרק עתה יצא „תחת שמיים אדומים דם" של להקת יו"2 התקליט הוקלט בהופעה וכולל בין השאר „גלוריה" ו„ראש השנה".

● תקליט חדש, שמביא חומר ישן־למדי, של להקת „יס", מבעלי קטעים שהוקלטו לפני כשנתיים. במסע הופעות המצליח של הלהקה. ומה שופה כאן הוא חזרה על חומר לעוס מתוך תקליטים ורובו מוקדש לקטעי סולו של חברי הלהקה. „בהופעה" קטעי הסולו, כך התקליט.

הפועל: הספד מוקדם מדי

ארבעה לילות אחרי התבוסה הצורבת (140:96), התעלו כדורסלני הפועל ליכולת שיא וגברו על מכבי, בדרבי ת"א סוער, 102:104 * אנשי ושחקני מכבי השתוללו מזעם * המשחק השלישי ביום שני והמנצח בו יעפיל לגמר־סל

ארל ויליאמס
נצחון ראשון על מכבי

הפועל תל־אביב – מכבי תל־אביב 102:104 (56:63)

שיחק קלעו היתר בדיוק רב. מהעבר השני סבל דורון ג'מצ'י מיום חלש. הוא הירבה להחטיא מגבול 3 הנקודות. גם מוטי ארואסטי היה חלש ואף יצא בעוון חמש עבירות בדקה ה־35.

הפועל ת"א הוליכה לאורך כל המשחק. מכבי ת"א, בניסיון נואש, הצליחה להשוות את התוצאה ל־91:91 בדקה ה־33. אולם ארל ויליאמס באחד ממשחקיו הטובים הצליח להעלות את חבריו ליתרון מבטיח — 95:100 3 דקות לסיום. כאן החלה דרמה אמיתית. מכבי ת"א הצליחה לקלוע סל אך הפועל ת"א בשני סלים של מרסר ולארגי העלתה את התוצאה ל־100:104 — 51 שניות לסיום. מכבי איבדה כדור לעמוס פרישמן אלא שגם פרישמן איבד את הכדור. ויליאמס ביצע עבירה על ברקוביץ שקלע פעמיים — 104:102.

29 שניות לסיום איבד לארגי כדור. אך ההתרגשות פקדה גם את שחקני מכבי שירדו על קו האמצע והכדור עבר שוב להפועל. זה לא היה הסוף. 11 שניות לפני הסיום שוב איבדה הפועל כדור ומיקי ברקוביץ התרומם לזריקה, אך לאוואן מרסר ביצע עליו חסימה מלהיבה. הפועל יצאה להתקפה נוספת ואז נשמעה שריקת הסיום שמצאה את האדומים תלויים אחד על השני כלא מאמינים.

בעוד אנשי הפועל ת"א חוגגים, ביצעו אנשי מכבי ת"א פעולה מכוערת. מאמן הקבוצה, צבי שרף שזעם על שיפוטם של ברוך זלינגר וטוד וורניק הפך את שולחן המזכירות ופיזר את הניירות כשהוא זועם על החלטות השופטים. גם במהלך המשחק התפרצו אנשי מכבי לעבר השופטים והמזכירות. צמד השופטים העביר את המשחק בצורה מכובדת. אם היו לאנשי מכבי טענות כלפיהם הרי שגם אנשי הפועל יכלו לראות עצמם מקופחים ממספר החלטות של צמד בין לאומיים.

בסך הכל לא קבעו שני השופטים את תוצאת המשחק. אם למכבי יש טענות הרי שיש להפנות לעבר שחקניה שכמעט ולא הוכירו את יכולתם מהמשחק הראשון.

שתי הקבוצות קלטו מספר כדורים חוזרים זהים — 18. בהפועל ויליאמס (8) ומרסר (7) ואילו במכבי מאגי (9) וג'ונסון (7). הפועל איבדה במהלך המשחק 9 כדורים ואילו מכבי 14. מייק לארגי שקלע 26 נקודות דייק 11 זריקות מ־22 נסיונות (50 אחוז) ובעונשין 4 מ־6. לאוואן מרסר שגם הוא קלע 26 נקודות היה מדויק מחברו — רק שתי החטאות מ־14 נסיונות ו־2 מ־2 עונשין. קווין מאגי שקלע 31 נקודות החטיא 6 מ־18 נסיונות מהשדה.

הפועל קלעה שני סלי שלוש נקודות ואילו מכבי 6 (ברקוביץ 4). הפועל פתחה את המשחק ביעילות ובמהירות 3:11 בדקה ה־3 ו־20:27 בדקה ה־9 ב־10 הדקות הראשונות קלע לארגי 15 נקודות ללא החטאה. גם בהמשך החזיקה הפועל ברסן — 27:38 בדקה ה־12. לקראת תום המחצית צימקה מכבי — 55:52.

26, מרסר 26, ויליאמס 21, צימרמן 19 ופרישמן 12.

● קלעו למכבי ת"א: מאגי 31, ברקוביץ 30, ג'ונסון 21, ג'מצ'י 8, לאסוף 6, ארואסטי 4 וליפין 2.

במחצית השניה נשמר יתרון הפועל. 70:77 (26) ו־79:85 (29). מכאן ועד לסיום התנהל משחק צמוד.

● קלעו להפועל ת"א: לארגי

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

"יצאנו מוקבר והוכחנו לכל אלו שהספידו אותנו כי אנו יודעים לשחק כדורסל" — כך הגיב מאמנת הנרגש של הפועל ת"א, יעקב אדלר בסיום בצחונה המדהים של קבוצתו על מכבי ת"א במשחק הגומלין במסגרת הגמר־סל. 102:104.

שתי הקבוצות יתמודדו שוב במשחק שלישי ומכריע ביום שני על הזכות לשחק בגמר.

מי שהיה זקוק להוכחה נוספת כי לדרבי יש חוקים משלו, היה צריך להמצא אמש בהיכל הספורט ביד־אליהו. לפני חמישה ימים הכיסה האלופה מכבי ת"א את יריבתה המושפלת ב־44 נקודות יתרון (96:140) ואמש, איזה הבדל? חבל רק ש־3500 צופים בלבד חזו כאחור המשחקים המרתקים שנערכו העונה בהיכל הספורט ובו בחלה האלופה הגאה הפסד ליגה ראשון העונה.

המחמאות להפועל ת"א, חמישיה אחת שכללה את עמוס פרישמן, ג'ק צימרמן, מייק לארגי, ארל ויליאמס ולאוואן מרסר (אמסלם שיחק דקות ספורות). שיחקה בצורה מלהיבה ויעילה. שחקניה גילו דיוק מדהים בקליעות ורוח לחימה למופת.

מול משחקה המשובח של הפועל ת"א, נקלעה מכבי ת"א לשאננות מדהימה. בנוסף לכך לא נלחמו גבוהי הקבוצה קווין מאגי ולי ג'ונסון על הכדורים החוזרים כפי שעשו במשחק הראשון.

שחקני הפועל סגרו בצורה הרמטית של סל קבוצתם ומכבי נאלצה לזרוק כדורים מרחוק שלא מצאו את הטבעת. מנגד למכבי כמעט ולא היתה הגנה.

שחקני הפועל עשו "סלים קלים". למעט אמסלם שכמעט ולא

בשולי המשחק לא רוצים ועידת חרות במגרש הכדורסל...

התביישתי אמש בהיכל־הספורט ביד־אליהו. מה שקרה בשולי הדרבי התל־אביבי הזכיר לי, אחרי שראיתי את השידור בטלוויזיה, את ועידת חרות. שם הכו שולחן, גם בדרבי דפקו על השולחן, אבל אי־אפשר היה להעיפו משום שהוא צמוד למגרש...

לא! בספורט צריך להיות אחרת. חס וחלילה. לא אלי־מות.

אני מבין לליבם המר של ראשי מכבי ת"א. לנצח ב־משחק הראשון ב־44 ואחר־כך להפסיד בסל – זה לא נעים. בודאי שלא במשחק יוקרתי כמו הדרבי, אבל רבותי, קצת התאפקות. למה לצאת מהכ־לים?

יכולות להיות טענות לשו־פטים. אבל כל זה עדיין לא מצדיק השתוללות. אם זו תהיה הנורמה בכדורסל שלנו יהיו סופו כמו הכדורגל, שצו־פים רבים מדירים את רגליהם מהמגרשים בגלל אלימות כמו שהיתה אמש.

אינני רוצה לומר שהשופטים קיפחו את מכבי ת"א. גם ליריביהם מהפועל ת"א יכולות להיות טענות. למשל, כיצד אפשר לפסול סל מרחוב כמו שקלע לאוואן מרסר?

אנא. שמרו על העצבים. הפסד זה לא סוף העולם. בעיקר כשעדיין אפשר לתקן את התקר במשחק שלישי.

תיתה גם תקרית חמורה בין שדר טלוויזיה לבין כתב אחד העיתונים. בסוף המשחק ליד חדר־התלבשות. הטלוויזיה יכולה לחשוב עצמה "אלוהים". אבל בידיים צריך להחזיק מקרופון, ולא לדחוף בנסות עיתונאי ולהעיף את תיקו!

ישראל פז

מלמיליאן יחזק מחר את מכבי חיפה מול היונייטד

מאת יוסף גלזר

אורי מלמיליאן, כוכב בית"ר ירושלים, יחזק מחר את האלופה מכבי חיפה במשחקה הבינלאומי המסקרן בקריית־אליעזר נגד מחזי־קת הגביע האנגלי מנצ'סטר יונייטד.

על צירופו של מלמיליאן לסגל החיפני למשחק אחד הוחלט בעקבות פציעתו של הקשר ברוך ממן.

אתמול אישר מנהל הקבוצה האנגלית, רון אטקינסון כי הקבוצה תגיע היום לישראל בהרכבה החזק ביותר. אם כי בריאן רובסון הפצוע יגיע אך לא ישחק. את מקומו ימלא לראשונה שחקן הרכש מנוטינגהם סטיב דוונפורט שנרכש רק אתמול תמורת 600 אלף לישט"ק.

כדורגלני מכבי חיפה השלימו אתמול שני ימי נופש בקיבוץ האון וטיפולים במרחצאות טבריה.

בעיר הכרמל ובאיזור הצפון כולו שוררת תכונה רבה לקראת המשחק וכבר אתמול עם פרסום הידיעה על הקרמת המשחק ניראו תורים ליד קופת מכבי בהדר. רבים גם לוטשים עין לעבר מכונית הוולבו שתוגרל על־ידי החברה המאמצת את מכבי חיפה. בין רוכשי הכרטיסים למשחק.

ראש העיר אריה גוראל יהיה בנוכחותו את המשחק שיחל לפני זרקורים בשעה 5 אחה"צ. ואולם הוזמן למשחק, במכתב זה.ג. ראש הממשלה, שמעון פרס.

מעוללות קבוצת הכדורגל של הפועל פתח־תקוה

יש המחאות אבל אין להן כיסוי

מאת משה רוזנברג

חלק מכדורגלני הפועל פתח־תקוה שקיבל אתמול את ההמחאות עבור משכורות חודש ינואר חיה מאוכזב. אחד השחקנים ציין: "באתי לבנק־הפועלים בחובבי־ציון בפתח־תקוה כדי למשוך את הכסף אבל לאכזבתי לא קיבלתי אגורה. הודיעו לי שיש עיקול על החשבון ולא אוכל לקבל את הכסף".

נראה כי שחקני הקבוצה יולכו היום, לפני האימון, כאילו זה לנקוט.

בינתיים נמסר לשחקני הקבוצה כי לגבי העונה הבאה יקוצו המשכורות והמענקים כאו זה לשחקנים המאוכזבים נמס כי שירצה שיחרור לא יוכל לקה.

ובנושא אחר: שמו של הד קשטן העולת כמועמד לאמן הקבוצה לעונה הבאה. ואת לה שגיורא שפיגל קיבל הצעה מ עצת הפועלים להמשיך גם הבאה כמנהל מקצועי. למכתבו כי אין כוונה להאריך את חוזה שפיגל בשל משכורתו הגבוה.

שביתה לחצי שעה

מאת משה רוזנברג

כדורגלני מכבי פתח־תקווה ה־שביתו אתמול את האימון ה־למחצית השעה. לאחר מחצית ה־שעה הופיע למגרש יו"ר המועדון נחמן מגדל שהביא המחאות לשח־קנים עבור משכורות דצמבר וינואר.

שחקני הקבוצה שקיוו לקבל סכומים גבוהים יותר נרגעו לאחר שנמסר להם כי לקראת סוף החודש יקבלו סכומים נוספים.

מה עושה האגודה כדי לזכות בהכנסה נוספת? הוחלט לארגן נשף פורים לאוהדים ולמקורבים. מחיר הכרטיס הזוגי יהיה 100 דולר. עד כה אין היענות גדולה לכרטיסים עקב המחיר הגבוה.

במישור המקצועי שב אתמול להתאמן אייל בגלייבטר לאחר ש־החלים מפציעתו. מנגד נעדרו דורון רבינוביץ ואלישע לוי הפצועים ש־ייעדרו ככל הנראה ממשחק הגביע בשבת עם הפועל חולון.

"שוק אפור" בכרטיסים לגביע העולמי במכסיקו

סידרת כרטיסים למונדיאל, כולל משחק הפתיחה ומשחק הגמר, תמורת 450.000 פזוט (1000 דולר). מחיר ניתן למיקוח" — זהו הנוסח של אחת מהמודעות הקטנות הרבות שאפשר לקרוא, יום יום, בעיתוני מכסיקו.

בשוק החופשי כבר אי־אפשר למצוא כרטיסים — זה יותר משנה — לאיצטדיון אצטק שבמכסיקו סיטי, אולם קל למצוא כרטיסים כאלה כאשר מעיינים במודעות הקטנות של עיתוני הבירה. כמובן, אוהד הכדורגל המתעניין במשחקי הגביע העולמי, ייאלץ לשלם ביוקר.

קל לנחש גם כי מחירים אלה ימשיכו לעלות בתחמה עד ה חודש מאי. כי זו רק ההתחלה. להאמין ל"סוחרים" אלה. ... "ראשית כל, שער הדולר ... ושנית אנו מתקרבים למונדיאל וככל שאנו מתקרבים יעלה הביקוש".

יש לציין כי אין מדובר בשוק שחור", שכן סוג זה של מסחר אסור על פי החוק במכסיקו. נוהג נפוץ, גם בכניסה לתחרויות לבתי־תיאטרון ולזירות של מלחמות שוורים — כאשר יש ביקוש.

סידרת של משחקים באיצטדיון אצטק, כולל 9 תחרויות — ואת הפתיחה, רבע גמר, חצי גמר והגמר — עלו 180 דולר כאשר קיבלו המכירה, כיום עולה סידרה זו 1000 דולר, רהיינו עליה הכל של 500 אחוז.

תשעה מבין עשרה מאלה ש צייעים למכירה את הכרטיסים מסתירים כלל כי קנו אותם להפיק רווחים. הם גם מחזיקים רצוי למכור ולקנות, שכן המחירים ימשיכו לעלות.

יש כרטיסים מכל הסוגים המעמדות, מלבד המחירות של הכרטיסים. אפשר גם למצוא כרטיסים לתאים, משם אפשר לעקוב אחר משחקי הגביע בנוחיות רבה יותר.

כך, למשל מציעים תא של מקומות ישיבה, במקום טוב במחיר של 21 מיליון פזוס. ובו שבעה מקומות, עם חניה לכל מכוניות מוצע תמורת ... לכל מקום.

על פי מחירים אלה להבין כי בעלי הכרטיסים מעדיפים לעקוב אחר הגביע העולמי אצלם בבית, מול הטלוויזיה.

ליברפול תנסה להעפיל היום לחצי הגמר

סאות'המפטון, הקבוצה שעלתה לחצי־גמר הגביע בכדורגל, ממתינה ליריבתה בין המנצחת ליברפול ל... המשחק יתקיים היום ... שפילד־וונסדיי ... שנשחקו היום תתמודד ... בין אברטון ולוטון ... משחקי חצי הגמר ... באפריל על מגרשים ניטרליים.

יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים קורא...

לפרק קבוצות שאינן מסוגלות לקיים עצמן

"כל קבוצת כדורגל וכדורסל של הפועל בליגות העליונות, שאינה מסוגלת לקיים עצמה מהכנסותיה, מוטב שתתפרק. הקבוצות הנסחבות עם בעיות תקציביות רק מחוות עול קשה על מועצות הפועלים ואינן מוסיפות כבוד" כך אמרו גדעון בן ישראל, יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים, בכנס פעילים אתמול בתל־אביב.

גדעון בן ישראל, שבנוסף לתפקידו, הוא גם חבר ועדת הספורט העליונה של ההסתדרות, אמר כי הוא רואה בחומרה את הסתבכותן של מועצות הפועלים בהוצאות ענק על קיום ענפי ספורט והטעים שאין לכך אפילו משמעות פוליטית. במקום עשרות קבוצות כדורגל של הפועל בגוש דן, למשל, ניתן להקים קבוצה ייצוגית אחת של הפועל לכל האזור שעם ניהול נכון, לא רק שתזכה לכבוד גדול אלא אף תשא רווחים.

"ליד קבוצה כזו ניתן להקים עשרות קבוצות נוער, כפי שעשיתי בהיותי מזכיר מועצת פועלי באר־שבע" אמר בן ישראל, שהוסיף כי אותם דברים אמורים גם לגבי ענפי ספורט ייצוגיים אחרים. עם זאת הדגיש כי קבוצות הנושאות רווחים כיום, או שתקציבן מאוזן, קיומן מבורך".

יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים הסביר שלמועצות הפועלים בעיות קשות בנושאי תעסוקות, תנאי שכר ועבודה, שכר מינימום, סיוע למפעלים במצוקה, והן מטופלות גם בנושאי קליטת חברים, פעולות בקרב חברים, גימלאים ועוד.

לדוגמא ציין את מזכיר מועצת פועלי נתניה מאיר בושקילה, שפרק את קבוצת הכדורגל של הפועל נתניה, דבר שלא הפריע לו. כלל בבחירות למועצת הפועלים, בהן זכה לרוב גדול, הרבה יותר מזה לו זכו מזכירי מועצות פועלים שהסתבכו עם קבוצות הכדורגל שלהם.

עם זאת, אמר גדעון בן־ישראל, שהוא מייחס חשיבות רבה לכל פעולות העממי, ליגות לנוער, ליגות למקומות עבודה, ארועי ספורט בשכונות, מרוצים המוניים, כגון מרוץ התבור ועוד. פעולות אלה הן בנפשה של ההסתדרות ולהן לא רק מותר, אלא אף נחוץ לתקצב תקציבים, לדעתו.

אמריקני ניצח במרוץ לוס־אנג'לס

הרץ האמריקני ריק סאייר ניצח במירוץ המרתון בלוס־אנג'לס, בזמן של שעתיים ו־12:59 דקות, בהקדימו את גראהאם שהאנגה מטאנזניה 2.13.27 והניו־זילנדי רוד דיקסון 2.14:48 שעות. מנצח 1988.

בין הנשים ניצחה נאנסי דיץ מארה"ב, בזמן של 2,36:27 שעות.

במוקד משחקי המחזור ה־20 בליגת לנשים בכדורסל:

אליצור ת"א/קרית־אונו — מכבי תל־אביב 70:75

מאת יוסף חכם

במפגש הגדולות בליגה הלאו־מית לנשים בכדורסל, במסגרת משחקי המחזור ה־20, גברה אמש האלופה, קבוצת אליצור תל־אביב/קרית־אונו על מכבי תל־אביב 70:75 לאחר 31:38 במחצית.

נצחונן של בנות אליצור תל־אביב מקרבן לזכיה עשירית בתואר האליפות. במשחק שנערך באולם ציאנגין בקרית אונו היתה התוצאה מאוזנת שלוש דקות לפני הסיום — 64:64 אך ענת דרייגור וחברותיה דאגו לנצחון הגדול בסיום.

לאליצור תל־אביב הירבו לקלוע ענת דרייגור 29, אורית ליטני 16, אורלי גרוסמן 10, פנינה בריאול־בסקי 9. למכבי תל־אביב: אורלי קסטן 17, רונית שרף 14 (4 סלים של 3) רחל ג'יוסטר 13, רונית ינצקי 10. שפטו גלילי ורדמוסקי.

קבוצת הפועל תל־אביב קצרה נצחון בית חשוב באולמה על אליצור קרית־אונו 68:85 לאחר 36:42 במחצית. להפועל תל אביב הירבו לקלוע: אריאלה וולף 21, נורית בן־מיור 15 ובסמת מקובר 15. לאליצור קרית אונו: בתיה מישען 18 וטלי קלין 15. שפטו זאב נוימן והלל הילמן באולם אוסישקין בת"א.

באולם בגבת ניצחה מכבי דרום/רמת־חן את קבוצת הפועל עידרוד/קישון 61:70 (26:38). למנצחות ממכבי דרום הירבתה לקלוע: ורדית אגאי 20. להפועל עידרור/קישון: דבורה פרישברג 23. שפטו יוסף עלימי וערב אבו־יוסף.

באולם בכפר תבור גברה במאבק מרתק קבוצת הפועל גליל תחתון על בני יהודה תל אביב 68:70 לאחר 25:41 במחצית. להפועל גליל תחתון הירבו לקלוע רונית גורפינקל 21 ולימור שורש 15. לבני יהודה תל אביב: לימור מורחי 20 ואיריס מימרן 17. שפטו ספיר וריניסמן.

באולם רוממה בחיפה השיגה קבוצת אליצור ראשון לציון נצחון חוץ חשוב על הפועל חיפה — 66:69 לאחר 33:34 להפועל חיפה במחצית. לאליצור ראשל"צ הירבו לקלוע: דניאלה גורון 25 ודליה סינואני 17. להפועל חיפה: סיגלית קירבנסיר 18 ושרה יערי 13. שפטו פרי וגבעון.

קבוצת הפועל גבעת־חיים ניצחה באולמה את קבוצת הפועל ירושלים 57:79 לאחר 38:41 במחצית.

הטבלה
(אחרי 20 משחקים)

1.	אליצור ת"א	1160־1750	38
2.	מכבי ת"א	1259־1527	37
3.	מכבי דרום	1291־1328	33
4.	הפועל חיפה	1230־1485	33
5.	בני יהודה ת"א	1196־1256	32
6.	הפועל ירושלים	1165־1317	31
7.	הפ. גבעת חיים	1324־1383	30
8.	הפ. גליל תחתון	1336־1214	28
9.	אליצור ראשל"צ	1407־1253	28
10.	הפועל ת"א	1370־1381	27
11.	אליצור ק.אונו	1582־1265	28
12.	הפועל קישון	1622־1040	20

להפועל גבעת־חיים הירבו לקלוע: זיוה רון 39 ואלומה גורן 23. להפועל ירושלים: טלי בירקן 24. שפטו גולן ומיטרני.

מחרתיים ייערכו משחקי חצי גמר גביע המדינה באולם הספורט בחולון: מכבי דרום/רמת־חן — הפועל תל־אביב, אליצור תל־אביב/קרית־אונו — מכבי תל־אביב.

גליקשטיין נוצח במילאנו

אלוף ישראל בטניס, שלמה גליקשטיין, נוצח בסיבוב הראשון במילאנו, על ידי קריסטאנו סטיין 6:2, 6:4.

יש לציין שבאוקטובר האחרון ניצח עמוס מנסדורף את סטיין בשתי מערכות, במסגרת טורניר הפרס הגדול ברמת־השרון.

● נבחרת הבנים של ביה"ס התיכון תל"ם בגבעתיים זכתה במקום הראשון במירוץ הקפת אוניברסיטת תל־אביב לנוער.

חיום — מירוץ מגנס

מירוץ האוניברסיטאות ה־38 ע"ש ד"ר מגנס ייערך היום בקמפוס בגבעת־רם בירושלים.

סך־הכל ייערכו שישה מירוצים, מהם חמישה תחרותיים. מירוץ המוקד יהיה ב־2.30 אחה"צ לבוגרים ל־5000 מטר.

אינפלציה במנחשי 13

537 משתתפים ניחשו את תוצאות כל 13 המשחקים במחזור 27, שהתקיים ב־8.3.86 על משחקי הליגה הלאומית והליגה הארצית. וכל אחד מהם יקבל כ־3800 ש"ח.

6800 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־62 ש"ח.

57500 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־6.80 ש"ח.

למעלה מ־261,800 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות, והפרס הרביעי לא יחולק והוא מועבר לכל הפרסים במחזור 28.

ההכנסה במחזור 27 היתה 5,110,152,60 ש"ח ולפרסים הופרשו 2,596,264 ש"ח.

המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור 28 הוא 450.000 ש"ח, ולכלל הפרסים 1,000,000 ש"ח. הפרסים כוללים את סכום ההעברה.

נער משיכון דורה בנתניה סייע להעוגן במאבק ההישרדות

בתשבץ הליגה הלאומית בכדורעף נותרה משבצת אחת ריקה: מי תזכה במקום השני? * התחתית התבהרה * הערב טקס חילופי־אלופות: המעפיל נגד בת־ים

כדורעף עם אורי אפק

לשנותיה שלושה מחזורים לסיום הליגה הלאומית בכדורעף הכל כבר במעט ברור וחתום: האלופה — הפועל בת־ים והפועל עין־שמר/ברקאי והפועל שער־העמקים בדרך לארצית. שאר הקבוצות כמעט שהתבססו במקום העכשווי. למעשה נותר רק המאבק על המקום השני, הנטוש בין קבוצות הפועל כפר־סבא והפועל קריית־אתא, שיפגשו ביניהן בקרב סניפי־אלופים במחזור ה־21.

להוציא מערכה אחת הרי במחזור ה־19 הושגו בדיוק אותן התוצאות שנקבעו במחזור המקביל בסיבוב הראשון. כך סחטה סוגרת הטבלה, הפועל שער־העמקים, מערכה מהפועל עין־המפרץ־כפר־מסריק — 3:1, לעומת 3:0 בסיבוב הראשון.

כל הקבוצות המארחות זכו בנצחונות. הנצחון המשמעותי ביותר היה לוותיקי הפועל העוגן. על הפועל עין שמר/ברקאי 3:1, בקרב נגד הירידה.

בליגה העליה" גברה הפועל כפר־סבא, ללא קושי, על הפועל המעפיל — 3:0, כמו גם הפועל קריית־אתא על הפועל חניתה/מטה אשר והאלופה שברוך, הפועל בת־ים, על הפועל רמת־אביב. במאבק הקשה ביותר שלתה אליצור ת"א את הפועל שריד לביתה רק עם מערכת אחת — 1:3.

עוגן־החצלה של ...העוגן

קבוצת הפועל עין־שמר/ברקאי עשתה ככל שיכלה אך לצערה אין לה עדיין קבוצה מתאימה ללאומית. באולם החדש והנעים בהעוגן, עם קהל רעשני, רובו של האורחים, ועם הכנה די טובה, יכלה עין־שמר/ברקאי לזכות רק במערכה אחת מול העוגן (1:3).

במערכה הראשונה, בה גילו האורחים התלהבות רבה, ובניהול מצויין של מאמן־החירום איתי סלביק, גברו בקלות על המארחים בהעוגן, שהיו מאופקים מאוד וסבלו מקבלות לא טובות והגשות גרועות.

החל מהמערכה השנייה ואילך הידרדרו שחקני עין־שמר/ברקאי ולמדו את אשר לבטח ידעו, שעם נתיחות בגובה חייבים להיות הרבה יותר טובים בטכניקה ותיחכום בהתקפה, לשם כך יש צורך במגיש מעולה ובתיאום רב יותר. כזה היה בעין־שמר/ברקאי רק אחד, ליאור אלון, שהיה השחקן היעיל ביותר. אלון ריפתין הכהיר במעט הזמן בשיווק כי אילו התאמן ושיחק העונה יותר היה מצב הקבוצה טוב יותר.

העוגן ניצחה וקרוב לוודאי כנשארה בליגה אך אינה ראויה לשום מחמאות. שלמה אבנדריצ'י המעיל. גרוע את הקבוצות, בעיקר בכל נסיונות הגשה לשורה השנייה.

בהגנה שיחק שלמה היטב. הוותיקים מיכאל אור, רון ורדי ואלדד שלם תרמו מיכולתם רק ממחצית המשחק ואילך כשהחלו לחסום ולהנחית בפשטות מעל חסימות עין־שמר/ברקאי. אורי שלם צבר נקודות רבות בפתיחות מוצלחות.

סיפור המשחק הוא הנער הנהדר, בן שיכון דורה, אילן חמו. כדורעפן, בוגר אליצור נתניה, שנחת העונה בליגה הלאומית. עשה עבודה אסורה ויעילה ביותר.

עין־שמר/ברקאי אינה צריכה להתיאש. היא עוד תשוב ללאומית ותשכן בה לבטח. אני משוכנע בכך.

שפטו למופת במשחק החשוב גבי לוטן ונתנאל תרום.

זרקור על השבת

● יום גדול וחשוב היה ליונה פלר מהעוגן. לאחר קשיים רבים זכה לחנוך, אמנם עדיין לא רשמית, אולם ביתי. נוסף לכך ניצחה קבוצתו. משמעות הנצחון הכמעט מוחלטת: הישארות בליגה הלאומית.

● במשחק הקובע בהעוגן בו גברו האחים שלם על האחים בן־אברהם נראה בסיום המשחק אבא דן שלם מרוצה יותר מאבא דייויד בן־אברהם.

● שלוש מערכות רצופות, שקולות, של 13.15,־היו במשחק בו גברה אליצור ת"א על הפועל שריד.

● האולם ההיסטורי במר־רשת־דופין נשאר מיותם. גם המעפיל וגם העוגן נטשו אותו לאחר שנים רבות ועברו לאולמות ביתיים אחרים.

● שלושה מהבין־לאומיים שהיו אמורים לשפוט במחזור השבוע שעבר הוחלפו ברגע האחרון. בגלל סיבות בריאותיות. כך סמי ממרן, ראדו רוזנטל וגבי קראוס.

● מומלין להתרכז במחזורים שנותרו במשחקי קבוצות הפועל כפר־סבא והפועל קריית־אתא, המנהלים מאבק על המקום השני.

שישיות המחזור

● עמדה מספר 1 — ניל פישל (הפועל כפר־סבא).
● עמדה מספר 2 — ארז תאצר (הפועל קריית־אתא).
● עמדה מספר 3 — מיכאל אזר (הפועל העוגן).
● עמדה מספר 4 — אורי חבר (הפועל בת־ים).
● עמדה מספר 5 — אמיר אקרמן (הפועל כפר־סבא).
● עמדה מספר 6 — אילן חמו (הפועל העוגן).

הטבלה הלאומית
(אחרי 19 מחזורים)

1.	הפועל בת־ים	6־57	38
2.	הפ. קרית־אתא	16־50	35
3.	הפ. כפר־סבא	12־48	34
4.	אליצור ת"א	22־45	33
5.	הפ. עין־המפרץ	29־40	31
6.	הפועל המעפיל	27־40	30
7.	חניתה/מטה אשר	37־33	28
8.	הפ. רמת־אביב	42־27	26
9.	הפועל שריד	46־24	25
10.	הפועל העוגן	50־16	22
11.	עין־שמר/ברקאי	54־12	21
12.	הפ. שער־העמקים	57־6	19

מה נראה במחזור הערב?

● הפועל עין־שמר/ברקאי — הפועל קריית־אתא (7; 8:10, שופטים: גדי איזיקוביץ ומיכאל סלע): לקריית־אתא חשובה כל מערכה, ולכן תשאף לנצחון חלק.

● הפועל חניתה/מטה אשר — הפועל כפר־סבא (7; 3:0, שופטים: אברהם שיצר ואבי זלצברג). כפר־סבא תמשיך במאבק על המקום ה־2. המארחים ינסו להקשות אך לא יותר מזה.

● הפועל המעפיל — הפועל בת־ים (7.30; 3:0, שופט: עוזי בן־צבי). טקס החלפת אלופות. לבטח יתנהל מאבק שאפתני בין שתי הקבוצות.

● הפועל רמת־אביב — אליצור ת"א (8; 3:0; שופטים: ראבו רוזנטל ואלכס צ'סמדיקה). הדרבי של ת"א יביא כנראה נצחון לאליצור.

● הפועל שריד — הפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק (שער־העמקים, 8.30; 3:0; שופטים: איזידור ברונוסר ואלכס פרקש); ככר למרנו ששריד יכולה תמיד להפתיע.

● הפועל שער־העמקים — הפועל העוגן (7; 3:0; שופטים: אסא ינגר וגבי קראוס). קרב תחתית. שער־העמקים תשאף לנצחון ראשון והעוגן זקוקה לבטחון. בהרכבים מלאים יתרון להעוגן.

המנחית עם הצ'לו

עתוני איטליה משבחים את הכדורעפן הישראלי אליעזר כגן, הנמצא בכושר מעולה

מיוחד ל"על המשמר"

פירנצה. – הכדורעפן הישרא־לי אליעזר כגן ממשיך להצטיין באיטליה. בשלושה משחקים זכה בציון הגבוה ביותר — 8 (סך־הכל 8 בשבעה משחקים), ובאחד קיבל ציון 7. כגן התעלה במשחקים האחרו־נים ופתח את קבוצתו ואלי־זאבאן לנצחונות מצויינים.

כגן עצמו עובד קשה. למשחקי־חוץ הוא יוצא עם קבוצתו בימי שישי: המשחק נערך בשבת וחוזרים ביום ראשון בבוקר. לאחר שעות נסיעה ארוכות. לסיציליה נסעה הקבוצה ברכבת כ־20 שעות. כגן, השוהה במחיצת הכדורעפנים האיטלקים, מלטש את השפה. ואת כנוסף ללימודיו באוניברסיטה.

בשבוע שעבר זכתה קבוצתו של כגן בנצחון שמיני רצוף – דבר שלא עשתה אף קבוצה בליגה.

ואלי־זאבאן פתחה את הסיבוב השני בנצחון 0:3 על סאוכדיה. לאחר־מכן קצרה קבוצתו של כגן נצחון במשחק־חוץ אל אבלינו 0:3. בקבוצה זו מופיעים שני בולגרים, ששיחקו בעבר בנבחרת בולגריה: המרים רימיטרוב והמנחית סימנוב. בסיבוב הראשון נוצחה ואלי־זאבאן ע"י קבוצה זו – 3:2.

הנצחון השמיני ברציפות היה הגדול מכולם. בקרב על המקום השלישי נפגשה קבוצת פירנצה בחוץ עם סלרנו. כגן וחבריו ניצחו במאבק מרתק 2:3, באולם גרוע ביותר, עם רצפה רטובה. פתיחת המשחק נדחתה בשעתיים. 1500 צופים דרומיים וקנאים זרקו לא פעם חפצים למגרש. בקבוצת סלרנו שיחקו שני ארגנטינים, המרים קריקו, לשעבר בנבחרת ארגנטינה, והמנחית וואגנפילד. המשחק בנב־חרת כיום. גם המאמן הוא ארגנטיני.

לאילון יש עתיד בכדורעף

מאת אריה גיטליס

קבוצת הילדים של הפועל אילון בכדורעף ניצחה בחצי גמר גביע המדינה את הפועל באר שבע בתוצאה 0:8 (1:15, 2:15, 5:15).

בשורות המנצחים בלטו אביב כאלי, ניר רכורי. וירון שיבא.

כמו בבוגרים: בת־ים וקרית־אתא בגמר הנוער

קבוצות הנוער של הפועל בת־ים והפועל קרית־אתא בכדורעף חיקו את הקבוצות הלאומיות שלהן וסללו דרך לגמר גביע־המדינה לנוער.

בת־ים ניצחה בחצי־הגמר את הפועל אשרת 1:3, וקרית־אתא גברה על הפועל כפר־סבא 1:3. הגמר יהיה בתחילת אפריל.

● ליגות אזוריות

הפתעות בליגת בית־שאן/גלבוע

שתי הפתעות נרשמו במחזור הי־19 בליגה אזורית בקעת בית־שאן/גלבוע בכדורסל. קבוצת טוד איתן גברה על מסילות 34:41, ותל־יוסף ניצחת את המריה 47:53.

יותר התוצאות: יזרעאל — עין־הנציב 37:45; בית־אלפא — גבע 56:89; כפר־יחזקאל — רמת־צבי 45:47.

הטבלה: 1. יזרעאל 18־32 2. מסילות 19־32 3. רשפים 18־31 4. המריה 18־31 5. נוה־איתן 19־31 6. בית־אלפא 19־30 7. גבע 18־29 8. תל־יוסף 18־25 9. עין־הנציב 18־22 10. רמת־צבי 19־22 11. כפר־יחזקאל 18־21

● 70 אלף צופים ראו בקהיר את נצחון נבחרת הכדורגל של מצרים על חוף השנהב 0:2, במסגרת גביע אפריקה לאומות.

בת 13 — מחליפה למרי לו רטון

מאת שבח סלברט

מאמן המתעמלות הרומני בלה קארולי, שערק לארה"ב, גילה כוכבת אמריקנית חדשה שתתפוס את מקומה של אלילת המשחקים האולימפיים בלוס־אנג'לס, מרי לו רטון.

זו הבלונדינית הקטנה, קריסטי פילימס, בת ה־13, שגובהה 1.45 מטר ומשקלה רק 35 ק"ג.

"הפספוסית" כבר הוכיחה את עצמה בתחרות בין־לאומית כשניצ־חה בפרפאקס, ארה"ב, את הבולגריה המנוסה, סטויאנובה ואת הסובייטית בארקשאנובה.

קארולי, מגלה הכשרונות, אמר כי קריסטי היא מתעמלת מחוננת, שתלך בעקבות חניכותיו הגדולות שזכו במדליות־זהב אולימפיות, וב־ראשן נאדיה קומנץ' (חמש מדליות זהב) ולו מרי רטון (3).

★ ★ ★

חם חולכים יחד

האחים־התאומים לבית וויוביץ, שבחודש אוגוסט ימלאו להם 28 שנה, עומדים להצטרף לשורות אלופת הכדורגל של צרפת, בורדו — על־כך מסר העתון היוגוסלבי "פוליטיקה".

שני האחים מככבים בנבחרת יוגוסלביה. זלטקו משחק כחלוץ ואחיו זוראן כמגן. שניהם היו בפעולה ביום רביעי, בשבוע שעבר, במשחקי רבע־גמר גביע אופ"א, במדי היירוק ספליט, נגד וארחם מבלגיה (0:1).

העתון היוגוסלבי מציין שאת השניים רצו לרכוש גם הקבוצות האיטלקיות טורינו ואינטר מילאנו תמורת חמישה מיליון מארק.

★ ★ ★

תומאס יצטרף לקלאוס

במערב־גרמניה מצטרף תומאס אלופס, בן ה־28, לאחיו המבוגר ממנו בשלוש שנים, קלאוס, הבובש מספר 1 של קלן.

השניים מתפקדים כחלוצים ושניהם שיחקו בעבר במדי פורטונה דיסלדורף. קלאוס הצטרף ב־1981 לקלן, ואחיו שיחק בקייזרסלאוטרן, משם יגיע לקבוצה בה משחק דור פיונטי.

העיסקה — 1.8 מיליון מארק לחוזה בן שלוש שנים, עד ל־30 ביוני 1989.

★ ★ ★

שוסטר שינה את דעתו

"אם יבקשו ממני ליצג את גרמניה במשחקי גביע העולם במקסיקו, אעשה זאת ברצון" — אמר הקשר המחונן, ברנד שוסטר לכתב היומון "בילד". קודם־לכן טען כי לעולם לא ילבש את המדים הלאומיים.

במשאל שערך היומון המערב־גרמני הנפוץ בין 23 שחקני הסגל הגרמני נגד בראזיל (מחר), התנגדו להכללתו רק שניים מהכוכבים החדשים, ברטהולד ומאתאוס. תשעה הצביעו בעד שיתופו של הכוכב, המשחק בברצלונה בריגל (ורנגה), רומיניגה (אינטר), בוכוואלד, פרסטר, פרונצ'ק, מיל, רולף, שומכר ופלר, 12 האחרים נמנעו.

★ ★ ★

חבר הפרלמנט עדיין חולם

תאופיליו סטבנסון, בן ה־33, חבר הפרלמנט בקובה, בעל שלוש מדליות־זהב אולימפיות ושלוש מדליות־זהב באליפות העולם במשקל כבד, מוסיף לחלום.

סטבנסון, שפרש לתקופת־מה, חזר אשתקד לזירה ובתחרות שהיתה בסופיה, הכניע את האלוף הבולגרי סטויקאנוב ואת סגנו, קאמאנוב.

התסריט של דוד שוייצר לשליש המכריע:

אם הפועל ת"א תזכה ב־60 אחוז מהנקודות שנותרו – תהיה אלופה

גורל הכתר תלוי, ראשית כל, בהפועל ת"א * מכבי חיפה טובה אך לא די יציבה * קרב־מפתח בין הפועל ת"א ובית"ר ירושלים * אין עדיין להתנבא לגבי התחתית

מאת יצחק ויסהוף

הליגה הלאומית בכדורגל הגיעה לשליש האחרון. 20 מחזורים חלפו, והפיניש של עשרת המחזורים האחרונים בפתח. קבוצת הפועל ת"א ניצבת בראש הטבלה, עם 41 נקודות, ואחריה — מכבי חיפה עם 38 נקודות. במרחק 7 נקודות מהמוליכה נמצאת בית"ר ירושלים. דוד שוויצר, מאמן הפועל ת"א, רואה בשתי הקבוצות הדולקות אחרי קבוצתו את היריבים הפוטנציאליים לזכייה בכתר.

שוויצר מנסה לנתח את שני השלישים הראשונים של הליגה ומשתדל להציג תסריט לגבי סיומה.

— איזה ציון היית מעניק לקבוצתך?

* שוויצר: ציון טוב. אפילו טוב מאד. הפועל ת"א לא מסוגלת להגיע ליותר ממה שיש לה כיום.

קשקוש גדול

— טוענים שחלק גדול מהצלחת הקבוצה נובע מהמזל של דוד שוויצר?

* שוויצר: מי שטוען כך אינו מבין בכדורגל. זה קשקוש אחר גדול. אם לדוד שוויצר היה מזל הוא היה לוקח שתי אליפויות עם בית"ר ירושלים. נכון שצריך מזל, אבל צריך לדעת לקחת אותו. 20 משחקים: הפסד אחד; הבקענו הכי הרבה שערים; הדבר מוכיח של הפועל ת"א יש קבוצה עם אופי ומוטיבציה, וזה המרכיב החשוב. למרות כל הקשיים של הקבוצה מכפנים ומבחוץ אנו מתגברים.

— כיצד צריכה הפועל ת"א להיערך לקרב האחרון?

* שוויצר: השליש השני שלהליגה זימן למכבי חיפה חמישה משחקי־בית ומשחק חוץ אחר. הפועל ת"א שיחקה ארבעה משחקים בחוץ, ואחר בבית. אם שמרנו על פער של 3 נקודות בינינו הרי שהוכחנו כי אנו הטובים והיציבים ביותר. כיום מתחילה הספירה לאחור. אם הפועל ת"א תצבור 60 אחוז מהנקודות תהיה אלופה.

— כיצד היית מגדיר את מכבי חיפה של העונה הנוכחית?

* שוויצר: זה לא סוד שמכבי חיפה צברה בשנתיים האחרונות נסיון. בנוסף לשחקנים הטובים שיש לה. לדבר זה חלק חשוב במאבק על הכתר. הם טובים, אך לא יציבים כמו הפועל ת"א. צריך להמתין ולראות כיצד יתפתחו הדברים.

— דומה כי הנצחון בשבת 1:4 על הפועל כפר־סבא החזיר את הקבוצה התיפנית לדרך־המלך?

* שוויצר: זה לא מודד ליכולתה של מכבי חיפה. גם להפועל ת"א היו משחקים שהיא ניצחה בקלות, ולאחר־מכן התקשתה. הפועל ת"א ידעה לעבור משחקים קשים. כיום התור של מכבי חיפה לעבור משחקים אלו. הזכייה בכתר האליפות תלויה אך ורק בהפועל ת"א. אם תדע לשמור על יציבות קשה לי להאמין שמכבי חיפה תשיג אותנו.

— בנוסף למכבי חיפה מי עוד מסוגלת לאיים עליכם?

* שוויצר: היחידה שנשארה לאחר שניפנפנו את בני־יהודה ומכבי ת"א היא בית"ר ירושלים נגדה נתמודד בעוד כ־4 מחזורים. אם נצליח לנצח אותה או ייתכן שהמשחק האחרון של העונה, נגד מכבי חיפה, יקבע את האלופה.

לא מפרגנים

— היום אתה מוכן לציין קבוצות שאיכזבו אותך?

* שוויצר: בתחילת העונה ניבאו כל המומחים שמכבי נתניה תזכה באליפות. כיום אף אחד לא קם ואומר: טעיתי. אז אף אחד לא הזכיר את הפועל ת"א, אפילו לא בין חמש הראשונות. לכן אני לא רוצה לדבר על מאכזבות. כואב לי שכלי־התקשורת לא פירגנו, ולא מפרגנים, להפועל ת"א.

— מה קורה במכבי ת"א?

* שוויצר: הקהל של מכבי ת"א הוא סלקטיבי, ובצדק. הוא אוהב הישגים, וברגע שקבוצתו מאכזבת הוא לא מופיע למשחקיה. אינני רוצה לנתח את מצב הקבוצה, אך היציעים הקירחים של האיצטדיון ברמת־גן הם ההוכחה הטובה ביותר ליכולת הקבוצה.

— מה יהיה בתחתית?

* שוויצר: הקבוצות שכיום נמצאות מתחת לקו־האדום תיצבות לשחק בינן לבין עצמן. גם הקבוצות שנמצאות מעללקו־האדום יתמודדו נגד קבוצות־המרתף. לכן אין עדיין אפשרות להצביע על היורדות. מה שכן ניתן לקבוע שחמש הקבוצות הנמצאות מהמקום החמישי ומעלה, לא ירדו.

— איזה ציון היית מעניק לליגה?

* שוויצר: יש ויכוח האם הליגה טובה או רעה. מי שנכח בשבת בשכונת־התקווה ראה משחק טוב ונהנה מכל רגע. היה כדורגל. אני חושב שהכדורגל בארץ בסדר. יש אמנם עליות וירידות כמו בכל ליגה בעולם. הכדורגל הישראלי אינו יוצא מהכלל. אם הפועל ת"א, או מכבי חיפה רעות, מדוע מגיעים צופים רבים כל־כך למשחקים. אנו יכולים להתגאות בליגה שלנו.

הפועל ראשל"צ נגד הפועל פ"ת בשמינית הגמר

● כדוריד

מאת יוסף חכם

משחקי שמינית גמר גביע המ־דינה בכדוריד הוגרלו אתמול במשרדי איגוד הכדוריד בתל־אביב. המשחקים ייערכו ב־25 במארס בהשתתפות קבוצות הלי־גה הלאומית.

המשחק המסקרן בשמינית הג־ביע יהיה בין הפועל ראשון לציון להפועל פתח תקוה. מחזיקת הגביע, קבוצת הפועל רחובות, תתארח אצל מכבי תל־אביב מהליגה הארצית.

יתר המשחקים: אליצור הרצליה — הפועל נוף־ים; מכבי פתח־תקוה — מכבי רחובות; א.ס. נס־ציונה — מכבי נתניה; אס"א תל־אביב — מכבי ראשון־לציון; הפועל רמת־גן — מכבי האריות רמת גן; הפועל אשדוד — מכבי קרית־מוצקין.

משחק הגמר יהיה ב־1 במאי.

לוי: הוותיקים זורקים עלי בוץ

(המשך מעמוד ראשון)

לדעת בעת מסירת הידיעה. קרוב לחצות נסגרו הקלפיות והחל מניין הקולות של ההצבעה החשאית ליו"ר נשיאות הוועידה שעליה התמודד השר משה קצב כמועמד מחנה שמיר וח"כ אליהו בן־אלישר כמועמד מחנה לוי־שרון.

השר שמיר אמר אמש כי אם בא אדם ואומר היום שהוא רוצה להיות מספר אחד ומציג דרישות, שאם נקבל אותם, הוא מייד יציג דרישות נוספות וירוץ למיקרופונים ויגיד ניצחתי.

יום ארוך ומתיש

לאחר יום ארוך ומתיש שבו למעשה לא התנהלו שום דיונים בוועידה, והאירוע המרכזי שבו היתה התקרית האלימה שהתרחשה לפנות ערב, המתינו לאחר חצות ראשי כל המחנות לתוצאות הבחירות אשר נחשבות כחשובות ביותר לגבי המשך הוועידה ובעיקר לגבי קביעת יחסי הכוחות בתוך תנועת החירות, ומי יהיה האיש אשר ישלוט בה למעשה.

סמוך לשעה 10 בלילה החלה ההצבעה על יו"ר ועדת הנשיאות של ועידת חירות, עליה מתמודדים השר משה קצב כמועמד מחנה שמיר, ומולו ח"כ אליהו בן־אלישר מועמדם של מחנות לוי ושמיר. ההצבעה התעכבה שעה ארוכה בגלל התכנסותם של שלושת המחנות אשר ראשיהם קראו לתומכיהם להתגייס למה שקראו מאמץ עליון על דמותה של תנועת „החירות".

„נמאס לנו, נהרסנו"

סמוך לשעה 10 ניגשו כמה צירים אל השר שמיר והתחננו בפניו שיקרא לשרים לוי ושרון וישב איתם כדי להגיע להסכמה. נמאס לנו, נהרסנו כאן. אנחנו מתביישים ממה שקורה. תקרא להם. תזמין אותם אליך ותדברו — התחננו, תבעו משמיר. השר שמיר השיב להם: אתה לא שמעת מה הוא דיבר לפני כמה ימים (הוא תכוון לדוד לוי). לא שמעת מה הוא אמר בלילה בערב ההוא. הציר לא ויתר ואמר לו: תקרא להם, תיתן להם כאבי אביהם.

שמיר השיב לו: הוא רוצה להשתלט על המפלגה. בינתיים היתה התקהלות סביב שמיר כאשר צירים רבים ממחנה שרון ולוי מנסים לשכנע אותו לקרוא ללוי ולשרון ולדבר עימם. רק אחד מאנשי שמיר, רובי ריבלין, שהגיע ואמר כי יש טלפון עבור שמיר, הצליח להוציא אותו מן הקהל שהתגודד סביבו. הם קראו לעברו של ריבלין: מה אתה חוטף אותו, זאת הבעייה שלו. היועצים שלו אלה שרוצים להיכנס לכנסת.

ארנס: מאמץ עליון

שעה קלה קודם לכן עמדו השרים ארנס וקורפו באחד האולמות והסבירו לתומכי מחנה שמיר כי עליהם להישאר במקום כדי להצביע. ארנס אמר: זהו מאמץ עליון. זוהי הצבעה גורלית. אנחנו צריכים לשמור על דמותה של המפלגה. כתבתנו מציינת כי למחנה שמיר היתה אתמול בלילה בעייה. חלק ניכר מתומכיהם הינם אנשים מבוגרים וקשישים אשר כוחם לא עמד להם להישאר שעות כה ארוכות במקום והם פרשו לבתיהם. השר קורפו ביקש לתת להצביע קודם למבוגרים. „אנחנו הצעירים", אמר, „יכולים להמתין".

זורקים עלי בוץ

באולם אחר התכנסו תומכיהם של לוי ושרון. השר לוי בנאום חריף ובוטה אמר: „אני ממש מתקומם על המעשה שעשה אחד החברים שהתפרע. גם אם החבר הזה ליבו נשרף ולא עמד לו, אסור [illegible] לעשות זאת. זאת לא [illegible] משקף את פני „חירות", [illegible] הזדונית שבאה לשלול את [illegible] של חברינו הדרוזים גם הוא [illegible] של תנועת „החירות" אלא [illegible] אלה שמנסים להכניס [illegible] מפא"י. הם מסיתים [illegible] ושוו השיטה שלנו. אלא [illegible] מהם לא קם לגנות את שלילת [illegible] חברינו והם שכמעט [illegible] בשתיקתם, מן הגדול ועד לקטן ביותר מכולם. אני [illegible] הוותיקים, אבל ככל [illegible] ראשי לכבד אותם כך הם זורקים [illegible] פני בוץ". הוא קרא לכל [illegible] להתייצב מאחורי אליהו בן־אלישר והבטיח כי אם יצליחו הלילה [illegible] הדבר להידברות. השר שרון [illegible] בטרם נכנס לוועידה [illegible] פגישה עם שמיר. „אמרתי [illegible] כער לקיים פגישה משולשת".

כתבתנו מציינת, כי [illegible] הורגשה בתנועת „החירות" [illegible] טעונה איבה, כמעט [illegible] המחנות השונים. גם [illegible] רחוק היו מאבקים ויריבות [illegible] אלה היו נטולי שנאה [illegible] התמונה שונה וקשה [illegible] כיצד תימשך הוועידה [illegible] שנותרו לה עדיין.

המתמודדים על נשיאות הוועידה — ח"כ בן־אלישר ממחנה לוי, והשר קצב ממחנה שמיר (צילום: בועז לניר)

סלע המחלוקת בוועידת חירות – 41 צירים ערבים ודרוזים שעל אישור המנדטים שלהם התנהל ויכוח ממושך (צילום: פיגוז)

המיקרופון נתלש, הדוכן נופץ

(המשך מעמוד ראשון)

עוד הוא מסיים את דבריו עלה לפתע דוד לוי על הבמה ובכעס רב אמר כי 41 בני מיעוטים שנבחרו כצירים הוצאו מהרשימה ומחקו אותם. זוהי חרפה אמר. יד זדונית מחקה אותם ופסלה. זה עוול שלא נשלים אתו. זוהי הצבעה לא תהיה — הכריז. דוד לוי סיים את דבריו לקול מחיאות כפיים סוערות של אוהדיו. לאחר שירד מהבמה קפץ עליה ח"כ רוני מילוא אך לפני שהספיק לומר מלה נזרקו עליו מן הקהל פחיות שתייה והוא הועף ממש מן הבמה על־ידי בריון בחולצה כחולה. גסטון מלכה מנפיף פתח־תקווה. אליו הצטרפו מייד שני בריונים אחרים שהעיפו את המיקרופונים, את רוכן הנואמים, את תיקי הקרטון עם רשימות הצירים ובקבוקי המיץ מן הבמה, וכל מה שהיה עליה. בקבוקי המיץ התנפצו לרסיסים ממש לרגלי יצחק שמיר שישב בשורה הראשונה ליד דן מרידור. הסדרנים קפצו מייד וסוככו על שמיר ואחרים עלו והתפתחה קטטה בינם לבין הבריונים. באותה קטטה הוכו גם צלמים ובמיוחד התאורן של הטלוויזיה.

„בושה וחרפה"

הקהל הוכה בהלם וצעקות „בושה" „חרפה" נשמעו מסביב. מיד התחילו בקהל קריאות „בגין בגין" וזה היה האות לבני בגין לעלות לבמה. בני בגין חיוור כולו ביקש את המיקרופון, אבל כל המיקרופונים נותקו בזמן המהומה. מי שהרגיע במקצת את הרוחות היה ח"כ מאיר שטרית שעלה על הבמה ופתח בשירה בציבור „על הדבש ועל העוקץ" ו„לא נפסיק לשיר". ככל הנראה הדבר שהתסיס את אוהדי לוי היה כרוז משוכפל שחילק רוני מילוא לצירים ובו נכתב בפתיחה במפורש „דברי ברכה של מנחם בגין לתנועת החירות המאוחדת (המחוזקת בהנהגתו של יצחק שמיר)".

שמיר: לא תיארתי שנגיע לזה

בכל מהלך המהומה נראה שמיר חיוור ונשמע כשהוא מפליט: זה הכל מבוים. לידו ישב ח"כ מרידור אף הוא חסר אונים. אחד הצירים ניגש אליו ואמר לשמיר: אנשים זה לא יוכל. שמיר ניסה להרגיע אותו ואמר כי אפשר הכל לתקן בוועדת המנדטים. למישהו לידו אמר שמיר: לא תיארתי לעצמי שנגיע לחרפה כזו.

אושרו 41 בני מיעוטים

„הישיבה" הקצרצרה והמהומה הפסיקה להכנת הבחירות ליושב ראש הנשיאות. בינתיים נודע כי ועדת הבחירות החליטה לאשר את השתתפותם של 41 בני המיעוטים. החלטה זו הביאה את דוד לוי להכרזה לפני אמצעי התקשורת כי הוא מתפלא שאף אחד מראשי המפלגה מלכרה, לא תבע קודם לכן לתקן את העיוות הנורא כלפי נציגי המיעוטים.

כבר לפני השעה 9.30 בבוקר, המועד הרשמי של פתיחת דיוני הוועידה, הצטופפו כ־2000 צירים בפתח הכניסה לאולם הקונגרסים בתל־אביב. שיחות הבוקר היתה ליל פתיחת הוועידה. תומכי דוד לוי חזרו על טענתו, כאילו הוחמנה ברכת בגין, וציון שמו של שמיר כמנהיג התנועה כבר לפני שלושה שבועות. תומכי שמיר לעומת זאת לא נרגעו עדיין מהכרזתו של לוי, בנאומו בירושלים, כי הוא הממשיך של בגין המורש.

תרגילים בבית המשפט

אנשי הבטחון היו עצבנים והקשו על כניסת הצירים לאולם. מפתח צר הכניסו ציר ציר, וגרמו לדחיפות ומהומות בקרב הצובאים בחוץ, אשר חשש להחמיץ משהו בפנים. הם לא ידעו עדיין, כי נכונות להם שעות ארוכות של המתנה. אותה שעה נאבק בבית המשפט בתל־אביב נציג מחנות לוי ושמיר. לאחר שח"כ מיכה רייסר עתר לבית המשפט נגד מתן זכות הצבעה ל־38 צירים חברי לע"ם, אשר לטענתו הינם חברי חירות רשומים השייכים למחנה שמיר, והוכנסו לוועידה דרך לע"ם. השופט אלון [illegible] התביעה והמליץ כי ועדת הבחירות תדון בעניין. גם המלצה זו [illegible] באולם הקונגרסים בשעה 11.30 לא הביאה לתחילת ישיבת הבוקר.

המתווך — בני בגין

מאחורי הקלעים נמשכו הנסיונות להגיע להצעה מוסכמת. את חרמוניות הפעילות בנסיונות התיווך היה בנימין בגין. הוא הציע לחר לו להסכים קודם כל על מועמד ליו"ר הנשיאות כדי שאפשר יהיה לפתוח את דיוני הוועידה, ורק אחר כך להמשיך בהידברות לגבי הנושאים האחרים. לוי לא קיבל את ההצעה. והוא תבע להגיע להסכמה על מכלול הנושאים. לדברי רוני מילוא תבעו לעצמם לוי ושרון את נשיאות הוועידה, הוועדה המתמדת והציעו לשמיר את ראשות ועדת המנדטים. זה לא מתקבל על הדעת הסביר לעתונאים.

לוי: שמיר לא מסוגל להחליט

מעט לפני השעה 1 בצהריים היתה עדיין בימת הנשיאות שוממה. עשרות צירים עקשנים המשיכו לשבת באולם, אך מאות הצירים האחרים הסתובבו בכניסה ובמדשאות של גני התערוכה, רובם מצאו נחמה באכילה ובשתיה. באולמות הסמוכים נערכו מיני ועידות. באולם 11 הוצבה במה ומיקרופון ודוד לוי, כשלצדו הח"כים התומכים בו, נשא נאום נרגש לפני תומכיו שמילאו את האולם עד אפס מקום. קורה דבר מוזר — סיפר להם לוי — הוועידה היתה צריכה להיפתח מזמן. כל העיתונאים פוגעים בתנועה. מדוע צריכים לסחוב את הזמן, מן הדין שהוועידה תפתח מייד. הוא תקף את שמיר אשר לדבריו ביזבז זמן לשווא שבועות לפני הוועידה ולא עשה כל נסיון להגיע להסכמה. קריאתי הושבה ריקם — אמר. אם מ"מ רה"מ לא יכול להחליט — עם מי יש עוד להתייעץ לו? דיבר על החרפה שחייבים להסיר מייד מעל מצחה של חירות, בגינו של מחיקתם של 41 בני המיעוטים. אנשים ייפסלו ויוענשו רק משום שהם תומכים בי? מה אני כאן, נטע זר?

שרון: הם לא פנו אלי

באולם אחר מקיים שרון כנס של הצירים התומכים בו ומסביר להם אני לא אוהב את זה. הייתי מעדיף לבאום את דברי ולשבת ולשמוע את הדיונים. אבל אם לא נהיה מתואמים לא יהיה לנו ייצוג במרכז. צריך להתגבר על הרגשות ולהצביע בצורה מתואמת. הוא אומר כי עד עכשיו יש תיאום מלא בינו לבין לוי. על מחנה שמיר הוא אומר הם לא פנו אלי. הם לא פונים אלי. בחדר סמוך מתייעצים אנשי שמיר. מישהו מרווח להם כי לוי ושרון מתודרכים את תומכיהם. צריך לתדרך את האנשים שלנו. במסדרון נראים בני בגין, מיכה רייסר ורוני מילוא מתהלכים. כעבור דקות אחרות הולך כל אחד לדרכו. בכל שהזמן נוקף ברור לכל כי הסכמה לא תהיה כאן. וההתמודדות היא בלתי נמנעת. יורם ארידור מכריז על הפסקה עד השעה 4. הפסקה של הדיון שכלל לא החל [illegible] הרוחות. האקורד הראשון של הפתיחה הרשמית, המאוחרת היה [illegible] ואלים. לאחר שנרגעו הרוחות מהמהומה, שוב יצאו הצירים להפסקה ארוכה עד לקיום הבחירות ליו"ר הנשיאות.

מגבית בעיראק לצורך מתקפה חדשה

מאנאמה. — עיראק פתחה במגבית חדשה בקרב האוכלוסיה למען המאמץ המלחמתי, לאחר שהודיעה כי היא מכינה מיתקפת־נגדית כללית, כדי לשחרר את חצי האי פאו שנכבש לפני חודש בידי הכוחות האיראניים.

את המגבית, השניה מראשית המלחמה בספטמבר 1980, חנכה רעייתו של נשיא עיראק סאדם חוסיין, כאשר תרמה יותר מקילו תכשיטי־זהב בשווי של 32,000 דולר.

נשותיהם של מספר אישים של המשטר תרמו גם הן את חלקן, לעיני מצלמות הטלוויזיה. בסך הכל נאספו 8 קילו תכשיטים בזהב וכן סכומי כסף בשווי של 355,000 דולר, בטקס שנערך ביום ראשון בערב.

בינתיים מתכוננות יחידות הארמיה העיראקית ה־7 לבצר את עמדותיהן מסביב לנמל פאו, לקראת מיתקפת הנגד. (ע"צ)

למי שייך גסטון מלכה

האיש אשר חולל את המהומה האלימה בוועידת חירות, גסטון מלכה מפתח־תקווה, היה האיש המבוקש ביותר על־ידי התקשורת בשעות הערב. אך אי־אפשר היה למצוא אותו. מסתבר, כי מייד לאחר ההתפרעות „נתבקש" מלכה להסתלק מייד משטח הוועידה וללכת הביתה „להירגע". ח"כ גדות אמר כי אילו נשאר גסטון מלכה, היו שוברים לו את כל העצמות. בינתיים התנהל ויכוח למי שייך גסטון מלכה, לאיזה מחנה. אנשי לוי טענו כי הם אינם מכירים אותו, וכי הוא כנראה שייך למחנה שרון. אחד מאנשי שרון לעומת זאת אמר כי האיש אמנם עבר ברשימה של ח"כ גדות, שהוא איש שרון, אך הוא שרוף על לוי ושייך למחנה שלו. אנשי מחנה שמיר טענו כי גסטון מלכה הוא איש לוי.

פיריון העבודה

(המשך מעמוד ראשון)

והתאחרות התעשיינים, אך כפי הנראה גם כתוצאה מכך שנתוני הדו"ח מאפשרים לאיגודים המקצו־עיים לתבוע תוספות שכר בגין עליית פיריון העבודה, במו"מ שהחל בימים אלה.

ירידה בהוצאות

עוד מוכיח הדו"ח כי למרות עליית פיריון העבודה בתעשייה ירדו הוצאות העבודה של המעסיקים לשעת עבודה בשנת 1985 ב־9 אחוזים ובמגזר הציבורי אף ב־14 אחוזים, לגבי כלל המשק הירידה היא ב־10 אחוזים. השכר הריאלי לעובד (שאינו זהה להוצאות עבודה של המעסיק) ירד עוד יותר, ב־14 אחוז לגבי העובד בכלל המשק; ב־11 אחוז במגזר העיסקי וב־20 אחוז בשירות הציבורי. התוצר לשעת עבודה ירד, בעיקר בסקטור הבנייה ובשירותים, בהם הוא נמדד על פי תשלומי השכר.

ירידת בתשואה

עוד נודע שהמוסד לחקר התפו־קה וההכנסות מודד מזה שלוש שנים עלייה בהון המושקע ביחס לתוצר וגם ביחס לעובדים. נובעת מכך ירידה במדידת הרווחיות על כלל ההון המושקע במשק. חוגים כלכליים מעריכים כי נתוני המוסד במדידת ההון מעוותים, ובנויים על בסיס רעוע. לכן אין ליחס חשיבות לנתונים אלה. על פי דו"ח המוסד ירדה התשואה על כלל ההון ה־מושקע במשק ל־5.2 אחוז, לעומת 6.9 אחוז לפני שנה ו־6.2 אחוז לפני שנתיים.

ד"ר תום לוי — היועץ האמנותי של בית לסין

מועצת המנהלים של בית־לסין בחרה אתמול בד"ר תום לוי ליועץ האמנותי של המועדון.

ד"ר תום לוי הוא מורה בכיר בחוג לאמנות התיאטרון באוניברסיטת תל־אביב ובסמינר הקיבוצים. הוא בוגר החוג לתיאטרון של אוניברסיטת ת"א, בעל תואר שני מטעם אוניברסיטת ייל ותואר שלישי מטעם אוניברסיטת ניו־יורק. הוא ביים עשרות מחזות מן הרפרטואר העולמי בתיאטרון באר־שבע, חיפה וצוותא.

טלקס

● סגן ראש עיר סיני הודח בעוון צפייה ב„סרטים כחולים"

[בייג'ינג]. – סגן ראש עיר בסין הודח בעוון צפייה בסרטים פורנוגרפיים. מאמר מערכת בעיתון מקומי [illegible], כי פורנוגרפיה מזיקה לא פחות משהזיק האופיום בסין העתיקה. הוא מציין, כי סרטים [illegible] זה פיתו אנשי רשות רבים [illegible] את האידיאלים החמ־[illegible] שלהם. [illegible] לא מכבר גורש הסופר הסיני זו [illegible] המפלגה הקומוניסטית, לאחר שנמתחה עליו ביקורת כי [illegible] בסרטי וידאו פורנוגרפיים [illegible] ביקור בטוקיו. (ע"ר)

● ישראל מציגה ביריד הנשק בצ'ילה

סנטיאגו. – ישראל נמנית עם [illegible] מדינות זרות המציגות ביריד [illegible] הבינלאומי בסנטיאגו, [illegible] למעשה יריד לכלי נשק. [illegible] חברות מציגות ביריד זה. [illegible] באמריקה הלטינית. [illegible] ישראל ודרום־אפריקה הן [illegible] המציגות הגדולות ביותר. אם כי ארה"ב איננה רשאית [illegible] נשק לצ'ילה, בשל הפגיעות [illegible] האדם, מצד ממשלתה [illegible] משתתפים מפעלים [illegible] ביריד. (ע"ר)

● פוליטיקאים בהולנד מחזרים אחר המוסלמים

אמסטרדם. – מפלגות פוליטיות [illegible] בהולנד מתחילות להתעניין [illegible] המוסלמים החיים [illegible], נוכח הבחירות לרשויות המקומיות שיחולו בשבוע הבא. בבחירות אלה יוכלו לראשונה [illegible] המתגוררים בהולנד חמש [illegible], להצביע ולהציג את מועמדותם. זכות הצבעה תינתן ל־350,000 [illegible], רובם טורקים ומרוקאים. [illegible] השבוע שעבר ביקרו שרים [illegible] בכמה מסגדים ונשאו [illegible] בפני המאמינים. אם כי ב־1984 הפסיקה הממשלה לסבסד מוסדות דתיים [illegible] על סמך העיקרון של הפרדת הדת מהמדינה, היא החליטה עכשיו להעניק סובסידיה [illegible] של 400,000 פלורינים להחזקת מסגדים בהולנד. (עסט"א)

● טייס ה„לופטוואפה" קם מן המתים אחרי 40 שנה

בון. – היא חשבה אותו למת והתאבלה עליו כל ימי חייה. אולם, יותר מ־40 שנה לאחר צאתו [illegible], שב והופיע בעלה הטייס, [illegible] לאשה אחרת. התעלומה נפתרה כאשר קארל, [illegible] בן 65, הגיש בקשה לקבלת פנסיה. בעיני המחשבים של [illegible] הוא נחשב כחלל מלחמת העולם השניה, שהניח אחריו [illegible], שקיבלה פנסיה [illegible] 40 שנה. [illegible] הוותיק קארל כשבוי [illegible] בבריטניה, והוא פשוט לא חזר לחיק משפחתו כאשר שוחרר. [illegible] שהתאהב באשה אחרת. [illegible] „המלחמה" הגרמניה [illegible] שנה בהלם – שכן מאיימים עליה לפרוע חלק מהפנסיה שקיבלה. (ע"צ)

הססנות באליזה למרות ההצהרות הנוקשות

הקומנדו הצרפתי מוכן לפעול נגד חיזבאללה

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — ארגון הטרור השיעי „ג'יהאד האיסלמי" משגע את הצרפתים בסחטנות יותר ויותר מאקאברית, פחות משבוע לפני הבחירות.

עתה מודיע ארגון הטרור, כי הוא „מעניש" את השלטון הסוציאליסטי על מדיניותו „הציונית". החוטפים שיגרו אתמול שלושה צילומים של גווייה בתוך ארון מתים, בטענה כי זו גופתו של המזרחן הצרפתי מישל סרה.

עיתונאים זיהו את סרה בצילומים, אך אין בטוחים כי הוא מת, ועדיין מקווים שזהו ביום.

מצפים, כי המחבלים השיעים יגבירו את הלחצים על צרפת. הם מאיימים לרצוח את שלושת בני הערובה האחרים. הממשלה מתלבטת בין סירוב מוחלט לסחטנות, לבין ניהול שיחות עם המחבלים, או עם שולחיהם, על מנת להציל את בני הערובה.

באליזה אימצו נוקשות בהצהרות, אך נענו לתנאי הטרוריסטים ושיגרו אליהם רופא שיעי.

בוחנים אפשרות פעולת קומנדו לחטיפת מנהיגים שיעים קנאים בביירות כתגמול. יחידת קומנדו־ימי של שירות הביון הצרפתי הועמדה בכוננות. אך באליזה מהססים, כי פעולה צבאית תקומם נגדם את כל הערבים ולא תועיל לבני הערובה.

הפרשה מרגישה את אוזלת היד של מעצמה מול הטרור האיסלאמי. ראש הממשלה פאביוס דיבר אל החוטפים אך לא הזכיר במילה מי הם.

„הג'יהאד האיסלמי" בלאו הכי אינו מוכן לשיחות, אלא רק עם הרופא השיעי ד"ר ראר, מועמד המפלגה הגוליסטית בבחירות. ד"ר מסתורי זה ניהל אתמול שיחות ברמשק עם ראשי „חיזבאללה". לפי מקורות, הוא נושא באמתחתו הצעות צרפתיות להסדר.

הצרפתים מציעים הפחתת עונש מאסר לחמשת המחבלים שרצחו שוטר ואשה בנסיון התנקשות נגד רה"מ האיראני ושמור בחטייאר. מה שיאפשר לשחררם בקרוב, הוא ערובה ששני העיראקים לא יוצאו להורג בבגדאד וישולחו לחופשי, וכן ערבות סורית לביצוע ההסכמים.

מו"מ בבעל־בק

ד"ר ראר יצא לבעל־בק לשאת ולתת במישרין עם החוטפים. במקביל מנסה השגריר הנודד במזרח התיכון סרבאו להשיג לחצים סוריים על המחבלים, ואף פעולה סורית לשחרורם. איראן סרבה לקבל שליח צרפתי בכיר.

בביירות מתאכסן השליח במקום מסתור מחשש שיחטפו אותו. ארבעת אנשי צוות הטלוויזיה החטופים עדיין נעדרים.

גווייתו של מישל סרה, 37, המזרחן הצרפתי שנחטף על־ידי „חיזבוללה" בביירות – בצילומים שהפיצו אתמול חוטפיו – של קלסתרו ושל ארון המתים בו חושמה הגווייה. (צילומי אי.פי.)

דו"ח הפנטאגון: ישראל העתיקה נשק אמריקני

„ניצלה רשלנות בפיקוח יחד עם 5 מדינות נוספות"

מאת כתבנו בארה"ב

וושינגטון.— ישראל ושש מדינות ידידותיות אחרות לארה"ב, ניצלו רשלנות בפיקוח הפנטאגון על ייצוא טכנולוגיה להעתקת אמצעי־לחימה אמריקניים, קובע דו"ח מבקר הפנטאגון, שפורסם אתמול בסוכנות־הידיעות „יונייטד פרס" ובעיתון „וושינגטון טיימס".

לפי הדו"ח, ייצרו ישראל, בלגיה, מאלזיה, סינגפור וטאיוון, תחמושת־אימונים זהה לזו של חיל־הים האמריקני, בלא שהפרו כל הסכם, אך כנראה „חטאו" ברכישת תוכניות אמצעי־הלחימה ממדינות אחרות, שהפרו הסכמים עם ארה"ב במוכרן מידע זה.

דרום־קוריאה ופקיסטאן מואשמות בדו"ח בהפרות חוזרות־ונישנות של הסכמים אלה ובניצול התכנונים האמריקנים לייצור רכיבי טנקים, משאיות, רימוני־יד ומכשירי קשר.

פקידים אמריקנים חוששים, כי הציוד הצבאי המועתק עלול להימכר, במישרין או בעקיפין, גם למדינות עויינות לארה"ב, כאיראן או כווייטנאם, שבידיהן ציוד אמריקני רב מן העשור הקודם, או לפגוע בעיסקיהן של יצרניות אמריקניות מורשות.

הביון האיטלקי במצב הכן לפעולת טרוריסטים

מאת אהרון ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — שירותי הביון האיטלקיים הועמדו במצב הכן לפני כמה ימים, לאחר שהוזהרו, שקבוצת טרוריסטים ערבים נמצאת מאז סוף חודש ינואר באירופה ומתכוונת לבצע שורת התנקשויות באיטליה, ספרד, ודנמרק.

באיטליה אסורים פלשתינים רבים, יותר מבשאר ארצות אירופה. החשובים ביניהם הם שלושה הטרוריסטים ג'וספין עבדו סרקיס עבדאללה מוחד, ואל־מנואר. המרצים עונשים של 15־16 שנות מאסר לאחר שנתפשו כאשר ניסו להגניב לאיטליה 7.5 ק"ג חומר־נפץ לשם פיצוץ השגרירות האמריקנית ברומא; אחמד מימור, שירה טיל אל שגרירות ירדן ברומא; אחמד עלי חסן, המואשם בביצוע התנקשות בקפה „דה־פאריס", ברח; ווגטו, חסן עתב — על ההתנקשות במשרדי בריטיש־איירווייס; ארבעה המחבלים שחטפו את האניה „אקילה לאורו"; חמד בן ברקה ובן קוי, שנתפשו בפיומצ'ינו וברשותם 7 ק"ג חומר־נפץ; עומן סאראת שנאסר בווילה סמוך לורונה, עם סליק גדול של נשק מכל המינים.

חוגי הביטחון האיטלקים חוששים, שאחרי ההישג של שחרור שני הטרוריסטים בצרפת על־סמך הסכם חשאי בין אבו־ניראל והשלטונות הצרפתים, ירצו המחבלים לחזור על אותם אמצעי סחיטה ואיום, כדי לשחרר גם את הטרוריסטים הנמצאים בבתי־סוהר איטלקים.

מערכת הביטחון האיטלקית חוששת, שטרוריסטים ערבים עלולים להרחיב את פעולותיהם גם על אישים פוליטיים בדרג בכיר, ולהישען במבצעים אלה על אלמנטים של הטרור הפנימי. והבריגות האדומות, שהראו סימני חיים בשבועות האחרונים ברצח ה„סינדקו" הפירנטיני קונטי והתנקשות ביועצו הכלכלי של רה"מ ברומא.

יאסר ערפאת לא הוזמן להלוויית אולוף פאלמה

מאת עלי כהן, כתב „על המשמר" בדנמרק

קופנהגן. — ראש אש"ף יאסר ערפאת לא קיבל הזמנה רשמית מטעם המפלגה הסוציאל־דמוקרטית השבדית לבוא להלוויית אולוף פאלמה.

אין זה סוד, שהסימפטיה והידידות בין אולוף פלמה לערפאת ואש"ף, ירדו פלאים בשנים האחרונות. לא מכבר התרגז פאלמה כאשר „כוח 17" איים על אחד מהשרים בממשלתו (שרת ההגירה אניטה גרדין) וראש הממשלה בעצמו צילצל לערפאת והוכיח אותו על כך. „לאיומי טרור אין מקום בשבדיה", אמר ראש הממשלה הנזעם לערפאת הנדהם וטרק את הטלפון.

השירות החשאי „סאפו" גילה, כי אחד מהעובדים במשרד ההסברה הרשמי של אש"ף בשטוקהולם מחזיק ברדמון לובי מזוייף, והוא גורש מייד משבדיה.

נציג אש"ף בשבדיה, איגון מחלוף, הביע אכזבתו והפתעתו מאי־הזמנת ערפאת.

מסלול ההלוויה, שתערך בשבת, יימשך על־פני 3.4 ק"מ. ישתתפו בה לפחות 600 אישים מהעולם.

פינושה חידש את משטר החירום בצ'ילה

סאנטיאגו.— נשיא צ'ילה אוגוסטו פינושה, חידש אתמול את סמכויות החירום, המאפשרות לעצור ולהגלות אנשי אופוזיציה ללא משפט.

ארווין הארינגטון, עורך לשעבר של כתב־העת האופוזיציוני „קאוצ'ה", מסר כי בנו רפאל, 19, נעלם ביום ראשון, לאחר שקנה תרופות עבור אמו, וכי כנראה נחטף מטעמים פוליטיים.

כאשר הארינגטון ערך את כתב־העת, התמחה „קאוצ'ה" כתחקירים שחשפו שערוריות שבהן היו מעורבים פינושה, בני משפחתו ואנשי המימשל בכללותם. כתב־העת נסגר ל־8 חודשים עד 1985. (ע"ר)

השוק האירופי יימנע מיוזמות חדשות במזה"ת

בריסל.— שרי החוץ של השוק האירופי המשותף, החליטו אמש להימנע מכל יוזמה חדשה במזה"ת, כל עוד הצדדים לסכסוך שוקלים מחדש את עמדותיהם ואת בריתותיהם, אמרו דיפלומטים של השוק האירופי.

שר החוץ הבריטי סיר ג'ופרי האו אמר לעיתונאים: „אנו עומדים מוכנים כדי לעזור אם יהיה צורך בכך, אך לא ניחפז ליוזמות חדשות".

הוא דיבר אחרי ויכוח קצר על המזה"ת, לאחר ששר החוץ ההולנדי ואן דן ברוק, הנשיא התורן של השוק האירופי, דיווח על ביקור שערך בשבוע שעבר בירדן.

שר החוץ האירי, פיטר בארי, אמר כי בשיחות בין השרים התגבשה עמדה, כי יש לשתף את אש"ף במהלכי השלום, למרות הניתוק שחל לאחרונה בין אש"ף וירדן. (ע"ר)

האיש הגבוה ביותר והאיש השמן ביותר בעולם – יחד בתוכנית טלוויזיה יפאנית (צילום אי.פי.)

מובארק שוחח עם מרפי על הסיוע האמריקני

קהיר.— הנשיא חוסני מובארק, שארצו שרויה במשבר כלכלי חמור, שוחח אמש עם עוזר שר החוץ האמריקני ריצ'ארד מרפי על הסיוע האמריקני למצרים.

מקורות אמריקנים סירבו למסור פרטים על השיחות. אך אמרו כי הם שוחחו גם על תהליך השלום במזה"ת ועל ענייני בטחון.

אין יודעים אם מובארק לחץ למען הגדלת הסיוע הפיננסי, כדי לעזור למצרים להיחלץ ממשבר מעמיק והולך, בעקבות ירידה תלולה בהכנסות הנפט והתיירות, והובות־חוץ עצומים המגיעים ליותר מ־30 מיליארד דולר. (ע"ר)

עיראק סיכלה קבלת לוב לאיגוד הפרלמנטרי הערבי

רבת־עמון.— בקשת לוב להתקבל לאיגוד הפרלמנטרי הערבי, הועברה אמש לעיון נוסף, לאחר התנגדות נמרצת בהנהגת עיראק, שהאשימה את לוב בפעילות נגד האחדות הערבית.

„אין אנו יכולים לקבל משטר הפוגע באחדות הערבית, שולח טילים לבגדד ושורף את שגרירות ירדן בלוב", אמר הנציג העיראקי סעד קאסם חמודי, בוועידה של האיגוד פרלמנטרי הערבי, שאישרה את דחיית הדיון ב־9 קולות נגד ארבעה.

אלג'יריה, סוריה, דרום־תימן ומרוקו הצביעו בעד קבלה מיידית של לוב לאיגוד שהוקם ב־1974 ושמושבו בדמשק.

מקורות מקורבים לוועידה מסרו לכתב רויטר, כי משלחת לובית ובה 23 הכלים הגיעה כדי להשתתף בוועידה, אך הוחזקה במלון בקירבת נמל התעופה של רבת עמון.

נציג דרום־תימן מחה על היחס ללובים. אולם יו"ר הפרלמנט הירדני, עקף אל פאיז, היו"ר התורן של האיגוד הפרלמנטרי הערבי, אמר: הם זוכים ליחס טוב במלון. (ע"ר)

בעלי המוניות תובעים עוד 35%

נוסף על ההעלאה של 25% שאושרה להם ● טוענים כי מחירי הנסיעה ב„שירות" זולים מאשר באוטובוס

מאת יוסף שמי,
כתב „על המשמר"

בעלי המוניות דורשים תוספת של 35 אחוז לתעריפי הנסיעות העירוניות והבין־עירוניות, נוסף על ההעלאה של 25 אחוז החל משלשום שאושרה להם. על כך מסרו מזכיר האירגון הארצי, אברהם מצא, ומזכירי האירגונים בחיפה ובירושלים, צבי בריק ושם־טוב שם־טוב, במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב.

לטענתם, הם מסבסדים את הנוסעים ומחירי הנסיעה ב„שירות" זולים יותר מאשר באוטובוס, למרות הסובסידיה הממשלתית שמקבלים „אגד" ו„דן".

מזכיר האירגון הארצי של בעלי מוניות אמר, כי מדיניות התעריפים של משרדי התחבורה והאוצר גורמת לכך שנהגים עוברים על החוק ובוחרים את נוסעיהם באופן סלקטיבי, כדי שהנסיעה תשתלם להם על־ידי העלאת המחיר.

אברהם מצא דרש שינוי חישוב עלות אחזקת רכב, הורדת מכסים על רכישת מונית, הקמת קרן לחידוש משק המוניות, הקפאת חלוקת „מספר ירוק" והעלאת מחירו, כדי שבעל המונית יוכל לצאת לפנסיה אחרי מכירת המספר. כן דרש הצמדת המספרים לאיזורים מסויימים, כדי לעצור את הנהירה לערים גדולות. בין הדרישות גם דרישת אישור רכישת רכב ל־11 נוסעים לשם הורדת העלות לנוסע.

הדוברים ציינו, כי עכשיו אין לבעל המונית כדאיות כלכלית לעבוד במקצוע ולכן הם יאלצו לצאת בפעולות מחאה נגד מדיניות גיוון הענף. המעסיק כיום אלפי עובדים, בתוכם נכי צה"ל רבים.

השר פרץ: הכפייה הדתית — יופייה של הדמוקרטיה

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

שר־הפנים, הרב יצחק פרץ, שהשיב אתמול לשאלות תלמידי כתות י"ב בבית „יד לבנים" באשקלון, אמר בתשובה לשאלה, כי „אמנם קיימת קצת כפייה דתית, אבל זהו יופיה של הדמוקרטיה".

הוא הוסיף, כי רק במדינה דמוקרטית יש למיעוט השפעה על הנעשה במדינתו, ואילו במדינה טוטאליטרית מדכאים את המיעוט. לדבריו, בכל משטר דמוקרטי יש כפייה, ולכן יש גם כפייה דתית. „אך אנחנו צריכים לחיות שמחים בכפייה זו", אמר פרץ.

מחסום לנישואי תערובת

בפגישה עם נבחרי ציבור בלשכתו של ראש העיר תקף פרץ את הצעירים והיורדים לחו"ל בעקבות האבטלה, „מפני שהם עורקים לא רק מהמדינה אלא גם מהעם. בשל האחוז הגבוה של נישואי תערובת בהם מעורבים יורדים מן הארץ. מדינת־ישראל היא מחסום לנישואי תערובת. וזה אחד הצידוקים שלה".

הוא לא שכח בהזדמנות זו להתריע על „סכנת תמורה נוספת": סכנה של מפגשי נוער יהודי וערבי. הוא סיפר, כי במפגשים של תלמידים יהודים וערבים ב„ישוב קרוב" (המדובר בשדרות), התחילו שתי בנות לצאת דרך קבע עם ערבים. „וזה מובן למדי שהערבים ירצו לצאת עם בנות יהודיות, כי אין להם אפשרות לצאת עם בנות ערביות".

אחד מראשי הציבור בעיר, יוצא צפון־אפריקה, אמר לכתבנו, כי רבני צפון אפריקה מתונים מאוד בהשקפותיהם בענייני דת. „אלא שהרב פרץ קיבל חינוכו בישיבה אשכנזית. וזה לא נחשב".

שופט אישר השתתפותה של שרה אנג'ל בחתונת אחותה

מאת מרדכי בן־טל
כתב עתי"ם

שרה אנג'ל, המרצה שלוש שנות מאסר על סחר בסמים ואחזקת נשק ללא רשיון, תוכל להשתתף בחתונת אחותה בעוד שלושה ימים — פסק אתמול השופט המחוזי יהושע בן־שלמה, לאחר דיון ממושך ומרגש בעתירתה של האסירה.

לפני שהשופט נתן החלטתו, בדיון שהתקיים בלשכתו בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, ולאחר שסגנית פרקליט מחוז תל־אביב, עו"ד מיקה תמר, התנגדה לבקשה בטענה שהאסירה מסווגת בקטגוריה א' של פושעים המסכנים שלום הציבור, קמה שרה אנג'ל ואמרה:

„נותרו לי עוד 8 חודשי מאסר, כבוד השופט. אין לי מעמד בעולם הפשע ואינני חוזרת לעולם הפשע. עשיתי לצורך זאת מאמץ גדול. אני [illegible]

קולת העונש במשפט בעניין הסחר בסמים.

היא אמרה, כי נוכח הנסיבות האנושיות מוכן שירות בתי־הסוהר לאשר חופשה לשרה אנג'ל לבקר אצל אחותה, לפני או אחרי החתונה. שירות בתי־הסוהר אינו יכול להבטיח שמירה עליה באירוע ציבורי גדול ואינו מוכן לכך, טענה.

בא־כוחה של העותרת טען, כי אין לה מעמד כלשהו בעולם הפשע. היא ניתקה את כל המגעים עם אנשים אלה, ולראייה היא התגרשה מבעלה שהכניס אותה להסתבכות. ואין היא מקיימת עימו שום מגעים כיום.

השופט בן־שלמה דחה את טענת בא־כוח האסירה שהמשטרה סיווגה אותה בקטגוריה א' מתוך שרירות [illegible]

„הפעלת הרכבל בשבת אינה מענייננה של הממשלה. אין זה [illegible] מההסכמים הקואליציוניים או מקווי היסוד של הממשלה [illegible] על העירייה לדאוג להפעלתו בכל ימי השנה" — אמר שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, בנסיעתו עם ראש עיריית חיפה אריה גוראל, ברכבל החדש (בתמונה), במסגרת „יום חיפה" [illegible] אתמול. צילום: פול מלינגושראל [illegible]

חברה קדישא: נשים פסולות להספדים

מאת זכריה הוורדי, כתב „על המשמר"

ח"כ שולמית אלוני תובעת בשאילתה שהגישה לשר־הדתות, לאסור על אנשי חברה קדישא לשלול את זכותן של קרובותיה של נפטרת [illegible] הספדים ליד קברה.

לפני מספר ימים נפטרה מנהלת בית־ספר „עתיד" ברמת־גן, [illegible] ונקברה בחולון. המנוחה עמדה בראש אירגון נשים מתנדבות, [illegible] נשים סורופטמיסטיות. אחת החברות באירגון זה, אני קריסטין, [illegible] לספוד למנוחה, נתקלה בהתנגדותם של אנשי חברה קדישא, בטענה [illegible] איסור הלכתי, הפוסל נשים מלשאת דברים בבית־הקברות.

בעקבות זאת הגישה ח"כ אלוני שאילתה לשר־הדתות, בה נאמר [illegible] ובתי־הקברות בישראל מנוהלים בלעדית ע"י חברה קדישא; הואיל [illegible] לא קיימים עדיין בתי־קברות אזרחיים חילוניים; והואיל ויותר מ[illegible] הקהילה בישראל הינן נשים, אם נקברות ואם מספידות: אבקש [illegible] הנחיות ברורות, לעובדי חברה קדישא, שהם עובדי ציבור, המתפרנסים [illegible] ציבור ולהורות להם לאפשר לנשים — אמהות, אחיות וחברות — [illegible] הספדים, במידה והן רוצות בכך, לאחר הטקסים הדתיים".

פותח מכשיר חדיש לאיבחון מחלת עצמות

מאת יורם לוי, כתב עתי"ם

מכשיר חדש, המודד את צפיפות העצם והמסוגל לאבחן בשלב מוקדם [illegible] מחלת האוסטאופורוזיס, שפותח על־ידי בית החולים הדסה והמחלקה [illegible]

[illegible]

טלקס

● „מגפה רוחנית משתוללת בירושלים" [illegible]

בצלאל עמיקם

● 4 בתי־מלון ייפתחו בבירה [illegible]

בצלאל עמיקם

הטור השבועי

[illegible]

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים 10.3.86

[illegible]

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון

עיריית אשקלון

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי טרויהפט דב וורדה להקלה. מהות הבקשה:
1. הקלה באחוזי בניה של 5.94% מבקשים 41.94% לעומת 38% המותרים לפי ת.ב.ע.מ. 46/147/03/4.
2. הקלה בקו בנין אחורי, מבקשים 3.87 מ' לעומת 4 מ' המותרים לפי ת.ב.ע.מ. 14/147/03/4.

בכתובת: אפרידר, תסכון א' ב/81, גוש 1961, חלקה 111.

המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בצירוף העתקים במשרדי הוועדה המקומית, הנ"ל, תוך 14 יום מפירסום זה.

בני וקנין — מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובניה אשקלון

[illegible]

בפלילים

נלכדו החשודים בתקיפה על רקע רומנטי

מאת יואב אביב
כתב „על המשמר"

משטרת מרחב חיפה הועמדה שלשום בלילה על רגליה לאחר שקיבלה הודעה כי שני אלמונים חטפו צעיר חיפאי. במקום האירוע נמצאה מכונית „אוטוביאנקי" נטושה ובה כתמי דם. בהמשך החקירה הוברר כי המדובר בתקיפה על רקע רומנטי.

המקרה אירע סמוך לשעה 1.30 אחר חצות, כשלמוקד משטרת מרחב חיפה התקשר שומר חניון „אגד" שברחוב שמחה גולן בחיפה והודיע, כי הבחין במכונית מסוג „וולוו" ממנה ירדו שני גברים שגררו בכוח גבר אחר לתוך מכוניתם ונעלמו. דקות אחדות מאוחר יותר הודיע השומר כי במקום נמצאת מכונית „אוטוביאנקי" נטושה ובה כתמי דם.

חוקרי משטרת חיפה סברו על פי תיאורו של השומר כי מדובר בחטיפה וברחבי העיר הוקמו מחסומים וכוחות המשטרה פתחו בסריקות.

במהלך הפעולות התקבלה הודעה נוספת ממד"א חיפה ונמסר, כי לתחנה הגיע צעיר פצוע כשהוא מלווה על־ידי אדם אחר. מחקירתו של הפצוע הוברר, כי הוא הגבר שנגרר למכונית ה„וולוו".

הצעיר סיפר לחוקריו, כי נגרר והוכה על־ידי שני אלמונים הקשורים לבעלה של האשה עימה בילה את הלילה. שני הגברים והבעל נעצרו לחקירה והצעיר נשלח להמשך טיפול רפואי.

4 חברי גבת ומתנדב חשודים בגידול מריחואנה

מאת כתב „על המשמר" בנצרת

שוטרי מרחב העמקים עצרו שלשום ואתמול 4 חברי קיבוץ גבת ומתנדב מאנגליה כחשודים בגידול צמחי קנבוס, מהם ניתן להפיק חשיש.

בפשיטה שערכו שוטרי מפלג הסמים בחדרה על ביתה של חברת המשק בת 22 נמצאו כלים לעישון סמים וצנצנת עם עלי מריחואנה. השוטרים ערכו חיפוש גם במחסן מיכל הפלסטיק במשק ומצאו קילוגרם וחצי עלי מריחואנה חצי יבשים. המשטרה עצרה את הצעירה וכן את אחיה בן ה־24 ואת חברה, מתנדב מאנגליה בן 22. המשטרה חושדת כי הם קיבלו את זרעי הצמח ממתנדב שעזב בינתיים את הארץ.

בחדרו של חבר משק אחר נמצאו זרעי מריחואנה ושרידי עלי קנבוס. החשוד בן 21 וצעיר נוסף נעצרו לחקירה. החמישה שנעצרו יובאו היום בפני שופט להארכת מעצרם.

הוריו ואחיו של סמל ישראל סדן ליד קברו הטרי

סמל ישראל סדן נקבר ליד דודו בחלקת לוחמי תש"ח

[illegible] בן 21, [illegible] מחבלים [illegible] למנוחת [illegible] בבית־העל־[illegible] ירושלים.

[illegible] ושבעתיים [illegible] שלמה סדן [illegible]

[illegible] נטמן בחלקת [illegible] דודו משה [illegible] לא הכיר, [illegible] אדר כ' תש"ח, בקרב בוואדי ערה. דוד אחר נהרג בקרבות העיר העתיקה ונטמן בהר הזיתים.

בהלוויה השתתף קהל רב, בני משפחה וחבריו ליחידה של ישראל. את הממשלה ייצג השר יוסף שפירא.

האב שלמה סדן אמר „קדיש" ואחר־כך אמר דברי הספד: „ישראל אהוב נפשנו, מחמד לבנו, יקר היית לנו ולכל מי שהכירך. חבריך אהבוך כאח. אחיך ומשפחתך הלוחמת היו לך למופת ועכשיו הפכת אתה למופת, כאהבתך הלוהטת לעמך ולארצך".

האב סיפר, כי לפני שנה נפגע ישראל בברך, לאחר שהזחל"ם בו נסע נפגע ממטען צד. אך הוא לא סיפר על פציעתו כדי שלא יורידו לו פרופיל — על מנת שיוכל להישאר ביחידה קרבית.

מפקד הגדוד, רס"ן שלמה סיפר, כי לפני כמה זמן הוא ראיין את ישראל שביקש להצטרף לפלוגה, בה מצא את מותו. היתה זו פלוגה קרבית ותיקה.

„בעת ההיתקלות עם המחבלים נשא ישראל סדן את רובהו והוא אף הספיק להרוג את אחד המחבלים. אך לאחר מכן התפוצץ לידו רימון והוא נהרג", ציין המפקד.

(עתי"ם)

תובע את בית־ספרו על אובדן שיניו וחניכיו

מאת ניצה רימון,
כתבת „על המשמר"

תלמיד בית־ספר בן 15 מנתניה תובע באמצעות הוריו את משרד־החינוך, את בית־הספר בו למד, את מנהל בית־הספר, המחנך שלו ואת עיריית נתניה על אחריותם למפגע בשטח בית־הספר שגרם לו להיפצע בתאונת משחק בעת ההפסקה.

הנער תובע תביעת נזיקין בסך 7985 ש"ח בשל כאב, סבל, בושה ותיסכול בגין הצורך בשינים תותבות לכל ימי חייו.

בכתב־התביעה ציין בא־כוחו של הנער, כי בהיעדר חניכיים נראות השינים התותבות הקדמיות בולטות „כשיני סוס" והנער מתבייש מלחייך חיוך מלא והוא מתוסכל בשל מראהו ומיגבלותיו בחברה.

התאונה ארעה בזמן ההפסקה בחצר בית־הספר ב־28.10.84. הנער נתקל תוך כדי משחק במרווח בין הרצפות, נפל ונחבל בראשו, בפניו, בלסתותיו, בשפתיו ובשיניו.

שלושה שבועות לאחר התאונה אמור היה להתקיים טקס הבר־מצווה של הנער, והוריו נאלצו לזרז את טיפולי השיקום בדחיפות רבה. לנער הורכבו שינים חדשות תותבות ועד היום הוא סובל מאי־נעימות, מוגבל באכילת מאכלים קשים וסובל סבל קשה.

עו"ד יורם קמין, בא־כוחם של הנתבעים, דחה בכתב־ההגנה את תביעת הנער וציין, כי לכתב־התביעה לא צורפה חוות־דעת רפואית ערוכה כדין. כן טען, כי התאונה נגרמה באשמתו הבלעדית של התובע.

חסרת קורת־גג איימה להצית עצמה ואת בנה

מאת שלי יחימוביץ',
כתבת „על המשמר"

אם צעירה, שנותרה ללא קורת־גג, התבצרה עם בנה בצריף של עמידר ב„ערד" ואיימה להצית את עצמה ואת בנה אם לא יימצא להם פתרון דיור.

בתום דרמה שנמשכה ארבע שעות הסכימו השניים להתפנות לאחר שהובטח להם כי יימצא עבורם בית.

דבורה אררי, גרושה בת 25 ובנה בן השש, התבקשו לפני שבועיים לפנות את דירת „עמידר" בה התגוררו בשכירות. על פי טענת „עמידר" השכירה הצעירה חדרים בביתה ולכן איבדה את זכאותה לסיוע בדיור.

עם פינויה, מצאו עצמם האם והבן ללא קורת־גג. משך שבועיים נהגו לשוטט ברחובות, ובלילה לנו בגנים ציבוריים. במהלך השבועיים הללו פלשה דבורה אררי לדירה ריקה, ופונתה משם על־ידי המשטרה. תחינותיה להשבת הסיוע בדיור נענו בשלילה.

אתמול בשעה 2 אחה"צ הסתגרה דבורה אררי עם בנה בצריף של „עמידר" ושפכה על עצמה ועל הבן מיכל נפט. היא איימה כי אם יפנו אותם תצית את עצמה ואת ילדה.

בתום ארבע שעות הסכימה האשה להתפנות, לאחר שהובטח לה כי במשך עשרה ימים תגור במלון „ערד" ובמהלך ימים אלה יימצא פתרון של קבע לבעיית הדיור שלה.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „מורדות הכרמל"

רחוב שער פלמר 1, חיפה, טל' 664690, 668188

הודעה (לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965)

ניתנת בזה הודעה לוועדה כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על־ידי רוזנבאום ישראל בקשה להקלה בגוש 11231 חלקה 85 ברחוב אילנות 11, נשר. שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה: ג/143. מהות ההקלה: הקמת קומה נוספת (מחסן) בסטיה מת.ב.ע. החלה על האיזור במסגרת אחוזי הבניה המותרים.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הוועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לוועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

עובדיה שלמה — יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה „מורדות הכרמל"

לציפי ואבי לביא
ולמשפחת עטר
משתתפים באבלכם במות
האם
קיבוץ בית־זרע

לשושנה והלל סיון ובני ביתם
אתכם אבלים על מות
יעל
סניף מפ"ם
רמת־גן–גבעתיים

לאריה ומשפחת רוזנבליט
משתתפים בצערכם הרב על מות האבא
חיים
אורן – צאלים
המחנכים ומוסד „מעיין"

להלל אשכנזי ולמשפחה
אתכם באבלכם על מות
האחות
לינה ודידי ארזי
אביבה ומאיר אבירם

למשה ואווה אבן־צור והמשפחה
אתכם באבל במות האב
שלום
קיבוץ סער